

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montebellini 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEČAD - Ul. Ristič 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTOPNA PLAČANJA V GOTOVINI SPED. IN ASS. POST. GR. 1/50%

Nove kartice **BANCOMAT**
s plačilnim servisom **POS**

MOJA BANKA V ŽEPNEM FORMATU.

TOREK, 18. JULIJA 1995

Šele start šolske politike

MARJAN KEMPERLE

Predstavniki enotnega šolskega odbora odhajajo danes v Rim na srečanje z ministrom za solstvo Giancarlom Lombardijem. Ponesli mu bodo spomenico z zahtevami slovenske šole.

Srečanja predstavništva manjšine z ministrom za solstvo so res redka stvar. Menda ima današnji obisk le enega predhodnika: sestanek, na katerem so predstavniki slovenske šole zahtevali osamosvojitve poklicnega zavoda, ki so ga nekaj let pozneje poimenovali po Jozefu Stefanu. Pred četrto stoletja, med znamenito manifestacijo solnikov v Rimu, je naše predstavnike sprejel sef ministrskega kabineta. Pred dobrim desetletjem je takratni minister Bodrato sicer obiskal liceje Franceta Preserna, a slo je za vpljudnostni obisk, na katerem ni bil govor o odprtih vprašanjih slovenskega solstva v Italiji.

Danes opoldne bo na ministrstvu drugače. Predstavniki enotnega šolskega odbora bodo seznanili ministra z vprašanji, ki tačas najbolj zuli nase solstvo. Vsiljena »racionalizacija« nizjih srednjih sol v Rojano in na Proseku, ki je bila dejansko povod za sestanek, je le najbolj očitno in aktualno vprašanje. Za njo trkajo na vrata številna druga, v marsicem se pomembnejša in bolj pereča. Zahteva po dejanski avtonomiji našega solstva spada mednje.

O teh vprašanjih je v zadnjih starih mesecih razpravljala enotna solski odbor. Razprave niso bile vedno najbolj preproste in enostavne. Mnenja so se kresila, dokler se ni vendarle zaiskrilo.

Današnje srečanje predstavlja iskrico upanja za slovensko solstvo v Italiji. Iluzorno pa bi bilo misliti, da bo s tem naša sola odrešena sedanjih tegob in težav. To bi bila utvara. Srečanje v Rimu pomeni krojanje dolocenih (kratkoročnih) prizadevanj. Mislim, da se predstavniki solnikov in politiki, ki jih bodo spremljali, tega zavedajo.

Srečanje z ministrom ni cilj, je šele start tiste šolske politike, ki smo jo dolga leta pogresali. Srečno na pot!

Taborniki v Ribčev laz, skavti pa v Čezsočo

TRST, GORICA - Včeraj so na tradicionalni poletni tabor odpotovali tako skavti kot taborniki.

Skavti Slovenske zamejske skavtske organizacije so iz Sezane in Nove Gorice z avtobusi odpotovali v Čezsočo, kjer so skupaj s koroškimi skavti in skupino skavtov iz Slovenije organizirali Jamboree, ki se ga udeležuje kar 350 skavtov. Tako množičnega tabora, ki terja veliko

organizacijskih naporov, tržaski in goriski skavti niso organizirali že 11 let.

Taborniki Rodu modrega vala pa so prav tako iz Sezane in Nove Gorice odšli na taborjenje v Ribčev laz pri Bohinju. Potovali so z vlakom po slikoviti železniški progi Nova Gorica - Jesenice.

Tako skavti kot tudi taborniki se bodo vrnil domov čez 14 dni.

Preiskava proti sodnikom Aretacije v mafijskih krogih

MESINA - Preiskava, ki je v zapor privedla Giacoma Fotija, predsednika porotnega sodišča iz Reggio Calabria in ki jo vodijo sodniki iz Mesine, bi lahko kmalu prinesla »konkretna rezultate«. Tako so povedali na včerajšnji tiskovni konferenci, ki se je udeležil tudi vsedrjavni protimafijski pravdnik Sicilari. Foti bi bil

moral med drugim predsedovati procesu v zvezi z umorom kasacijskega sodnika Scopelliti, a med obtoženci je tudi Totò Riina. Medtem pa so policija in karabinjerji zaposleni s številnimi aretacijami v mafijskih krogih, in sicer zaradi verige umorov, do katerih je prišlo v Mesini od leta 1988 do danes.

Na 2. strani

BOSNA IN HERCEGOVINA / PADEC DRUGE MUSLIMANSKE ENKLAVE JE SAMO ŠE VPRAŠANJE ČASA

Prebivalstvo Žepe se skriva po gozdovih Zahod pred odločitvijo o vojaškem posegu

Ali Clinton res ponuja 200 helikopterjev? - Nemška letala že v italijanskih oporiščih

Skoraj vse italijanske politične stranke podpirajo zahodni vojaški poseg v BiH

RIM - Premier Dini se je včeraj sestal s pristojnimi v obrambnem in zunanjem ministertvu ter z odgovornimi v vojski, da bi pred današnjo vladino sejo proučil zadnji razvoj dogodkov v Bosni. Vse stranke z izjemo SKP in Zelenih zahtevajo vojaški poseg, saj je vsem končno jasno, da Srbi razumejo le logiko sile in da so dosedanji mirovni naporji stopnjevali trpljenje civilistov. Malenkostna razhajanja so le glede razsežnosti intervencije in glede učinkovitosti italijanske vojske.

Na 3. strani

Deželna skupščina obsoja agresijo BiH

TRST - Deželni svet je s široko večino glasov (proti je bilo le Nacionalno zavezništvo) obsodil srbsko agresijo Bosne in Hercegovine in pozval mednarodno skupnost, naj zasciti oziroma naj takoj osvobodi varovana območja Srebrenice in Zepe. Svetovalci tudi pozivajo rimsko vladu, naj pokaže večjo odločnost do tragedije v BiH.

Na 4. strani

Umrli legendarni dirkač formule 1 Argentinec Juan Manuel Fangio

BUENOS AIRES - Po daljši bolezni je v bolnišnici v Buenos Airesu umrl Juan Manuel Fangio, najboljši dirkač formule ena vseh časov. Argentinec je kar petkrat osvojil naslov svetovnega prvaka (med leti 1954 - 1957 stikrat zapored) in prevladoval na dirkah za veliko nagrado v petdesetih letih, ko je v 51 dirkah dosegel 24 zmag. Tekmovati je nehal leta 1958.

Na 17. strani

POBUDA NOVINARJEV PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Vrnite nam Narodni dom!

V zadnjih dneh nam je več naročnikov in bralcev telefoniralo ter spraševalo, kje lahko podpišejo peticijo za vrnitev Narodnega doma. Kot smo že sporočili, je peticijo mogoče podpisati vsak dan na uredništvih Primorskega dnevnika v Trstu in v Gorici. V septembru pa bo mogoče peticijo podpisati tudi na sedežih raznih društev in organizacij, katerih seznam bomo pravočasno sporočili.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Tržaški občinski svet se je spomnil Narodnega doma

Na pobudo Petra Mocnika se je tržaski občinski svet spomnil 75-letnice požiga Narodnega doma.

Stran 5

Smrtna nesreča direktorja ACEGA

V prometni nesreči nedaleč od Portogruara je izgubil življenje direktor tržskega mestnega podjetja za vodo, plin in elektriko Sergio Covi.

Stran 5

Trst in Gorica za podaljšanje »paketa«

Konec leta bo zapadel zakon št. 26/1986, znan kot »paket za Trst in Gorico«, gospodarski dejavniki obeh pokrajin pa so začeli skupno akcijo, da bi ga podaljšali vsaj še za prihodnje leto.

Stran 6

Gotske cerkve v Soški dolini

Na goriskem gradu so odprli razstavo o gotških cerkvah v Soški dolini in Brdih.

Stran 9

Pantani napoveduje novo zmago

Na kolesarski dirki po Franciji je bil včeraj prost dan, za današnjo pirenejsko etapo pa Italijan Marco Pantani napoveduje svojo tretjo letošnjo zmago na Touru.

Stran 17

NOVICE

V petek začetek izrednega kongresa Ljudske stranke

RIM - V petek ob 17. uri se bo s poročilom tajnika Rocca Buttiglioneja v hotelu Ergife Palace začel izredni kongres Ljudske stranke. Kongres bo tematski, na njem pa bodo razmišljali in razpravljali o petih velikih emergencnih vprašanjih, ki pogujejo in označujejo sedanjo politično in socialno obdobje v državi. Govor bo tako o moralni in kulturni krizi, o problemih institucij, o možnosti reforme države, o funkcijah in garancijah sodstva demokratičnem sistemu, o vlogi posameznika in družine v moderni družbi in o še neresenem vprašanju korenite in pravične davčne reforme.

Polkovnik Capitanucci na prostosti

MILAN - Polkovnik Carlo Capitanucci, ki je bil v zaporu od 26. julija lani, je zapustil zapor; polkovnik je protagonist najdaljšega preventivnega pripora v okviru preiskave o podkupninah, ki jih je prejel, da bi "omehčal" davčne kontrole. Potem ko je bil poročnik finančne straže je polkovnik prevzel nalogo inspektorja Secit in v tem svojstvu je po obtožnici prejel več podkupnin od modnih kreatorjev. Po hitrem postopku je bil obsojen na stiri leta in pol zapora, odslej pa bo v hišnem priporu.

Lagerji ne obstajajo samo v Srebrenici

RIM - Lagerji ne obstajajo samo v Srebrenici; tako v tiskovnem sporočilu ugotavlja predstavnik organizacij "Senza confine" in "Opera nomadi" Dino Frisullo in Massimo Converso glede zadržanja Italije do priseljencev. Po podatkih obmejne policije - ugotavlja predstavnik volontariata - so na sami tržski meji leta 1993 zadržali 20.000 oseb, v največji meri beguncev in preko 10.000 Bosancev z različnih italijanskih mejnih prehodov od leta 1993 pa do današnjih dni. Predstavnik organizacij tudi ugotavlja, da se ne nudi niti vode 500 Bosancem ter 100 Srbom in Crnogorcem, ki so se naselili na bivšem letališču Centocelle.

Proti spolnemu nadlegovanju v mestnih avtobusih

CATANIA - Od včeraj morajo biti soferji mestnih avtobusov pozorni na prošnje po pomoči s strani oseb, ki so v težavah zaradi spolnega nadlegovanja. Med vožnjo se morajo avtobusi ustaviti in tem osebam odpreti vrata, četudi so oddaljeni od običajnih postajališč. Tako je odredil zupan Enzo Bianco, ki je tudi ugotovil, da je Catania prvo mesto južne Italije, v katerem je možno vstopiti v avtobus tudi daleč od postaje in tako omogočiti vstop osebam, ki so v težavah.

Uprla se je moškemu, ki jo je silil v prostitucijo

NEAPELJ - Skusala se je upreti moškemu, ki jo je silil v prostitucijo; potem ko se mu je uprla jo je najprej hotel zadaviti, nato pa jo je privezal na posteljo. Kričanje mlade ženske je pritegnilo pozornost bližnjih, ki so obvestili karabinjerje; žensko so osvobodili, 29-letnega Emilia Iovineja, ki je že imel opravka s pravico pa aretirali. To se je zgodilo v Gragnanu v neapeljski pokrajini, kjer 28-letna C.A. živi z mozem.

MESINA / PO ARETACIJI GIACOMA FOTIJA

Na dobri poti preiskava o sodnikih v Reggio Calabрії

Riina se je zagnal proti skesancem, ki so krivi Fotijeve aretacije

Številni zaporni nalogi važen udarec mafijskemu kriminalu

MESINA - Kot je povedal vsedržavni protimafijski pravdnik Bruno Siclari, so s sedanjo operacijo pojasnili marsikateri dogodek, ki se je pripetil v okviru mesinskega kriminala. Državni pravdnik iz Mesine Antonino Zumbo pa je dodal, da so si pri preiskavi pomagali z izjavami 24 skesancev, s katerimi so lahko prišli na sled izvajalcem in tistim, ki so naročili kar 71 umorov ali poskusov umora. Aretacije se namreč nanašajo na notranje spore v mafiji, ki so v zadnjih 13 letih okrvavili Mesino.

Uspešno zaključeno operacijo so pričeli že pred dvema letoma in so jo poimenovali »Peloritana 2« (med operacijo »Peloritana« 1 so zaprli celo 120 domnevnih bosov). Skupno so izdali 80 zapornih nalogov.

Zaenkrat so aretirali 21 oseb, drugih 50 nalogov pa so izročili osebam, ki so že priprte. Restriktivne ukrepe so na zahtevo namestnika državnega pravdnika Carmela Marina podpisali trije sodniki za predhodne preiskave mesinskega tribunala, Carmelo Cucurullo, Ferdinando Licata in Marcello Mondello, ki so se ukvarjali s kriminalno dejavnostjo šestih mafijskih skupin. Segli so do leta 1982 in proučili umore znanih mafijcev, kot na primer Domenica Cavoja leta 1988, Giuseppe Lea septembra istega leta, Salvatoreja Pimpa maja 1990, Domenica Di Blasija maja 1991 in Vittoria Cunsola avgusta 1992. Med skesanci, ki so veliko prispevali k uspehu preiskave, je bilo tudi pet mafijskih bosov.

MESINA - Kot je povedal okrajni pravdnik iz Mesine Antonio Zumbo, bi lahko preiskava, v katero je vpletenih nekaj sodnikov iz Reggio Calabrie, »v kratkem obrodila konkretne rezultate.« O preiskavi, ki je v zapor pripeljala predsednika porotnega sodišča Giacomo Fotija (obtožujejo ga mafijskega združevanja), je bil govor na tiskovni konferenci, katere se je udeležil tudi vsedržavni protimafijski pravdnik Bruno Siclari. Poleg Fotija sta bila aretirana tudi Raffaele Barcella, bivši ravnatelj zapora v Reggio Calabрії, ter podjetnik Antonio D'Agostino.

Z obtožbami, ki sta jih je proti Fotiju izrekla neki skesanec, pripadnik

n'draghete ter notar iz Reggio Pietro Marrapodi, so že pred tremi meseci seznanili višji sodni svet. Sodnik pa je kljub temu ostal na svojem mestu, kar gre pripisati dokaj dolgemu postopku, ki je potreben za morebitno premestitev. Seveda bi bilo bolje, je pojasnil Siclari, če bi se Foti, ki je vedel, da proti njemu teče preiskava, sam suspendiral, medtem ko je prevzel mesto predsednika na pomembnih procesih. Siclari je tudi izrazil upanje, da čimprej odbrijo ustrezne ukrepe, ki bodo odpravili sedanjo »reciprocnost«, saj sodniki iz Reggio vodijo preiskavo o kolegih v Mesini in obratno. Povedal je se, da je podjetnik D'Agostino prejšnje dni obiskal sedež vsedržavnega protimafijskega pravdnistva, vendar ni pojasnil razlogov obiska. Lahko domnevamo, da D'Agostino želi sodelovati s preiskovalci. Izvedelo se je, da bodo skusali ugotoviti, kako mu je notranje ministrstvo dalo dovoljenje za gradnjo kasarn, zaporov in sedežev prefektur.

Medtem so proces zaradi umora člana kasijskega sodnika Scopelittija, ki bi mu moral predsedovati Foti, odložili na september. Salvatore Riina, ki ga dolžijo, da je umor naročil, je eden od obtožencev na tem procesu in včeraj je bil tudi edini, ki se je predstavil v sodni dvorani. Riina se je znova zagnal proti seksancem, ces da jim ne gre verjeti.

MEDTEM KO BOSSI ODLOČNO NASPROTUJE VOLITVAM

Dialog med koalicijama

RIM - Voditelji levsredinske in desnoredinske koalicije (v delegacijah ne bo Berlusconi in Prodi) bodo danes znova sedli za mizo in nadaljevali soočenje o tako imenovanih pravilih igre. Na dnevnem redu imajo razpravo o institucionalnih oziroma ustavnih spremembah, začeni z neposredno izvolitvijo predsednika republike in vlade.

Nihče vsekakor ne verjame, da bodo o tem koaliciji našli skupni jezik. Veliko je namreč zelo različnih stališč in veliko je razhajanj o vprašanjih, ki ze vrsto let burijo duhove in s katerimi se parlament doslej ni nikoli resno ukvarjal. Za uvedbo takozvane predsedniške republike bi bile nujno potrebne korenite ustavne spremembe, za kate-

re ni časa in tudi ne politične volje.

Medtem ko se Tatarella in Veltroni z obema delegacijama pripravljata na današnje srečanje, se je včeraj znova oglašil Bossi, ki odločno nasprotuje morebitnim jesenskim volitvam. Vsi, ki si prizadevajo za predčasno razpustitev parlamenta, poskusajo "ustavni udar", s katerim hočejo le izdati državljane, je gromko poudaril vodja Severne lige. "Senatur" je tudi prepričan, da so na delu protidemokratske sile, ki hočejo izbrisati kakršno koli omembo federalizma, zato so si kot glavni cilj zastavile uničenje Lige.

Predsedniška republika je predmet soočenja (in različnih ocen) tudi v DSL. Predsednik vsedržavnega jamstvenega odbora stranke Giu-

seppe Chiarante opozarja, da se je tematski kongres DSL jasno opredelil proti neposredni izvolitvi predsednika republike in premiera. To je in mora biti temeljna usmeritev DSL, dodaja se Chiarante, ki očitno ne soglaša z nekaterimi somišljeniki, ki so pokazali "veliko razumevanje" za predsedniško republiko.

V razpravo o pravilih igre se hočejo vključiti tudi deželne skupščine in avtonomne pokrajine, katerih predsedniki oziroma predstavniki so se včeraj zbrali v Saint Vincentu v Dolini Aosta. Na srečanju so očitno Berlusconi in Prodi jevim pristasen, da so doslej popolnoma spregledali vprašanje deželnih avtonomij in vlogo krajevnih uprav.

DAVKI / PO IZRAČUNU MLADIH TURINSKIH PODJETNIKOV

Italijanski davkoplačevalec začčenja danes delati zase in ne več za davke

V Turinu tradicionalna proslava »dneva ekonomske svobode« s posvetom

TURIN - Italijanski davkoplačevalci so letos sicer nekoliko manj obremenjeni, vendar se vedno bolj kot drugi državljani Evropske unije. Tako vsaj zagotavljajo mladi podjetniki turinske zveze industrijcev, ki vsako leto proslavljajo »dan ekonomske svobode«, to je dan, ko italijanski državljani začne delati oziroma služiti zase in za svojo družino. Od zacetka leta mu namreč več kot polovico osebnega dohodka pobere davkarja. Po računici mladih turinskih podjetnikov je letos ta dan prav današnji; leta 1993 so ga praznovali 22., lani pa šele 27. julija.

»Najnovejši podatki kažejo,« pravijo mladi podjetniki, »da so morali letos davkoplačevalci delati devet dni manj za skupnost, tako da so ekonomsko svobodo dosegli že 18. julija. Toda v primerjavi z drugimi državami prihaja Italija do tega dne še vedno s preveliko zamudo.« Glavna želja mladih podjetnikov, ki bodo današnji dan proslavili s posebnim posvetom, pa je v tem trenutku ta, da ne bi s pretiranimi davcnimi in monetarnimi ukrepi zadusili komaj začete gospodarske rasti.

Finančni manevar za 32.500 milijard

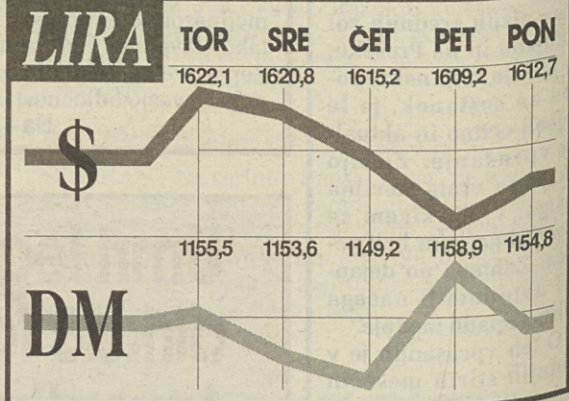
RIM - Tehniki ekonomskih ministrstev pospešeno pripravljajo račune za finančni zakon 1996, ki sloni na stvilkah, določenih z junjskim vladnim ekonomsko-finančnim programskim dokumentom. Generalni državni računovodja Andrea Monorchio je včeraj potrdil, da tehniki delajo na predpostavki, po kateri naj bi prihodnji javnofinančni manevar veljal 32.500 milijard lir, torej toliko, kot predvideva programski dokument. Pac pa Monorchio ni hotel govoriti o rokih za sestavo finančnega zakona, o čemer mora odločiti predsedstvo vlade.

Morda bo tekla beseda o tem že na današnjem zasedanju ministrskega sveta, ki ima na dnevnem redu med drugim obnovev zakonskega odloka o enakih pogojih (tim. »par condicio«), sprejem zakonskega ukrepa o znižanju nočnih avtocestnih tarif za avtoprevoznike, razpravo o zakonskem osnutku o disciplinski odgovornosti sodnikov in še vrsto deželnih zakonov.

V pričakovanju podatkov o inflaciji trgi razmeroma mimi

MILAN - Lira je začela teden razmeroma mirno in z rahlo okrepitvijo do marke, ki jo zavira postopna krepitev dolarja na mednarodnih trgih.

Nov preizkus pa caka italijansko valuto se ta teden, ko bo Istat objavil podatke o gibanju inflacije v devetih vzorčnih mestih. Na milanski borzi pa sta prvi, negotov sestanek avgustovskega ciklusa razgibala le tehnična okara, zaradi katere so se pogajanja začela komaj ob 12.20, in debut vrednotnic TIM (Telecom Italia Mobile), oddelka Telecoma za prenosno telefonijo. Splosni indeks MIB se je zvisal za 0,40, Mibtel za 0,66, Mib-30 pa za 0,92 odstotka.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS
SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
BARCELONO, FRANKFURT,
LONDON, MÜNCHEN,
ISTANBUL, MOSKVO,
KOPENHAGEN, PARIZ,
PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT,
TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512

ZASUK / PRED DANAŠNJO VLADINO SEJO

Skoraj vse stranke za poseg v Bosni

Proti vojaški intervenciji sta samo SKP in Zeleni - Premier Dini se je sestal s sodelavci

RIM - Pred današnjo sejo italijanske vlade, ki bo posvečeno Bosni, se je premier Lamberto Dini sestal z obrambnim ministrom Domenicom Cionom, z generalnim tajnikom pri zunanjem ministru Ferdinandom Salleom in z načelnikom generalstaba admiralom Guidom Venturonijem, da bi z njimi proučil zadnji razvoj dogodkov. Italija se je torej po dolgem praznem besedenju odločila, da bo kaj storila za Bosno, potem ko je predsednik republike Scalfaro s svojimi ostrimi besedami stresel vesti ljudi in politikov.

Z izjemo Stranke komunistične prenoje, ki »odločno nasprotuje« kakršnemu koli vojaškemu posegu OZN, Nato ali Zahodnoevropske unije, ker je treba poiskati »politično-diplomatski načrt za mirno rešitev spopada« z »demilitarizacijo varovanih območij«, in Zelenih, ki so na podobni valovni dolžini, vse ostale stranke zahtevajo konkretno ukrepanje. Od DSL preko srednje desnice so vsi postali bolj ali manj interventisti, saj je vsem končno jasno, da Srbi razumejo le logiko sile in da so jim dosedanja mirovni napor OZN in Evrope omogočili uredništve njihovih ciljev.

Razhajanja med posameznimi strankami so samo glede razsežnosti intervencije in glede učinkovitosti italijanske vojske, da bi lahko skupaj z drugimi državami Zahoda posegla v Bosni. Odgovorni za zunanje zadeve pri DSL je že v nedeljo predlagal, da bi vsaka od

petnajstih industrijsko najbolj razvitih držav Zahoda v Bosno poslala po 5 tisoč vojakov. Posredno se s tem strinja vodja Krščanske demokratskega centra Pierferdinando Casini, po katerem si mora Italija prevzeti tudi vojaško breme. Podobnega mnenja je tudi Berlusconi, medtem ko je bivši minister za družino Antonio Guidi predlagal celostavno parlamenta v podporo Bosni. Guidi se kljub svoji mirovniški preteklosti zavzema za vojaški poseg, ker samo z njim lahko rešijo življenje nedolžnih v Bosni in Hercegovini in prepreči genocid.

Komisarka Evropske unije Emma Bonino pa je po vrnitvi iz Tuzle poudarila, da od mednarodne skupnosti zahteva, naj se

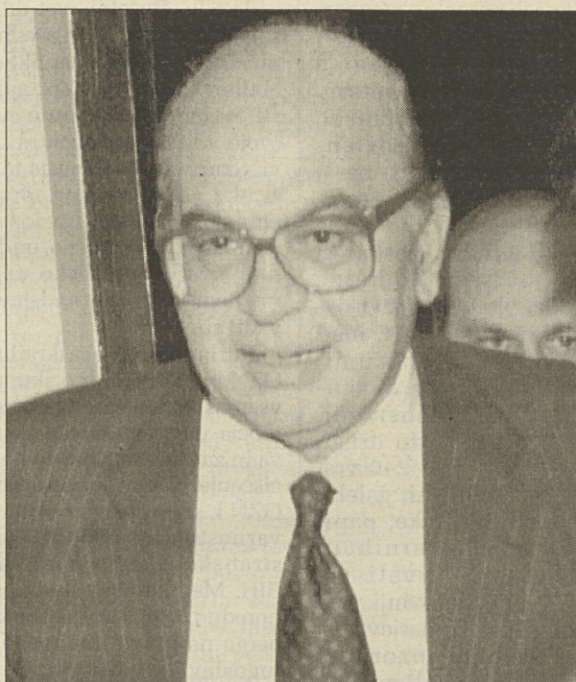
odloči, ker je na kocki življenje 100 tisoč ljudi v tako imenovanih »varovanih območjih«. Po njenem sta samo dve izbiri, ali mednarodna skupnost z orožjem zavaruje ljudi pred srbsko agresijo, ali pa jih izsili, ker bi bil poseg po pokolih, posilstvih in etničnem čiščenju brezsmiseln.

To sozvočje italijanskih političnih sil je le nekoliko pokvaril vodja radikalcev Pannella, ki je sedanjemu zagnanost do nedavnega »podlo neopredeljenih« ocenil kot klasični primer »virilne impotence«. Po njegovem se z »nevrastenimi izpadi« ne bo rešilo položaja, najprej je treba oborožiti Bosance in srbsko-črnogorsko federacijo izključiti iz mednarodne skupnosti.

CRAXIJEVI RAČUNI / ZAVRNJENA ZAHTEVA TIMA »ČISTIH ROK«

Hongkonško sodstvo ščiti interese bank

Vloga naj ne bi upoštevala vseh zakonskih predpisov

Nekdanji socialistični veljak Bettino Craxi (telefoto AP)

PEKING - Ni v skladu z vsemi krajevnimi predpisi. Tako je »vrhovno« (dejansko je prvostopenjsko) sodišče v Hong Kongu zavrnilo vlogo tima »čistih rok«, ki je želel dobiti vpogled v »bančno bogastvo« Bettina Craxija. Pojasnilo ni prislo neposredno, temveč sele po telefonskih klicih iz Pekinga. Po isti zvezi so milanski sodniki tudi dobili navet, naj se obrnejo na prizivno sodišče.

Po presoji predsednika Supreme Courta v Hong Kongu Barnetta naj bi bila zahteva »nesprejemljiva«, ker ni bila formulirana v skladu z vsemi hongkongske zakonske določile, ki izjemno ščitijo bančno poslovanje. Milanski sodniki, ki so mednarodno vlogo izročili že pred dvema letoma in se je pred časom Antonio Di Pietro osebno podal v Hong Kong, so zeleli predvsem izvedeti, kdo lahko v zadnji fazi razpolaga s sredstvi, ki so na različne načine vložena v banke. Gre za mrežo bančnih vlog, ki jo je po nalogu takratnega socialističnega »financnika« Gianfranca Troiellija vzpostavil advokat Agostino Ruju. Po mnenju milanskih sodnikov naj bi se sredstva stekala h Craxiju, v Hong Kongu pa naj bi bil naložen vsaj del njegovega »zaklada«, ki ga ocenjujejo na 750 milijard lir.

Troielli, ki je vpleten v razne podkupniške afeze, je že pred časom izginil. Negativen odgovor hongkongske sodnikov ni preveč presenetil, čeprav so z njim dolgo odlašali in je zato milanski tim posegel, da bi le prejel odgo-

vor, v upanju seveda, da bo pozitiven. Dobro obveščeni kitajski viri zagotavljajo, da hongkonško sodstvo strogo ščiti interese britanske kolonije. In med najbolj donosnimi posli je prav delovanje bank, ki ne preverjajo do potankosti, od kod prihaja denar, ki ga varno spravijo. O tem, da gre za velike interese, prča tudi dejstvo, da je kitajska vlada, ki bo leta 1997 prevzela nadzor nad Hong Kongom, že izjavila, da ne bo spremenila sedanje bančne zakonodaje. To je seveda odkrit namig tujim vlagateljem, da se jim ni treba bati in naj ne jemljejo denarja iz hongkongske bank.

O obsegu Craxijevega zaklada in o tem, da je varno shranjen v Hong Kongu je aprila med obiskom na Kitajskem govoril progresistični poslanec Pino Arlacchi. Craxi, ki se ne premakne iz svojega vile v Hammametu, kjer je v prostovoljnem izgnanstvu, je odločno zanimal in naročil svojim avokatom, naj tozijo poslanca in tudi dnevnik La Repubblica, ki je izjave objavil (pravzaprav gre za več člankov in več prijav).

Po presoji Paola Iela, ki je javni tožilec na procesu zaradi podkupniških afer v zvezi z milansko podzemsko železnico, pa bi morali Craxija uradno proglasiti »za osebo na begu«. Zahtevo je postavil včeraj ob začetku večeršnje obravnave, ki pa so jo takoj prekinili zaradi stavke advokatov. Milansko sodišče bo lelovo zahtevo preučilo do 21. julija, ko naj bi se proces nadaljeval.

TRST / SESTANEK MEDREGIJSKIH SINDIKALNIH ODBOROV

Sindikati zahtevajo ureditev dela ob meji

»Bruselj naj izda smernice za ureditev socialne zaščite delavcev iz obmejnih območij EU«

TRST - Včeraj so se sestali v Trstu predsedniki medregijskih sindikalnih odborov, ki so se jim pridružili tudi predstavniki mesanih sindikalnih odborov Furlanije-Juljske krajine in Koroske, FJK in Slovenije ter Veneta in Hrvaške. Ti so popoldne odpotovali v Pulj, kjer se je sestal medregijski sindikalni odbor za Furlanijo-Juljsko krajino, Veneto in hrvaško Istro. Srečanja sta bili namenjeni pregledu zahtev, ki jih sindikalni odbori in Evropska sindikalna konfederacija postavljajo Evropski uniji v zvezi z urejevanjem vprašanj čezmejnega dela in položaja Furlanije-Juljske krajine nasploh. Pojav je namreč v tej obmejni deželi se posebno pere, potem ko je bilo po vstopu Avstrije v EU odpuščeno več sto zaposlenih v

spedijskih hisah Zgornje Furlanije in Karnije, in tudi zaradi več tisoč delavcev iz Slovenije in Hrvaške, ki prihajajo - pogosto na črno - vsak dan na delo v FJK.

Sindikalisti so govorili tudi o organizacijskih vprašanjih obeleževanja »dneva Evrope«, ki bo 15. septembra letos in bo posvečen obmejnemu regijam Evropske unije oziroma urejevanju in socialni zaščiti čezmejnega dela. Sindikati namreč zahtevajo od Bruslja, naj izda direktivo, ki bo zagotovila ureditev in priznanje čezmejnega dela v obmejnih regijah Evropske unije. Geslo, ki so si ga za »dan Evrope« izbrali sindikati v Furlaniji-Juljski krajini, je: »Za delo, za mir v osrčju Evrope«.

Na sestanku v Pulju so udeleženci ocenili rezultate kongresa Evro-

pске sindikalne konfederacije, ki je medregijske sindikalne odbore priznal kot svoje lastne strukture. Za tako priznanje se je zavzemala vsa italijanska delegacija, katere predlog je bil sprejet soglasno, saj je politika finančne pomoči UE vse bolj usmerjena k tako imenovanim evroregijam, pri čemer se s tem izrazom pojmujejo v prvi vrsti območja ob mejah Evropske unije.

Predstavniki medregijskih sindikalnih odborov so na koncu srečanja izrazili zahtevo po pospešitvi procesa približevanja Slovenije k Evropski uniji, italijansko vlado in dežele pa so povabili k učinkovitejši skrbi za socialno zaščito čezmejnih delavcev v duhu maastrichtskega procesa evropske integracije.

PROMET / NESREČ VEČ KOT LANI

Konec tedna zabeležili 1098 nesreč in 9875 prekrškov

Na italijanskih cestah kar 29 smrtnih žrtev, ranjenih pa 942

RIM - V soboto in nedeljo so kljub lepemu sončnemu vremenu na italijanskih cestah zabeležili kar 1098 prometnih nesreč, od katerih je bilo 24 smrtnih, ter 9875 primerov kršitev prometnega zakonika. Porocilo, ki ga je za pretekli konec tedna naredila prometna policija, govori o 29 smrtnih žrtvah, medtem ko je bilo ranjenih celo 942 oseb. Skupno je 604 nesreč povzročilo poškodbe ljudem, v 470 primerih pa so bila poškodovana le vozila. Kar zadeva prekrške so agenti prometne policije 385 voznikom odvzeli vozniško dovoljenje, 185 pa prometno knjižico. V 50 primerih so agenti voznikom zaplenili avto, 59 vozil pa so »ustavili«.

V primerjavi z istim obdobjem lani je prišlo do porasta bodisi stvila prometnih nesreč kot tudi stvila ranjenih. Lani so namreč skupno zabeležili 963 nesreč, od katerih 26 smrtnih. Smrtnih žrtev je bilo 26, ranjenih pa 843.

Giuseppe Italia, odgovorni za drugo divizijo prometne policije, je pripomnil, da je bilo vsekakor veliko manj »sobotnih tragedij«. Uspeh pri upadu stvila nesreč v soboto zvečer je nedvomno pripisati intenzivnim kontrolam, ki so jih vzpostavile prefekture za reševanje tovrstnih problemov.

Kar zadeva avtoceste je bilo v soboto zabeleženih pet smrtnih nesreč, v nedeljo pa le dve. To pomeni, da problem ne zajema le avtocest, ampak tudi in predvsem hitre in državne ceste, kot je pripomnil Italia. Zato bo potrebno predvsem na teh cestah ojačiti kontrole.

Neizmerno visoko je bilo število kazni, ki so jih agenti prometne policije napisali voznikom in potnikom, ker niso imeli pripetih varnostnih pasov. V primerih prehitvanja na ovinku je policija voznikom zaplenila avto. Prav tako je zaplenila avto tudi tistim, ki so za 40 km/h presegli hitrostno mejo,

ki je določena na avtocestah.

Ker so predvideli za poletne mesece že običajen porast prometa na italijanskih cestah, so ojačili kontrole in vzpostavili razne dodatne usluge policije, karabinjerjev in mestnih redarjev. Poleg ekip, ki bodo prisotne na cestah, bo delovala tudi letalska služba. To bo omogočalo veliko boljše kontrolo in določanje prometnih razmer na italijanskih cestah. Poleg tega bo ta dodatna služba omogočila hitrejšo ukrepanje bodisi v primerih prekrškov kot v pomoč turistom, ki bodo imeli katerekoli težave.

Giuseppe Italia je povedal, da »task-force«, ki se zavzema za vzpostavitev čim varnejših razmer, sestavlja tri tisoč mozi, v trenutkih največje koncentracije prometa celo 4500. »Gre za pomemben ukrep«, je pripomnil Italia, »ki ima za glavni cilj to, da bi vsem zagotovili čim varnejši odhod na počitnice.«

VATIKAN / NOV PRAVILNIK ZA OSEBJE

Za neverne brezposelne so vrata strogo zaprta

Preizkusna doba traja v Vatikanu kar vse leto

VATIKAN - Prvega oktobra bo začel veljati splošni pravilnik za osebe vatičanske države, ki ga je izdala papeška komisija. Sestavlja ga tri poglavja, devet podglavij in deklaracija o moralnih obveznostih, skupaj 52 strani. Vsak novozaposleni mora podpisati »obvezo, da bo zvest vzvišenemu papežu, da bo sprejel in spoštoval nauk Cerkve o katoliški doktrini in morali, da bo lealo in ažurno opravljal zadolžitve in službo pri apostolski stolici in da bo strogo spoštoval uradno tajnost«.

Glede zaposlitve 9. člen pravilnika med drugim predvideva, da mora biti kandidat katoliške vere in da mora biti njegovo življenje v skladu z njenimi načeli, da mora imeti brezhrebno moralno in civilno vedenje in da mora ustrezati tudi v psihofizičnem pogledu. Med dokumenti, ki jih mora predložiti, pa 10. člen navaja dokazila o družinskem položaju, o krščenju in birmi, poročeni laiki pa morajo dodati še spricevalo o cerkveni poroki. Isti člen se doloca, da so možna še druga ustrezna preverjanja o kandidatovi vernosti, življenju po ka-

toliskih načelih in o njegovem moralnem ter civilnem vedenju.

Kandidati morajo pred dokončno zaposlitvijo opraviti enoletno preizkusno službovanje, ki pa po pravilniku »ne more preseči dveh let« (!). 16. člen predpisuje, da morajo uslužbenci tudi v privatnem življenju spoštovati in izraziti svojo katoliško vero, se vesti po njenih načelih in se vzorno moralno in civilno obnašati. 19. člen pravilnika pa navaja celo vrsto obnašanj, ki so vatičanskim nameščencem prepovedana in med katerimi najdemo prepoved rabe »informatskih sredstev v zasebne namene«, prepoved »včlanjevanja v ustanove ali organizacije, katerih nameni niso uskladjeni z doktrino in disciplino katoliške Cerkve« in prepoved »udeleževanja ali sodelovanja na manifestacijah, ki niso primerne za sodelavca apostolske stolice«.

Po uradnih podatkih iz novembra 1993 je bilo takrat v vatičanski državi zaposleno 1.277 oseb, med katere so všteti tako laiki kot redovniki in duhovniki.

MAGDA ŠTURMAN

Obisk pri rojakih v daljni Avstraliji (8)

Zlata in sončna obala - Največji peščeni otok na svetu - Dingo ali avstralski pes

Okrog 50 kilometrov južno od Brisbana se nahaja Suffers Paradise. To izrazito turistično naselje je zelo znano po vabljlivih peščenih plazah in po najrazličnejših ponudbah turističnih operaterjev. Suffers Paradise nekoliko spominja na kako italijansko turistično obmorsko mesto ob Jadrinu. Ob glavni cesti se vrstijo številni hoteli, restavracije, trgovine in turistične agencije. Mestece nudi veliko možnosti za najrazličnejše vodne sporte, kot npr. surfing. Posebno ponoci je pa življenje pestro in zivahno. Tu je kar precej japonskih turistov, se posebno novoporočencev, ki v tem idilicnem kraju preživijo medene tedne. Suffers Paradise leži na področju, ki mu pravijo Zlata obala ali Gold Coast. Kot samo ime pove, je tu več peščenih in vabljlivih plaz.

Severno od Brisbana se nahaja se Sončna obala - Sunshine Coast, ki prav tako privablja številne turiste in ljubitelje vodnih sportov. V okolici se nahajata dve turistični atrakciji: "The big pineapple" in "The big cow", oz. veliki ananas in velika krava. Kot za banano v Coffs Harbourju, sta ta dva velika predmeta iz plastike, v notranjosti katerih si je mogoče ogledati ves proces proizvodnje ananasa in mleka. Nedaleč se nahaja se velika jagoda.

Izrazito turistični in tudi precej dragi kraji

niso pritegnili moje pozornosti, potovala sem torej dalje in iz avtobusa izstopila v Hervey Bay, okrog 200 km severno od Brisbana. Naselje je glavno izhodišče za Fraser Island, katerega sem naslednjega dne obiskala.

Fraser Island je največji peščeni otok na svetu. Dolg je okrog 100 km, širok pa 20. Otok je nastal s pomočjo vetra, rek in morskih tokov, ki so skozi stoletja odlagali pesek na vzhodno obalo celine. Večji del peska se je tu pojavil zaradi erozije okoliskih hribov. Polagoma se je razvila bujna subtropska vegetacija, ki preprečuje erozijo. Fraser Island je narodni park in od leta 1985 zaščiteno področje. Za obisk otoka z osebnim avtomobilom je potrebno posebno dovoljenje. Vsekakor se na otok lahko peljejo le terenska vozila in pa posebni terenski avtobusi, saj na otoku so vse ceste pešene. Na otoku se obiskovalci lahko zadržijo le določen čas. Ker je otok zaščiteno področje, je prepovedano prinesiti s seboj rastline ali živali. Površino otoka v glavnem pokriva subtropski gozd. Sestavljajo ga razne vrste palm, avstralskih borov, evkaliptov, cipres in neka tipična vrsta drevesa, ki je na otoku avtohtono in ki ji Avstralci pravijo satinyay. Slednje lahko zraste do 70 metrov visoko.

Na otoku Fraser se nahaja okrog 200 jezerc kristalno čiste vode.

Skoraj nerealno prozorno vodo obkroža beli pesek. Najbolj znano je jezero McKenzie. Slednjega si je lansko leto ogledal tudi angleški princ Karl, ko je obiskal Avstralijo. Jezera so nastala, ko so se usuli predeli peska, ki so pokrivali podtalne vode. Na otoku živi okrog 25 vrst živali, med katerimi so oposumi, wallaby (vrsta kengurujev nizke postave), ježi, platipusi in drugi. Nahaja se tudi 240 vrst ptic: pelikani, galebi, morske lastovke, papige, itd. Nevernih in strupenih živali na otoku ni, ne manjka pa nadležnih komarjev.

Posebno pozornost vzbuja dingo ali avstralski pes Canis familiaris. Dingo so po vsej verjetnosti pripeljali iz Azije pred 8000 leti. To je bila edina žival, ki so jo avstralski staroselci udomaćili. Z razliko od nasega volka, se dingo zlahka pomeša z domačimi psi.

Ko so Evropejci stopili na avstralska tla, so s seboj prinesli tudi ogromne crede ovac, ki so dingom pomenile nov okusen in zlahka dosegljiv vir hrane. Zato so evropski ovčerejci začeli dinga neusmiljeno pobijati. Nove izseljence so med drugim zaposlovali tudi s tem, da so pobijali te živali. To kruto dejanje se je nekoliko poleglo, ko so zgradili približno 3.000 km dolgo neprekinjeno ograjo, ki se vije od vzhoda do zahoda in deli južno področje, primerno za gojenje ovc, od severnega, kjer ovc ni in se dingi lahko prosto gibljejo.

Na otoku Fraser je dingo najbolj čistokrven od vseh dingov na celine, medtem ko se je dingo na kopnem pomešal s psi.

V Tricesimu novi sedež Civilne zaštite

TRICESIMO (Videm) - V nedeljo so odprli nov sedež deželne Civilne zaštite za predel Furlanije, ki ga je leta 1976 prizadel proces. Nedeljska svečanost se je začela na zupanstvu v Tricesimu, kjer je govoril zupan Roberto Vattori, ki je posebej opozoril na požrtvovalnost krajevnih ekip prostovoljcev. Prostovoljce, ki so se udeležili reševalnih akcij v poplavljenem Piemontu, so nagradili, poudarjeno pa je bilo, da imajo krajevni prostovoljci največ zaslug tudi za ureditev novega sedeža. Otvoritev slovesnosti novega sedeža so se udeležili tudi predstavniki sosednjih občin, Rdečega križa, alincev in vojske.

ŠIROKO SOGLASJE MED SVETOVALSKIMI SKUPINAMI

Deželni svet obsodil srbsko agresijo v BiH

Odbor v težavah zaradi proračunskih sprememb

TRST - Deželni svet odločno obsodil srbsko vojsko zasedbo Srebrenice in Zepe, zahteva njihovo osvoboditev in poziva OZN, naj ne zapusti Bosne, a nasprotno naj okrepi svojo vojsko navzočnost v tej državi. Skupščina je sprejela to stališče s široko večino glasov, proti so bili edinole svetovalci Nacionalnega zavestništva, ki je že po tradiciji nedorazumevanje MSI prosrbsko usmerjeno, medtem ko so se predstavniki SKP vzdržali.

Furlanija-Juljska krajina poziva OZN in mednarodno skupnost, da z vsemi sredstvi zaščiti varovana območja, da prekinita obleganje Sarajeva in zaustavita kakršno koli etnično čiščenje. Nadalje deželni svet poziva OZN k spoštovanju resolucije št.836 varnostnega sveta, ki določa vsestransko zaščito modrih celad v BiH. Mednarodna skupnost naj vzporedno s tem dosledno izvaja embargo nad tako imenovano zvezno Jugoslavijo, ki ga v zadnjem času mnoge države (ne samo tiste, ki

mejijo s Srbijo) odkrito kršijo.

Beograjska vlada - piše se v dokumentu deželnega sveta - naj prizna Hrvasko in njene legitimne meje ter hkrati tudi suverenost Bosne in Hercegovine. Slednja naj čimprej postane sestavni del Evropske unije, pridružen članice Zveze pa naj postanejo tudi vse države nekdanje SFRJ, ki spoštujejo človekove pravice in nacela večjezičnosti. Beograd in Zagreb naj se enkrat za vselej sporazumeta o usodi krajin, ki sodijo v hrvasko ozemlje, katerim pa mora Zagreb priznati posebno avtonomijo.

Skupščina nadalje poziva rimsko vlado, naj do tragedije BiH zavzame odločnejša stališča kot doslej in naj uradno podpre solidarnostne in druge manifestacije, ki jih po vsej Italiji napovedujejo za sredo, 26.julija.

Deželni svet je nato nadaljeval razpravo o proračunskih spremembah, ki povzročajo precej težav vladi predsednice Guerrove. Skupščina je zavrnila načrtovano financiranje novega deželnega sedeža v Vidmu.

Predstavnik SKGZ pri odborniku Tomatu

Predstavnik Slovenske kulturno gospodarske zveze Boris Peric in Suadam Kapić sta se sestala z deželnim odbornikom Tomatom v zvezi z javnimi prispevki za slovenske ustanove. Peric in Kapić sta odborniku podčrtala pomen hitrejšega ukrepanja Dezele, da bodo odobrena vladna sredstva čimprej na razpolago za uporabnike. V tem smislu je bila tudi izražena potreba po imenovanju pristojne komisije, ki je po zakonu predvidena. Predstavnik SKGZ sta vsekakor apelirala na odbornika, da se čimprej izplačajo tudi zaostali prispevki, izrazila pa sta tudi željo, da ne bi prihajalo do novih zamud, od katerih bi se realna vrednost finančnih sredstev občutno znižala.

POGOVOR Z »ARGENTINSKIMI SLOVENCIMI«

»Starši so nam vlili ljubezen do vsega, kar je slovenskega«

STEVERJAN - »Slovenija, od kod lepote tvoje...« Avsenikova melodija je prevzela vse, ki so se v nedeljskem soparnem večeru odločili za postanek na steverjanskem griču ob zvokih 25. jubilejnega festivala narodne glasbe. V kotu pod medborovci razpeto argentinsko zastavo, so se petju pridružili argentinski gostje: besedilo jim je prihajalo iz njih tako tekoče, da ni nič izdajalo, da so sicer Slovenci, toda iz na desettisoč kilometrov oddaljene Južne Amerike. Ko smo se jim približali za pogovor, se je prvi odzval Dominik Oblak, ki nam je v zgledni slovenscini predstavil življenje in delovanje slovenske narodnostne skupnosti v Buenos Airesu.

Kaj Vas je zaneslo v naše kraje?

»V Evropo sem prišel s slovensko folklorno skupino Pristava, ki bo letos prvič na turneji po Sloveniji. Gre za mlado skupino, ki je nastala leta '89 z namenom da bi med slovenskimi izseljenci v Argentini gojila slovensko folklorno dediščino in sirsi argentinski publiki predstavila slovensko kulturo. Skupina šteje 29 mladih peslancev, vsi slovenskega porekla, nas umetniški vodja pa je profesor Hektor Arico, odličen poznavalec slovenske folkloze. Sam je že večkrat bil v Sloveniji na izpopolnjevanju, skupina kot taka pa je letos prvič v Sloveniji. Seveda smo vsi rade volje sprejeli povabilo Izseljeniskega društva Slovenija v svetu iz Ljubljane, ki je poskrbela za našo 15-dnevno turnejo po Sloveniji. Danes smo svoj prvi nastop začeli z dvema argentinskima plasoma, tangom in plesom coyas, v našem repertoariju pa so poleg mame in pericono se gorenjski in belokranjski plesi.

Nasa skupina deluje v okviru slovenskega doma Pristava, ki združuje Slovence buenosairske četrti Castelar.«

Kje in kako se združujejo

Slovenci v argentinski prestolnici?

»Slovenskih domov je v predmestjih Buenos Airesa kar šest, v centru pa imamo Slovensko hišo, kjer ima svoj sedež naše krovno društvo Zedinjena Slovenija. Gre predvsem za kulturno usmerjena društva, ki predstavljajo neprecenljivo zbirališče naših izseljencev v posameznih mestnih predelih. V Buenos Airesu so razdalje velika ovira, tako da ima kapilarnost naših organizacij življenjsko važnost. Koordinacija teh društev je prepisna medorganizacijskemu svetu, ki s svojimi včlanjenimi društvi in ustanovami pripravi letni program. Največja letna prireditve v Slovenski dan, ki zeli biti poleg največje kulturne prireditve tudi priložnost, da se srečajo vsi tu živeči slovenski izseljenci ne glede na razlike in zapreke, ki nas prepogosto ločujejo. V zadnjih letih so se tudi pri nas odnosi otopleli in zapaziti je večje sodelovanje med predvojnimi in povojnimi emigranti.«

Vi ste že druga generacija izseljencev, vsi ste rojeni v Argentini, nekateri izmed vas se prvič vračajo v Slovenijo. Kjub temu pa je vaše poznavanje materinega jezika res zgledno. Komu gre zasluga?

»Mislim, da gre zasluga predvsem našim staršem, ki so z nami od malih nog govorili po slovensko, potem pa vsem našim učiteljicam, ki so svoje življenje posvetile našim sobotnim solam in nas učile slovenscine, zgodovine, zemljepisa, verouka. Te sole so tako kot Slomslove nedeljske sole odigrale neprecenljivo vlogo. Za marsikoga je bil to edini način, da se seznanijo s svojim materinim jezikom in svojo kulturno dediščino. Tudi okoliščine, v katerih so nam naši predniki zagotovili brezplačne osnovnošolske in srednješolske tecaže, niso bile vedno najlažje. Pogosto vzgojiteljice sploh niso

bile po poklicu učiteljice, temveč navadne mamice, ki so nas učile s knjigami in berili, ki so jih naši starši prinesli s seboj in potem na najrazličnejše načine razmnoževali. Danes je veliko lažje, učiteljice prihajajo na izpopolnjevanje v Slovenijo, s seboj prinašajo nove knjige in berila. Nekateri študentje prihajajo s stipendijami na visokošolski studij v Slovenijo, stikov in obiskov je vse več.«

Kako občutite problem asimilacije?

»Mislim da je v Argentini veliko lažje biti Slovenec kot na primer v Severni Ameriki. V ZDA moras biti prej American, pri nas pa si lahko prej Slovenec. Argentina je iz tega vidika veliko bolj strpna. Sploh smo izseljenci Argentini zelo hvaležni, kajti to je država, ki je sprejemala vse brez razlik in dala vsem narodnostnim skupnostim možnost, da se ohranijo in razvijejo. Argentina je bila tudi ena izmed prvih, ki je priznala novo rojeno slovensko republiko. Ob osamosvojitvi smo bili kot slovenska skupnost v Argentini poklicani, da argentinskemu prebivalstvu razložimo, kaj se sploh dogaja, katere so zahteve in želje mlade republike, vabili so nas na posvete, televizijske oddaje ipd. Leta '92 so nam ulico, kjer ima sedež slovenski dom Pristava preimenovali v Republica de Eslovenia. Seveda je sedaj ko obstaja samostojna država s svojim imenom Republika Slovenije veliko lažje argentinskim somesčanom objasniti naše korenine in izvor naših prednikov. Sicer pa se poleg Slovencev vsi mi cutimo tudi stoodstotne Argentine. Ze naši starši so vzljubili Argentino in s časom sprejeli spanski rek, ki pravi, da je domovina mojih sinov moja domovina, istočasno pa so nam znali predati tudi ljubezen do vsega, kar je slovenskega.«

Pogovor zapisala Tatjana Dolhar

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

OBČINA TRST / POBUDA SVETOVALCA MOČNIKA

Spomin na požig Narodnega doma

DSL se je spomnila novinarja F. Inwinkla Illy pa preminulega predsednika ACEGA

Tržaški občinski svet se je sinoc spomnil 75-letnice požiga Narodnega doma. Pobudo za komemoracijo je dal svetovalec Zvezništva za Trst-Slovenske skupnosti Peter Mocnik, ki je obnovil tragični dogodek in ga zgodovinsko uokviril. Njegov govor ni nihče prekinil, edinole svetovalec Roberto Menia (Nacionalno zvezništvo) je na koncu vzkliknil, da bi morala Slovenija, pred morebitno vrnitvijo Narodnega doma slovenski manjšini, vrniti ezulom premoženje, ki jim ga je odvzela Jugoslavija. Menia je nato delno kontestiral Močnikovo izvajanje s komemoracijo splitske manifestacije 12. julija 1920, v kateri sta izgubila življenje italijanska mornarja.

Mocnik je poudaril izjemno vlogo, ki jo je imel Narodni dom za gospodarsko in kulturno življenje tržaskih Slovencev, kar je seveda motilo nastajajoči fasizem. Omenil je dragoceeno delo arhitekta Maxa Fabianija in vseh, ki so prispevali k njegovi gradnji. Danes bi Narodni dom (ali

hotel Balkan kot ga imenujejo mnogi) veljal 50 milijard lir. Slo je za načrtno uničevalno akcijo fasističnih skvader, je se dejal slovenski svetovalec, ki je izrazil upanje, da bo Občina postavila na procelje stavbe v Filizijevi ulici tolikokrat obljubljeno spominsko tablo.

Menia je očitil Močniku in Slovencem, da izkrivljajo zgodovinska dejstva, da je bil požig Narodnega doma le odgovor na Split in da bi se morala Občina pred kakršno koli komemoracijo Balkana prej spomniti vseh Tržacanov, ki so padli za italijanstvo teh krajev.

Giuseppe Dell'Acqua (DSL) se je spomnil nedavno umrlega novinarja Unità Fabia Inwinkla, ki je bil zelo navezan na Trst in na njegovo stvarnost. Zupan Riccardo Illy pa je pocalstil spomin tragično preminulega predsednika ACEGA Sergia Covija.

Zeleni Paolo Evangelisti, ki je prevzel mesto Margherite Hack, se je spomnil padlih iz BIH in pozval Občino, naj se odločneje zavzame za mir v nekdanji Jugoslaviji.

FINANČNI CENTER / PO ANALIZI PROF. MARIA PINESA

Offshore ni zanimiv za operaterje zunaj EU

»Izvirno zamisel so popačili pristranski krajevni interesi«

Vse kaže, da se je zamisel o tržaskem finančno-zavarovalniškem centru offshore rodila pod nesrečno zvezdo. Najprej je bilo treba v nedogled cakati zeleno luc iz Bruslja, zdaj pa čakamo na notranje izvršilne norme in na ustrezne organizacijske korake v krajevnem merilu. Pa to se ni vse, saj bo moral center tudi konkretno zaziveti in v ta namen pritegniti operaterje in investitorje, ki bodo seveda prej preverili, ali se jim sploh splaca priti v Trst.

Prav to pa je grm, v katerem tici zajec. Glavni inspirator projekta za offshore, in to že od daljnega leta 1967, univerzitetni profesor Mario Pines (na tržaski ekonomski fakulteti poučuje bančno in profesionalno tehniko) je namreč trdno prepričan, da projekt, ki ga je odobril Bruselj, za razliko od izvirne zamisli ne predvideva takih davčnih prednosti, ki bi bile dovolj privlačne za operaterje zunaj Evropske unije. To pomeni, da bo center nudil zelo

omejene davčne olajšave, in se to samo za krajevne operaterje. Celovito in podrobno analizo, ki je prof. Pinesa privedla do tako grenkega zaključka, bo objavila prihodnja številka trimesecnika »Trieste&oltre«, katerega odgovorni urednik je nekdanji poslanec Corrado Belci.

Za razliko od prvotnega projekta, po katerem dohodki, proizvedeni v finančnem centru, ne bi bili povrznjeni italijanskemu davčnemu režimu, zdajšnji projekt - po analizi prof. Pinesa - tega ne predvideva in niti ni jasen glede obdavčenja teh dohodkov v tujini. To pomeni, da gre v bistvu za neke vrste sesto prsto cono v tržaskem prostem pristanšču, kar sploh ni noben offshore, ugotavlja Pines, saj je center trdno vezan na notranji normativni kontekst (s strogim nadzorom Banke Italije, Consoba in zavarovalniškega zavoda Isvap) in na italijanski davčni režim, ki predvideva celovito obdavčenje dohodkov, iztrženih v finančnem centru. Po mnenju Pinesa

gre torej za enostavno »prosto cono na določen rok, saj veljajo olajšave zgolj za pet let in se to samo za tiste dohodke, ki bodo proizvedeni v krajevnem merilu«. Projekt, ki ga je odobrila Evropska unija, je zato ugoden samo za krajevne operaterje, ugotavlja Pines, medtem ko odvraca tiste, ki niso iz Evropske unije in ki najdejo boljše objektivne pogoje npr. že v bližnjem koprskem pristanšču. Avtor analize prihaja do vznemirljive domneve, da je bil prvotni projekt spremenjen po »navodilih« nekaterih specifičnih pristranskih krajevnih interesov, medtem ko bi Trst potreboval center s statutom terezijanskega tipa, ki bi bil v tej fazi globalizacije svetovnega gospodarstva sposoben pritegniti tuje investicije. Toda, vse se ni izgubljeno, zaključuje prof. Pines, saj se lahko določila spremenijo oziroma prilagodijo takrat, ko bo stekel postopek za uskladitev zakona št. 19/1991 s korekcijami, ki jih je bil določil Bruselj.

INFORMATIVNI POSVET / DANES

Kako okrepiti blagovni promet po deželnih cestah

Razvoj blagovnega prometa v Furlaniji-Juljski krajini je osrednja tema današnjega informativnega srečanja, ki se bo pričelo ob 17. uri v konferenčni dvorani Trgovinske zbornice. Gre za prikaz projekta, ki ga je pripravila družba SEED - Service for Eastern Economic Development, do današnjega srečanja pa prihaja na pobudo BIC za FJK v sodelovanju s Trgovinsko zbornico.

Uvodna poročila na današnjem srečanju bodo imeli predsednik Trgovinske zbornice Adalberto Donaggio, ki bo govoril predvsem o pomenu prevozne-

ga sektorja, predsednik BIC FJK Francesco Zacchigna, ki bo orisal glavne cilje projekta SEED, in direktor SEED Antonio Sfiligoi, ki bo s tehničnega vidika predstavil projekt. Posebej bodo danes predstavili tudi družbo LOGEV, o njej bo govoril Marco Crasnich, ki bo naglasil novost ponudbe na področju prevoza po cestah. Vsekakor bo glavna pozornost namenjena prav prevozu po cestah, ki doživlja trenutno nekakšno prehodno fazo in kateremu je treba po presoji strokovnjakov nameniti posebno skrb in mu s primernimi posegi omogočiti razvoj.

NOVA POLITIČNA POBUDA

Odbor demokratične levice

Med ustanovitelji tudi novo "Razširjeno socialistično gibanje"

V Trstu so ustanovili pokrajinski koordinacijski odbor demokratične levice, o katerem je tekla beseda na nedavni razpravi v gledališču Miela. V to koordinacijsko telo so za sedaj pristopili Stelio Spadaro (DSL), Gianfranco Ciani (laburisti), Marino Pecenic in Franco Todero (novoustanovljeno "Razširjeno socialistično gibanje"), Franco Codega (gibanje krščanskih socialcev), republikanec Franco Colombo ter predstavnik Mreže Claudio Mitri. V odboru ni zastopnikov stranke SI (Socialisti italijani), ki so imeli že na okrogli mizi v Mieli velike pomisleke nad to politično pobudo.

Koordinacijski odbor hoče postati neke vrste telo za trajno soočenje med vsemi komponentami demokratične levice, ukvarjal pa se bo s krajevnimi in tudi z vsedržavnimi političnimi proble-

mi. Kot beremo iz tiskovnega sporočila, je odbor odprt doprinosu vseh sil, ki si tega želijo. Kot prvo pobudo pa bo v kratkem priredil srečanje vseh strank, komponent in gibanj, ki se prepoznajo v gibanju oljke in predvsem v premierski kandidaturi Romana Prodijsa.

Koordinacijo teh strank in gibanj je v Mieli predlagal Spadaro, ki je moral posredovati med zelo različnimi stališči, posebno v vrstah bivših socialistov, ki se sedaj delijo na kar tri zelo majhne stranke oziroma gibanja. Laburistom in stranki SI se je namreč pridružilo se "Razširjeno socialistično gibanje", ki se baje sklicuje na stališča nekdanjega ministra za okolje PSI Giorgia Ruffola. Bivši voditelj notranje levice v PSI je trenutno evroposlanec, ki je bil v Strasbourg izvoljen na listi DSL.

NOVICE

V Domu Brdina na Opčinah soočenje o kongresu DSL

Trzaska federacija DSL prireja drevi ob 20.30 v Domu Brdina na Opčinah javno razpravo o poteku in o zaključkih nedavnega strankinega vsedržavnega kongresa. Razpravo bo uvedel pokrajinski tajnik Stelio Spadaro, ki bo obravnaval tudi vprašanja krajevnega političnega vsakdana.

Novi poletni urnik tržaskega sedeža INPS

Pokrajinsko vodstvo skrbstvenega in pokojniškega zavoda INPS sporoča, da bodo uradi tržaskega sedeža od 24. julija do 31. avgusta poslovali s sledečim urnikom: od ponedeljka do petka od 8.15 do 12.15 ter od ponedeljka do četrka tudi od 14.30 do 16.30.

Zamenjava pri vodstvu tržaskih karabinjerjev

Z današnjim dnem bo vodstvo pokrajinske karabinjerske komande v Trstu prevzel 54-letni poklovnik Mauro Picchiotti, ki je doslej med drugim služboval v Pescari, Bocnu, Caltanissetti in Toscani, kjer je bil naceelnik generalstaba. Picchiotti bo nadomestil polkovnika Giuliana Ferrarija, ki bo kariero nadaljeval v Palermu, kjer bo prevzel mesto podnaceelnika sicilske karabinjerske regije. Ferrari, ki se je diplomiral na pravni fakulteti v Firenci in na fakulteti za politične vede v Turinu, je doslej že služboval v Zognu (BG) in Veroni, od leta 1986 do 1989pa je vodil videmsko karabinjersko grupo.

Iz Grljana bo jutri odplul škuner Oloferne

Jutri bo odplul iz grljanskega portica proti Benetkam škuner Oloferne, ki bo na pobudo italijanske sekcije Svetovnega sklada za naravo WWF preplul vse obmorske parke in zascitena območja vzdolz italijanskega polotoka. 24-metrski škuner, ki je bil zgrajen leta 1944 izključno iz lesa, bo danes privezan v grljanskem porticu, kjer bo zjutraj tiskovna konferenca, na kateri bodo vsedržavni predstavniki WWF predstavili novo naravovarstveno pobudo.

Izbira Trzaskega zaliva za zacetek potovanja škunerja Oloferne ni naključna, saj je prav v njegovih vodah prvi morski park v Italiji: to je seveda naravni rezervat pri Miramaru, ki ga upravlja prav WWF in ki je bil ustanovljen leta 1963.

Natečaj za tipkarje

V Uradnem vestniku (IV. posebna serija, št. 52 z dne 7.7.1995) je objavljen razpis javnega natečaja za 418 mest tipkarja pri civilni upravi. Od teh je enajst mest rezerviranih za deželo Furlanijo - Juljsko krajino. Natečaja se lahko udeležijo diplomiranci nižje srednje sole. Prosnje za sodelovanje pri natečaju je treba poslati najkasneje do 7. avgusta. Informacije daje prefektura (urad za natečaje) od 9. do 12. ure.

PROMETNA NEZGODA / AVTOMOBIL ZANESLO S CESTE

Direktor ACEGA Covi se je v nedeljo smrtno ponesrečil blizu Portogruara

Ostal je vkleščen v gorečem avtu - Reševalci mu niso mogli pomagati

V nedeljo se je okrog 18. ure na cesti Pordenone-Portogruaro pripetila huda prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje Sergio Covi, direktor mestnega podjetja ACEGA. Covi je bil na obisku pri sorodnikih v Sacilu, od koder se je vračal v Trst. Za volanom svojega novega avta fiat ulisse je neda-lec od Portogruara s primerno hitrostjo prehitel neko vozilo, nakar ga je nenadoma zaneslo v desno zascitno ograjo. Kljub zmerni voznji je bil udarec le tako mocan, da je Covijevo vozilo prebilo ograjo in se ustavilo v jarku, kjer se je vnelo. Covi je ostal vkleščen v razbitinah poskodenovanega vozila in si ni mogel pomagati. Morda je zaradi udarca tudi izgubil zave-

st. Mimoidoci vozniki, ki so videli nesrečo, so s pomočjo prenosnih telefonov nemudoma obvestili reševalce. Na kraj nezgode so prisli prometna policija iz San Donà in gasilci, ki so pogasili plamene, Coviju pa žal niso mogli več pomagati. Agenti prometne policije so imeli precej težav pri identifikaciji žrtve, ker je ogenj skoraj povsem uničil tudi vse dokumente, ki jih je imel Covi pri sebi. Posmrtno ostanke so odpeljali v mrtvašnico v Portogruaro, kjer so včeraj njegovi sorodniki potrdili njegovo identiteto.

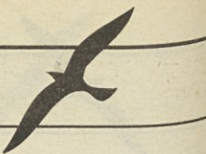
Natancnih vzrokov nezgode niso se ugotovili. Na vsak način agenti iz Portogruara domnevajo, da jo je zakrivila pnevmatika, ki je nenadoma pocila.

Covija so pri ACEGA cenili kot prizadevnega menedžerja

Preminuli Sergio Covi (na sliki) se je rodil v Trstu pred 56 leti in je bil po poklicu knjigovodja. Leta 1992 ga je občinski odbor pod vodstvom tedanjega zupana Staffierija imenoval za predsednika mestnega podjetja za vodo, plin in elektriko (ACEGA), a leto kasneje mu je sedanja občinska uprava Riccarda Illyja mandat podaljšala. Se prej je bil med vodilnim osebjem skedenjske železarnice, kjer je bil pomočnik direktorja oddelka za plavze. Politčno je sodil v krog socialistične stranke, in prav kot član PSI je tudi prišel v ACEGA. Covija so sodelavci splošno cenili kot zelo uspešnega in prizadevnega menedžerja.

Sergio Covi je bil porocen in je imel enega otroka.

OBMEJNA OBMOČJA / POBUDA TRGOVINSKIH ZBORNIC

Trst in Gorica za podaljšanje paketa

Skupen nastop gospodarskih dejavnikov obeh pokrajin z resolucijo Dinijeve vladi

V Trstu so se včeraj sestali predstavniki tukajšnje in goriske trgovske zbornice, da bi se dogovorili za skupen nastop, s katerim bi dosegli podaljšanje veljavnosti zakona št. 26/1986 (paketa za Trst in Gorico), ki bo zapadel konec letošnjega leta. Na vabilo predsednikov obeh zbornic Donaggia in Bevilacqua so se odzvali podtajnik v ministrstvu za kmetijstvo Mario Prestamburgo, poslanca Vascon in Niccolini ter predstavniki vladnega komisariata, Sklada za Trst, pokrajinskih in občinskih uprav Trsta in Gorice, sklada Frie, ustanove za trzasko industrijsko cono Ezit, Raziskovalnega območja, stanovskih organizacij s področja industrije, obrtništva, trgovine in kmetijstva ter sindikatov iz obeh pokrajin.

Udeleženci srečanja so soglasno ugotovili, da nadaljevanje socialnoekonomske neuravnovesnosti obeh pokrajin, ki ga je priznala tudi Evropska unija, ne dovoljuje omejevanja posegov države za podpiranje gospodarstva, saj bi to v tem trenutku še poslabšalo hude probleme na proizvodnem in socialnem področju. Pri tem so sogovorniki poudarili nevarnost nove vrste ekonomske emarginacije obeh pokrajin, ki izhaja iz njune zemljepisne lege in do katere lahko pride z odpiranjem meja Evropske unije proti državam na območju nekdanje Jugoslavije. Če je to na srednji in dolgi rok pozi-

tivno, je bilo rečeno, pa na kratek rok nakazuje potencialne problematične posledice.

Glede na dolgo vrsto infrastrukturnih in proizvodnih problemov obeh pokrajin se kaže potreba po globalni zakonski rešitvi, so poudarili udeleženci srečanja, ki pa se dobro zavedajo, da je v današnjih razmerah zelo težko zahtevati (in še bolj dosegati) podaljšanja in refinansiranja obstoječih olajšav. Zadovoljiti bi se torej morali z minimalnimi in zato toliko bolj realističnimi rešitvami, med katerimi je bistveno podaljšanje paketa za Trst in Gorico (vsaj) za naslednje leto. Taka rešitev bi bila po vsem sodeč sprejemljiva tudi za Rim, zato se je

treba čimprej povezati s pristojnimi ministrstvi, da bi refinansiranje vnesli v prihodnji finančni zakon, ki je tačas v pripravi. V ta namen so udeleženci srečanja na Trgovinski zbornici sprejeli resolucijo, ki jo bodo poslali predsedniku vlade Diniju, ministru za industrijo Clou in drugim pristojnim ministrstvom, svojo podporo pa so obljubili tudi parlamentarci in podtajnik Prestamburgo. V dokumentu je poleg potrebe po podaljšanju paketa za Trst in Gorico izpostavljena tudi nujnost, da bi vlada za obe obmejni pokrajini čimprej pripravila globalni zakonski normativ, ki bi upošteval tudi podporne programe Evropske unije.

Tudi Trst sodeluje v programu TACIS

Tudi Trst sodeluje v programu TACIS za tehnično pomoč republikam Skupnosti neodvisnih držav. Trzaska Trgovinska zbornica je v okviru tega programa že gostila dva funkcionalna tamkajšnjih trgovinskih zbornic, in sicer enega iz Ukrajine, drugega pa iz Moldavije. Namen programa je po eni strani seznaniti goste iz SND o strukturi in delovanju evropskih TZ, po drugi pa omogočiti krajevnim gospodarskim operaterjem povezavo stikov z gospodarsko stvarnostjo držav bivše SZ.

MEDNARODNI FESTIVAL OPERETE

Malo zanimanja za musical

Organizatorji so odpovedali predvidene filmske predstave

Velika večina spremljevalnih prireditev letošnjega mednarodnega festivala operete je pri občinstvu naletela na dober odziv. Izjemo predstavlja predvajanje ameriških filmskih musicalov v originalu, ki so v izredno lepo prizorišče v miramarskem parku doslej privabili nedopustno nizko število gledalcev. Tako so se organizatorji odločili, da do nadaljnjega odpovejo že najavljenja filmska predvajanja (gre za nekaj najboljših »primerkov« nekdanj izredno priljubljenega filmskega žanra). V tiskovni noti Združenja mednarodni festival operete je sicer govor o organizacijsko-tehničnih težavah, zaradi česar bodo že napovedane filmske zamenjali s predstavami Lucii in zvoki. Tako bodo pomnožili ponovitve zelo lepo pripravljene predstave Dober večer gospod Lehar in pozdravljeni v

Miramuru, ob najavljenih bodo se 21. in 23. julija ob 22.45 in 4., 5. in 12. avgusta ob 22. uri. Več od predvidenih pa bo tudi predstav o Maksimiljanovih cesarskih sanjah, ki bodo se 22., 27., 28. in 29. julija ob 22.45 in 6., 11. in 13. avgusta ob 22. uri.

Veliko več uspeha pa so doživeli koncerti v živo, po tenoristu Carlu Biniju bo jutri nastopil Duo Baldini. Sestavljata ga violinist Emanuele Baldini in pianist Lorenzo Baldini, ki se bosta trzaski publiki prvič predstavila jutri ob 20. uri v miramarskem parku. Naslednja koncerta bosta v četrtek in petek, na njih pa bo duo izvajal skladbe Paganinija in Fritza Kreislerja, med slednjimi se posebej najbolj znane motive iz operete Sissi, ki bo v dvorani Tripovich na sporedu od sobote dalje.

ODLIČNJAKI / ALESSANDRA FONTANOT

Uspeh je nagrada za vztrajen študij

Šestdesetica bo Alessandri Fontanot tudi omogočila nadaljevanje študija

V to, da bo končni uspeh tako stoddosten, ni bila povsem prepričana, vendar pa je po njenem nujna nagrada za vztrajno in vestno večletno učenje. Alessandra Fontanot, letosnja šestdesetica na trzaskem znanstvenem liceju Franceta Preserna, nastopa izredno prikupno, vendar nedvomno samozavestno. Že nekaj ur po razgovoru v uredništvu našega dnevnika je z drugimi maturanti odšla na nekajdnevni »poslovilni« izlet po Sloveniji, nakar se bodo zanj že začele priprave na nadaljnjo fazo v njenem življenju.

Nadarjenost, premočrta vztrajnost in prikupna zunanost - to so veliki življenjski aduti Alessandre, ki je svoje darove doslej, kljub težavam, znala dobro izkoristiti. Ob odličnih ocenah, ki jih je prejela na maturitetnem izpitu, se nedvomno lahko ponasa z naporom, ki ga je morala vložiti v višji srednjesolski študij. Redno vstajanje ob 5.45 in vožnja s tremi avtobusi od Koroscev do liceja, to je bil jutranji vsakdan Alessandre, ki se je za dober učni uspeh odpovedala vsakršni izvensolski dejavnosti, saj se je domov vračala sele po treh popoldne. Nato jo je čakal študij, »učiti se je namreč treba« in po Alessandrinem mnenju so bili predpisani učbeniki preskromni, zato si je - vsaj pri predmetih, ki so jo posebej privlačili - priskrbela še drugo

gradivo, »zal izključno v italijanski, ker v slovenscini ni primernih knjig«.

Vsekakor pa se je vloženi trud obrestoval, ne samo zaradi šestdesetice, ki pa je nadvse, skoraj življenjsko pomembna, temveč tudi zaradi študijskih osnov, ki si jih je nabrala. Odlični uspeh, ki si ga je v letih marljivo gradila, je za Alessandro se bolj kot nagrada za doseženi trud odskočna deska za nadaljnji študij. »Po maturi so mi stari dejali, naj si poiščem zaposlitev, šestdesetica pa mi odpira vrata na univerzo«, je z nežno odločnostjo rekla Alessandra. Po maturantskem izletu, ki ga doživlja kot nekakšno slovo od sosolcev oz. od srednjesolskega obdobja v njenem življenju, se bo Alessandra vsekakor zaposlila, da zasluži nekaj prepotrebne denarja za fakulteto. Nikakor ne bo bita v preveliko breme staršev,

prav tako pa se noče odpovedati univerzitetni izobrazbi. Na maturantskem uspehu, ki ji bo vsekakor omogočil oprostitev visoke univerzitetne solnine in ji verjetno tudi priskrbel stipendijo, bo »racionalno« gradila svojo bodočnost.

Ko bi se lahko prepustila svojim nagnjenjem, bi namreč izbrala študij psihologije (v Padovi), ker pa ji ta smer, kot druge v okviru humanističnih ved, po njeni presoji ne zagotavlja velikih možnosti za zaposlitev, bo »racionalno« izbrala fakulteto za ekonomijo podjetja v Benetkah. Prav stoddosten se sicer še ni odločila, tudi ker ji pristojni uradi niso postregli z zazelenimi podrobnimi informacijami. Odločitev bo padla po maturantskem izletu ali pa se kasneje, ko bo »služila denar za univerzo«, in v ta namen je pripravljena sprejeti kakršnokoli začasno zaposlitev.

V naslednjih letih caka torej Alessandro naporen univerzitetni študij, kaj pa potem? Najprej primerna zaposlitev, po možnosti v Trstu, potem pa družina. Kot večina današnjih deklet se Alessandra ne namerava, vsaj prostovoljno, nicesar odpovedati. Globoko pa je prepričana, da ti življenje, razen naravnih darov, nicesar ne podari, zato se moraš sam potruditi in pravilno izbirati. In zaenkrat se je Alessandra odlično odrezala. (bip)

NA OBČINSKI RAZSTAVI VIN V REPNU

Mladi risarji so se izkazali

Kot smo že poročali, se je konec tedna odvijala v Repnu tradicionalna občinska razstava terana in belih vin, ki je letos doživela že 33. izdajo. V

okviru dvodnevne praznika je bil v nedeljo zjutraj tudi slikarski ex-tempore za otroke iz vrtca ter za osnovnosolsko in srednjesolsko mladi-

no, ki so imeli priložnost dokazati svoje risarske veščine.

Na sliki (foto Balbi/KROMA) mladi risarji vneto na delu.

Na trzaski univerzi od letos nov dveletni tečaj matematike

S prihodnjim akademskim letom bo na Fakulteti za matematične, fizične in naravoslovne vede trzaska univerze stekel dvoletni študijski tečaj za doseg prvošolske diplome iz matematike.

Diploma naj bi omogočila čim hitrejšo vključitev v industrijski in podjetniški svet. Po opravljeni prvošolski diplomi, ki bo studentom nudila dobro pripravo v matematično-aplikativnih vedah (računalništvu, statistiki), bodo lahko diplomiranci nadaljevali študij še nadaljnje dve leti do drugošolske diplome, pri tem pa mu bodo priznani vsi že opravljeni izpiti.

DATAMEDIA O ZASEBNIH TV POSTAJAH

Telepadova najbolj gledana v FJK

Sledijo ji Telefriuli, Telequattro in Teleantenna

Telepadova ostaja se naprej najbolj gledana zasebna televizijska postaja v naši deželi, sledijo pa ji Telefriuli, Telequattro in Rta Teleantenna; slednja je v novembru in decembru lanskega leta pred ekrane pritegnila 89.700 gledalcev, v aprilu in maju letošnjega leta pa kar 128.600. Omenjene podatke je včeraj objavil znani vsedrjavni raziskovalni institut Datamedia, ki skupno s TV Bank, to je italijanskim združenjem za ugotavljanje televizijske gledanosti, objavlja rezultate šestmesečnih raziskav. Telepadovi je po raziskavi v omenjenem obdobju v deželi sledilo 27,86 odstotka gledalcev, Telefriuliju 26,15 odstotka, Telequattro 23,23 odstotka, Teleantenna pa 11,05 odstotka. Uredniški direktor slednje Roberto Morelli je izrazil zadovoljstvo,

ker je Teleantenna v enem letu zabeležila kar 140 odstotno porast gledalcev in ker je ponovno nadoknadila zaostanek z drugo trzasko televizijsko postajo Telequattro. Do lanskega leta je znasla razlika 105.900 gledalcev dnevno, po zadnjih podatkih

pa se je zmanjšala na 25.000. Najbolj gledani so informativni programi med 12. in 15. uro med 18. in 20.30.

Gledanost Telequattro pa se je rahlo znižala v letošnjem aprilu in maju v primerjavi z lanskim novembrom in decembrom.

V zgoniški občini ni več nevarnosti stekline

Nevarnost okužbe s steklino v zgoniški občini se je končala. Občinska uprava je zato prekljala lastno odredbo št. 95 z dne 6. maja; slednja je odredila vrsto profilaktičnih ukrepov, potem ko so na Proseški postaji odkrili mrtvo steklo lisico. Predlog o preklicu omenjene zupanske odredbe je zgoniški občinski upravi pisme-

no posredoval zivnozdravniški odsek Krajevnih zdravstvenih enot; zgoniška občinska uprava je pregledala zdravstvene zakone, 90. člen pravilnika zivnozdravniške policije in deželni zakon št. 43/81 ter tako na osnovi zakona št. 142/90 glede nove ureditve krajevnih uprav prekljala lastno odredbo št. 5/95 z dne 6. 5. 1995.

SOCIOLOGIJA

Sociolog svetuje, politik odloča

Družbene spremembe in kultura dialoga.
Pogovor s prof. Emidijem Susičem

Kot smo že poročali, se je v začetku meseca na tržaški univerzi odvijal 32. svetovni kongres sociologije. Tema tokratnega srečanja je bila dovolj spodbudna in široka, da so bili referati udeležencev zelo raznoliki, tako po obravnavani snovi kot po pristopu do problemov, o katerih so poročali. Prav tako obsirna je bila tudi kongresna dejavnost, ki je bila razčlenjena v več plenarnih zasedanj in delovnih skupin. Za mnenje o opravljenem delu in za nekaj sklepnih misli smo povprašali sociologa Emidija Susiča.

Naslov letošnjega seminarja je bil Dialog med kulturami in spremembe v Evropi in v svetu. Kako ocenjujete to tematiko z ozirom na njeno tezo v socioloških obravnavah?

»Tema, ki je bila letos obravnavana, je izredno pomembna. Posebno zanimiva je v tem trenutku, ko je svet zajel val sprememb, kar je sicer v naslovu kongresa tudi podčrtano. Med kongresom sta bila izpostavljena predvsem dva aspekta: katere so danes možnosti za komunikacijo med kulturami in katere so zapreke. Današnja družba: zanimivo je preveriti, kakšne oblike dialoga (morda nove, različne od dosedanjih) ta družba ponuja.«

Kakšna je v tem pogledu postmoderna družba?

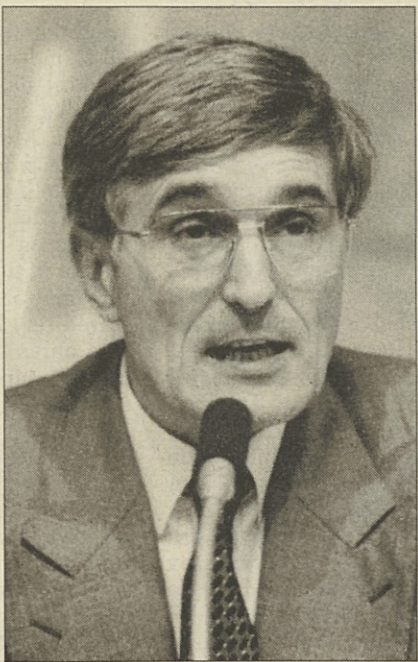
»Na splošno bi lahko rekli, da danasnja družba niha med dvema silnicama: med slo po globalizaciji, integraciji in homogeneizaciji na eni strani in individualizaciji, dizintegraciji in izolaciji na drugi. Ta dva ekstrema sta po mojem mnenju prisotna v približno enaki meri, nobeden od dveh jasno ne prevladuje.«

Se vam ne zdi, da je bila tema kongresa nekoliko preobsirna za poglobljeno obdelavo?

»Svetovni kongresi imajo ponavadi vedno na dnevnem redu zelo široke problematike. Ob teh prilikah se pač zbere veliko izvedencev, vsak z različnimi zanimanji in težnjami. Prav v tem je morda privlačnost takih pobud: znanstvenikom dajo možnost, da se določene probleme lotijo z najrazličnejših gledišč in ga teoretsko predelajo. Svetovnim kongresom sledijo nato področna srečanja, ki se jih udeleži manjše stevilo ljudi; tam je potem tudi obravnavana tematika bolj specifična.«

Omenili ste teoretsko obdelavo socioloških vprašanj. Včasih se sociologi res morda preveč osredotočijo na teorijo in spregledajo praktične aplikacije...

»Sociologi pač niso politiki, ni-

Prof. Emidij Susič (foto KROMA)

majo oblasti in zato tudi ne morajo poseči v reševanje socialnih problemov. Lahko pač samo sugerirajo določene rešitve...«

V pozdravih oblasti na otvoritveni slovesnosti, v brzojavkah predsednika republike in ministra za univerzo in znanstveno raziskovanje in med seminarji samimi je bil večkrat omenjen pomen izbire mesta Trst za sedež kongresa, ki je razpravljajl o dialogu med narodi. Mislite, da je geografska lega Trsta in njegova narodna raznolikost res vplivala v tako odločilni meri na organizatorje?

»Res je, da je tržasko ozemlje zelo prikladno za sedež takega kongresa, vendar pa narava njegove narodne sestave ni edini razlog za izbiro. Vsekakor je tu se primerna struktura, ki je bila pripravljena tako srečanje gostiti. Vendar pa lahko rečemo, da izbira mesta ni ravno naključna in da je prav ta izbira v določeni meri sugerirala temo.«

Ceprav je bilo v obravnavo predloženo vprašanje dialoga med kulturami, je bilo opaziti, da so se skoraj vsi referati osredotočili predvsem na evropsko stvarnost, pa tudi udeleženci so po večini prihajali iz t.i. zahodnega sveta. Je to znamenje sociološkega evrocentrizma?

»Nikakor. K temu prispevajo svoje v prvi vrsti organizacijski, pa tudi finančni problemi. Evrocentristična usmeritev ni bila v namenih organizatorjev. Vsebine referatov sploh ne gre vrednotiti v tem ključu, saj je dejansko bolj naključna kot pa načrtovana.«

Pogovor zapisala
Matejka Grgič

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK,
18. julija 1995
FRIDERIK

Sonce vzide ob 5.32
in zatone ob 20.49 -
Dolžina dneva 15.22 -
Luna vzide ob 23.55 in
zatone ob 13.39.

Jutri, SREDA,
19. julija 1995
ARSEN

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 25 stopinj, zračni tlak 1011,7 mb narašča, veter vzhodnik severovzhodnik 20 km na uro, vlaga 66-odstotna, nebo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 21,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Enea Calcina, Lisa Cannarella, Marco Vecchia, Matteo Mosetti.

UMRLI SO: 87-letna Maria Schwagel, 74-letni Luigi Allegro, 88-letni Mario De Luca, 67-letna Edvige Carlevaris, 58-letna Anna Maria Tonutti, 79-letna Lucia Franco, 73-letna Pasqua Cipolat, 68-letna Celestina Bomat, 86-letna Giuseppe Brisce, 80-letna Giovanna Pizzamus, 60-letna Teodora Furlan, 80-letna Anna Vrh, 55-letna Marisa Novak, 88-letna Ernesta Giacomini, 61-letna Federico Miclaucich, 89-letna Giuliana Abrami.

LEKARNE

Od **PONEDELJKA**, 17., do **NEDELJE**, 23. julija 1995

Normalen urnik
lekarn ob 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Ginnastica 6 (tel. 772148), Ul. F. Severo 112 (tel. 571088).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. F. Severo 112, Trg Venezia 2.

BAZOVICA - (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Venezia 2 (tel. 308248).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba ob 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 21.30
»Prêt-A-Porter«, r. Robert Altman, i. Sophia Loren, Marcello Mastroianni, Anouk Aimée.

EXCELSIOR - Zaprto zaradi počitnic do 24.8.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 20.00, 22.00
»Dottor Korczak«, r. A. Wajda.

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15
»Lo specialista«, i. Sharon Stone, Sylvester Stallone.

NAZIONALE 1 - Zaprto zaradi počitnic do 18. avgusta.

NAZIONALE 2 - Zaprto zaradi počitnic.

NAZIONALE 3 - Zaprto zaradi počitnic.

NAZIONALE 4 - Zaprto zaradi počitnic.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Vienimi bestialmente dentro«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 18.15, 20.05, 22.00 »D'amore e ombra«, i. Antonio Banderas.

ALCIONE - 20.15, 22.00 »Leon«, r. Luc Besson, i. Jean Reno, Gary Oldman, Natalie Portman, Danny Aiello.

LUMIERE - 20.00, 22.15 »Blue sky«, r. Tony Richardson, i. Jessica Lange, Tommy Lee Jones.

PRIREDITVE

PIHALNI ORKESTER BREG - Dolina prireja ob svoji 100-letnici jutri, 19. julija, ob 20.30 v Dolini na Koluzi KONCERT GODBE S PROSEKA.

SD PRIMOREC - Trebče prireja 22.-23. t.m. vsakoletni PRAZNIK SPORTA na prireditvenem prostoru Griza ob nogometnem igrišču. Odprtje dobro založenih kioskov vsak dan ob 17. uri. Za glasbo bo poskrbel ansambel Happy day. Istocasno se bo odvijal turnir v malem nogometu za 2. Trofejo gostilne-pizzerija Veto.

STRANKA KOMUNISTICNE PRENOVE - **KROZEK KRAS** vabi 21., 22., 23. in 24. julija v Zgonik na PRAZNIK TISKA. V petek, 21.7., ob 19. uri odprtje kioskov, ob 20.30 ples z ansamblom Krt; v soboto, 22.7., ob 18. uri odprtje kioskov, ob 21. uri ples z ansamblom Long Zlunk; v nedeljo, 23.7., ob 16. uri odprtje kioskov, ob 18. uri koncert Godbenega društva Nabrezina, pozdravni govor in nato ples z ansamblom Krt; v ponedeljek, 24.7., ob 18. uri odprtje kioskov in ob 20.30 ples z ansamblom Long Zlunk.

KD KRASKI DOM vabi v galerijo Kraske hiše v Repnu na ogled RAZSTAVE lesnih izdelkov Mirka Gustina. Urnik: ob delavnikih ob 18. do 22. ure, ob nedeljah od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 18.00.

PD SLOVENEK ter Fantovska in dekliska iz Borsta in Zabrezca prirejajo 22., 23. in 24. julija SAGRO V HRIBENCI.

SD KONTOVEL prireja 21., 22., 23. in 24. julija SPORTNI PRAZNIK na Proseku. Ples: Status Symbol in Adria kvintet; Benecani med nami: slikarke in gledališnice; kosarkarski turnir 3:3. kontovelske specialitete in domače vino. Vabljeni!

KROZEK 91 Devin-Nabrezina in Brin iz Kriza vabita v cetrtek, 20. t.m., ob 20.30 v Devin 38 (za cerkvico) na gledališko predstavo "Incontro". Tekst je iz slovensčine v tržasko narečje prevedel sam avtor in režiser Mario Ursic. Igrala bosta Miranda Caharija in Livij Bogatec iz SSG v Trstu.

NAROCNIKOM IN BRALCEM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj stiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko

7796600 - vsak dan od 12. do 18. ure

OBVESTILA

GLASBENA MATICA - Sola Marij Kogoj sprejema prijave za POTRJEVANJE IN PREDVPIS za solsko leto 1995/96 do 28. julija od 10. do 12. ure vsak dan, razen sobot, v Ul. R. Manna 29, tel. 418605.

POLETNO SREDISCE Sklada Mitja Cuk; julij - avgust, ponedeljek - petek od 8. do 13. ure brez kosila. Vpisovanje in informacije med 13. in 15. uro v uradih na Narodni ul. 126.

SLOVENSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA obvesca, da je pisarna odprta do 31. avgusta t.l. le v dopoldanskih urah.

TABORNIKI RMV vabijo svoje bivše brate in sestre, da jih obiščejo na taborjenju v Ribnem pri Bledu 21., 22. in 23. julija.

Janu Zlobcu se je večeraj, 17. julija pridružil bratec

Matjaž

Njemu, mami Eriki, ocku Paulu čestitajo neni, nonota in vsi svojci.

ČESTITKE

Danes prejme **MARTINA FERİ** v svoje roke ključ življenjskih odločitev. Vse najboljše za 18. rojstni dan ji želijo mama Elvira, tata Anton, brat Marko in Sabina.

ŠOLSKE VESTI

DTTZG "Ziga Zois" obvesca, da bo do 26.8.95 tajništvo odprto z naslednjim urnikom: od ponedeljka do petka 9.00 do 12.00; ponedeljek in cetrtek 15.00 do 16.00; sobota zaprto.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvesca učno osebje na zapadlost naslednjih časovnih rokov za vložitev raznih prošelj (M.U. st.185 iz dne 30.5.1995 - različna uporaba, časne dodelitve in ureditve učnega osebja); do 21.8. rok za vložitev prošelj za različno uporabo učnega osebja in za poučevanje v drugih pokrajinah; do 10.8. rok za vložitev prošelj za izvajanje podpornega pouka na srednjih solah; do 10.8. rok za vložitev prošelj za časne namestitve (za nepredvidene vzroke - učno osebje: ot. vrtec, osnovnih sol, srednjih sol; do 10.8. rok za vložitev prošelj za stalno učno osebje - D.O.A.R. za poučevanje v drugih pokrajinah. Vse potrebne informacije nudi urad SSS ob urah poslovanja ob torkih in cetrkih ob 9. do 10.30, Ul. Carducci 8, tel. st. 370301.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst, obvesca učno osebje nizjih in visjih sol, da so

PUBLIEST
Tel. (040) 7796611 - Fax 768697
oglas - obvestila: 8.30 - 12.30
osmrtnice - sožalja: 8.30 - 12.30
13.30 - 17.00 (razen sobote)

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopis sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prilicje) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

od 17.7. razobešene na oglasni deski Solskega skrbništva v Trstu, začasne pokrajinske lestvice za opravljanje suplenc. Prosilci imajo pet dni časa za morebitni priziv.

TAJNIŠTVO ZNANSTVENEGA LICEJA "F. PRESEREN" obvesca, da so na soli od danes dalje, od 7.30 do 13.30 na ogled začasne pokrajinske lestvice za učno osebje.

IZLETI

SINDIKAT UPOKOJENCEV CGIL iz Nabrezine organizira v soboto, 5. avgusta celodnevni izlet z ladjo Fulgibus v Caorle. Vse informacije nudijo: na sedežu sindikata - tel. 200698, Ida Bortolotti - tel. 200007, Mario Fragiaco - tel. 299640.

KMETIJSKA ZADRUGA in Kmečka Zveza iz TRSTA obvesca, da organizira tridnevni izlet - 30. in 31. avgusta ter 1. septembra na Radgonski sejem ter ogled okolice in zanimivosti avstrijske Koroške. Informacije in vpisovanje pri Kmetijski zadruzi v Trstu - tel. 382555 ali pa na Kmečki zvezi - tel. 362941.

MALI OGLASI

STAREJSI PAR isče za poletne mesece v Devinu za nekaj ur dnevno hisno pomočnico z znanjem kuhanja. Potrebno lastno prevozno sredstvo. Telefonirati na st. 040/637209 ali 208196.

PRODAM 8 gledaliških zarometov po 25.000 lir vsak. Tel. 281330 ob večernih urah.

FORD TAUNUS 1600 GL, letnik 80, svetloplave barve, v dobrem stanju, perfekten motor, 72.000 km, garaziran, prodam; cena po dogovoru. Tel.228519

GOSPA nudi pomoč ostareli osebi v slovenski družini 24 ur dnevno, tudi za daljši cas. Tel. 040/765047.

MLADENIC, 18-letnik, poprimem za katerokoli delo. Telefon 44710.

OSMICA je se odprta pri Kvrčevih na Opcinah, Narodna ul. 92. Tocijo belo in černo.

OSMICO je odprl Romano Puric - Repen 13.

PRISPEVKI

V spomin na nezabnega moza daruje Jozica Gustin 50.000 lir za SK Kras.

V spomin na pokojno zeno Albino daruje mož Leo Cavo 50.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina.

V spomin na pokojnega organista Bruna Kuka daruje Marija, Radovan in Dorica Semec 50.000 lir za popravilo orgel v sempo-lajski cerkvi.

V spomin na Bruna Kuk darujeta družini Paulina in Cosma 30.000 lir za sempo-lajski cerkveni pevski zbor in 30.000 lir za KD Vigred.

V spomin na Bruna Kuk daruje Darka Sinigoj z družino 50.000 lir za popravilo orgel v sempo-lajski cerkvi.

V spomin na Eleno Vizintin daruje Fani Kosmina (Sempolaj) 20.000 lir za SKD Vigred.

V spomin na Bruna Kuka in Pepija Zidarica daruje družina Kante 100.000 lir za SKD Vigred.

18.7.1990 18.7.1995

Pet let je minulo, odkar te ni dragi

Pepi Guštin

Spomin nate je vedno živ.

Vsi tvoji

CONFESERCENTI / V UL. PONCHIELLI IN UL. DELLE TORRI

Poletje... skupaj na trgu

Fotografska razstava Laure Isoni - Predstavitev knjige

V Ul. Delle Torri in Ponchielli se bo do nedelje nadaljevala pobuda Confesercenti: "Poletje...skupaj na trgu". Na razstavnem prostoru v Ul. Ponchielli je od prejšnje srede na ogled trinajst lepakov Francesca Illyja "Artvertising"; v Ul. delle Torri pa se nadaljuje fotografska razstava Laure Battich Isoni "Barva vode", ki so jo ob prisotnosti av-

torice odprli prejšnji petek.

Danes ob 11. uri bo predaval agronom Alessandro Musina; govoril bo o patologiji hisnih rastlin oziroma o najbolj pogostih boleznih ter predstavil metode za njihovo zdravljenje. Jutri ob 11. uri pa bo na vrsti predstavitev knjige "Narava Cortine d'Ampezzo", to je zbirke fotografij Ronald Menaldija

(knjigo je izdala založniška hiša Nuove Edizioni Dolomiti); razstava številnih fotografij iz zbirke je vsekakor že na ogled.

Cvetlicarji vsedržavne sole Mastrofioristi (ki deluje v sklopu Confesercenti) pa bodo v cetrtek ob 18. uri v prostoru, ki je namenjen razpravam, prikazali svoje spretnosti o cvetlicarskih razporeditvah.

POGOVOR / ODLIČNJAKINJA MARTINA FAJT

Priprava na maturo se začne v prvem razredu

Na šoli je pogrešala pouk računalništva - Zanimanje za tuje jezike - Nadaljevala bo študij na Univerzi

V nedeljo smo objavili pogovor z maturanti - odličnjaki na klasičnem liceju, ki so kot kaže, poseben primer v državnem merilu, saj so vsi izdelali maturo z najvišjo oceno. Sicer pa so posamezni dijaki z odliko izdelali tudi na drugih zavodih. V uredništvo smo povabili Martino Fajt, ki je maturo opravila z najvišjo oceno na trgovskem zavodu Žiga Zois, ki je, z upravnega vidika, priključen zavodu "Ivan Cankar". Zastavili smo ji seveda najprej rutinsko vprašanje:

Dokončala si visjo solo in maturo opravila z najvišjo oceno. Kakšni so tvoji občutki in ali si tak pozitivni razplet pričakovala?

Na maturo se v bistvu dijak pripravlja vseh pet let. Sama sem v prejšnjih letih vestno študirala in skušala dobro delati. Potrudila sem se zato, da bi preiskusno cimbolje opravila in zato sem tudi upala na dober uspeh. Ravno najvišje ocene pa nisem pričakovala. Kot vsi sošolci sem nestrpnost čakala na začetek mature; nestrpnost smo bili predvsem zato, ker je bila za nas to novost. Ze po prvi nalogi smo se zavedali, da je stvar izvedljiva. Napeli smo vse sile in dobro opravili pisne naloge in ustni izpit.

Je sola uresničila tvoja pričakovanja? Se ti zdi, da dijake dobro pripravi za poklic ali za nadaljevanje šolanja na Univerzi?

Vesela sem, da sem izbrala to solo. Dala mi je se kar dobro podlago. Kasneje pa se mora vsak posameznik sam spopadati, predvsem v službi. Tam se človek nauči, kaj je to "delo".

V soli je mnogo odvisno od posameznega profesorja. Nekateri profesorji so nam veliko dali ravno v zadnjem letu. Prizadevali so si, da nas na maturo cimbolje pripravijo. Od vsakega dijaka pa je bilo odvisno, v kakšni meri se je poglubil v študij zato, da bi znanje utrdil. V tem trenutku, ko sem zaključila visjo solo, sem razmišljala o celotni solski izkušnji. Zavedam se, da je pomembno to kar osvojimo na osnovni in nato na srednji soli. S tem v zvezi se vedno rada spominjam učiteljice Lidije Peteani ter prof. Emila Devetaka.

No glede profesorjev mislim, da so se trudili dopovedati nam, kako naj se sploh učimo. Polega tega so poudarjali, da mora biti oseba cimbolj informirana o tem, kar se dogaja v svetu in na različnih področjih. Na visji soli pa je imela zame veliko vlogo prof. Vida Primozic.

Ali bi v soli kaj spremenila?

Zdi se mi, da je v soli bistvenega pomena, da so profesorji pripravljeni in kvalificirani. To je pogoj za uspešno šolanje.

Pri nas smo se dijaki precej pogovarjali o tem, da bi potrebovali pouk računalništva. To so na poklicnem zavodu "Cankar" praviloma že uvedli. Pri nas (na zavodu Žiga Zois op. ur.) pa te

ga ni. Zdi se mi, da je znanje uporabe računalnika danes neobhodno potrebno za službo, za delo, saj podjetja

zahtevajo najmanj osnovno znanje. S tega vidika smo dijaki nase šole nekoliko prikrajsani. Po končanem šolanju je treba obiskovati tečaje. Zanimivo bi bilo tudi izpeljati podoben načrt kot so ga na soli "Cankar" in sicer projekt "Petra". Dijaki so v tujini spoznali nov način dela in si pridobili mnogo koristnih izkušenj.

Se ti zdi, da je povezava med delovnim okoljem in solo zadovoljiva?

Na nasi soli ta povezava obstaja, ni pa zadostna. Vsako poletje hodijo dijaki na delovno prakso k podjetjem in bančnim ustanovam. Večkrat pa praksa ne prikaže realnega dela v podjetju. Usluzbenci nimajo veliko časa, da bi se ukvarjali z dijaki in da bi jim vse razlagali poleg tega je tudi obdobje prakse prekratko.

Kakšni pa so tvoji načrti za bodočnost? Zaposlitev ali univerza?

Solanje nameravam nadaljevati na univerzi. Zelo so mi všeč tuji jeziki, predvsem angleščina, zato bi se rada vpisala ali na šolo za prevajalce ali na diplomatske vede. V obeh primerih posvečajo posebno pozornost znanju tujih jezikov. Pozanimati se moram, če so se kake druge možnosti in se odločiti. Za to imam se nekaj časa. Sedaj je na vrsti zaslužen odločitev. Najprej maturantski izlet po Sloveniji, skupaj s Tržancani. To je res lepa priložnost, da navežemo stike med Trstom in Gorico. Nato pa se bom morda za nekaj dni odpravila na morje s prijatelji.

(Pogovarjala se je Vlasta Jarc).

REZIJANSKE, ITALIJANSKE IN SLOVENSKE PESMI

Trije zbori bodo peli na sobotnem srečanju Na britofu v Podgori

Nastop prirejata PD Podgora in Akord

Rajonski svet v Podgori ter Prosvedno društvo "Podgora" vabita v soboto, 22. julija, na revijo pevskih zborov "Na britofu". Prireditelj se bo odvijala na stopnišču pred zupno cerkvijo sv. Justa ob 21. uri (v slučaju slabega vremena pa v komorni dvorani glasbene sole "E. Komel" v Katoliškem domu); spored pevskega večera bodo oblikovali MoPZ "Vetta" iz kraja Ponte in Valtellina (Sondrio), MoPZ Monte Canin iz Režije ter vokalna skupina "Akord" iz Podgore. Vezna nit nastopajočih zborov je predstavitev specifičnosti lastnega ljudskega izročila. MoPZ Vetta prihaja iz Sondria, kjer deluje od leta 1961. V več kakor tridesetih letih je razvil bogato dejavnost,

izdal je nekaj plošč ter je ob tekmovanjih in revijah večkrat nastopal za italijanske emigrante v Argentini, Avstraliji ter Švici. Zbor je tesno vezan na svojo dolino, saj prireja že celih 17 let, v sodelovanju z drugimi ustanovami "Ponte in fiore", to je prepletanje raznih kulturnih prireditev, ki si prizadevajo ohraniti v ljudeh živno zanimanje za ljudsko izročilo. Zbor vodi Mario Folli.

MoPZ Monte Canin namenja posebno pozornost rezijanskemu pevskeemu izročilu z zbiranjem ter zapisovanjem motivov in, seveda s petjem. Zboru pomagajo pri tem hvalevrednem delu tudi ugledni glasbeniki iz naše dežele. Leta 1991 so tako zbrano gradivo objavili v pu-

blikaciji rezijanskih ljudskih pesmi z naslovom Lipe rozice. Ob specifičnosti svoje doline se zbor ukvarja tudi s furlansko pevsko tradicijo ter s skladbami modernih avtorjev, predvsem tistih, ki izhajajo iz ljudskega izročila. Zbor bo pod vodstvom R. Martinuzzijsa na srečanju v Podgori zapel osem pesmi. Vokalna skupina Akord, ki je Goricanom dobro poznana, saj pogosto sodeluje na prireditvah, bo z dirigentom M. Spacapanom zaključila pevske večer z venčkom slovenskih ljudskih, umetnih in planinskih pesmi, med njimi tudi z Jakoba Aljaža pesmijo Triglav moj dom. Obeta se torej prijeten sobotni večer v znamenju petja in prijateljstva. Vabljeni! (EJ).

OB 80. OBLETNICI ODHODA V BEGUNSTVO

Spominski obisk v Lipnici in Wagnu

Med udeleženci ljudje iz Zagreja, Fioljana in drugih krajev v Laškem

Pred osemdesetimi leti so začeli prebivalci krajev ob italijanski meji zapuščati svoje domove in odhajati v begunstvo. Oblasti so jih v nekaj dneh izselile na Stajersko, v Nizjo Avstrijo. Odpeljali so jih z vlakom, preko Trsta in Graza v Leibnitz (Lipnico) in Wagno ter številna druga mesta po Avstriji. Ko so odhajali so mislili, da se bodo vrnila čez kak mesec, zato so povsod vzeli s sabo le najnujnejše. Voja pa je trajala mnogo dlje od napovedi in pričakovanj in mnogi niso več videli

rodne kraja. Zelo veliko je bilo beguncev slovenskega rodu iz raznih krajev vzdolž vojne crte. Mnogi so se v begunstvu rodili. To lahko razberemo se danes v listinah na matičnih uradih. Iz pripovedi dedov in staršev lahko razumemo, kaj je pomenilo zapustiti dom, tudi če je bil se tako skromen in majhen. Pravijo, da bi morala zgodovina učiti, vsi ponavljamo iste fraze o tem, da istih napak ne bi smeli več delati, da je mir najpomembnejša vrednota. Vojnih grozot pa ni konec. Z vojno v

bivši Jugoslaviji je postal problem begunstva spet aktualen in se kaže v svoji najbolj dramatični luči.

V spomin na te dogodke se je skupina kakih sto ljudi iz Laškega odpravila na obisk v Wagno, kjer je v begunskem taborišču prebivalo in tudi preminilo mnogo rojakov iz Ronk, Zagreja, Fioljana in Sredipolja ter iz Ločnika. Skupino so spremljali župana občine Zagreb in Fioljana-Sredipolja ter odbornik Miniussi za ronsko občino. Vodili pa so jo duhovniki iz Ronk,

Zagreja in Ločnika. Z njimi je sel na pot ronski pevski zbor "Vox Julia". Program se je odvijal dva dni. Na sobotnem sprejemnem večeru je bil prisoten župan občine Wagna, poleg tega se je zbor "Vox Julia" predstavil s koncertom. V nedeljo pa je bila, poleg mase, glavna proslava pri spomeniku, ki so ga postavili v kraju, kjer je stalo begunsko taborišče. Ob njem sta spregovorila v imenu županov iz Laškega župan iz Zagreja Beniamino Visintin ter župan iz Wagne Joseph Bauman.

GLEDALIŠČE / 27. T.M.

"Srečanje"

Kljub organizacijskim in drugim težavam se Slovensko stalno gledališče tudi v letošnji poletni sezoni ne bo odpovedalo predstavam na odprtem, za katere je v prejšnjih letih vladalo precejšnje zanimanje. Program bo sicer bolj strnjen, saj se zaenkrat predvideva ena sama predstava za Gorico in okolico! Gostovanje bo v zadnjem tednu julija.

V goste bodo v četrtek, 27. julija prisli tržaski gledališki igralci s predstavo "Srečanje". Avtor in režiser je Marijo Ursic, v predstavi pa nastopata Miranda Caharija in Livij Bogatec.

Zivahno poletno predstavo v primorskem narreču prireja Kulturni dom ter Kulturno društvo "Oton Zupancic" iz Standreza, v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem.

"Srečanje" bo na plosčadi doma "A. Budal" v Standrežu (ul. Montello), v četrtek, 27. julija 1995 s pričetkom ob 21. uri.

V primeru slabega vremena pa bo predstava v dvorani Kulturnega doma A. Budal.

MITTELART / POBUDA

Nocoj pesniški in glasbeni večer

Nastop bo na Trgu sv. Antona Podobni prireditvi tudi avgusta

Občinski urad za mladinsko problematiko prireja v sodelovanju z umetniškim krožkom Mittelart niz srečanj na temo "Gorica: poezija in glasba na trgu". Prvo srečanje bo že nocoj ob 21. uri na trgu sv. Antona; udeležila se ga bosta Alberto Princis in Silvio Cumpeta. Spremljal ju bo glasbenik Fabio Massimo Stacchi. Nastopila bo tudi baletna skupina "Dance Energy" iz Pordenona. Častni gost večera bo argentinski pesnik Juan Octavio Prenz, ki je v Gorici že nastopal lansko leto v okviru "Jazz must be a woman".

Prireditelji želijo s temi srečanji posebej opozoriti na vprašanja alkoholizma in zasvojenosti z mamili. Upati je, da bodo pobude naleteli na ugoden odziv mladih in tudi širše publike. Pravzaprav je za Gorico že kar izjema, da se o poeziji spregovori takorekoč javno, na trgu.

Drugo srečanje bo 30. julija ob 21. uri v ul. Ascoli; udeležili se ga bodo Roberto Marino Masini, Giulio Nerini, Jurij Paljic ter Miriam Paradisi.

V avgustu in septembru sta predvideni dve nadaljnji srečanja in sicer 29. avgusta v Ločniku ter zaključni večer 6. septembra na goriskem gradu. Nastopajoče bo na srečanjih predstavila Elisa Trani; scenografijo pa bodo ustvarili člani krožka Mittelart Alessandra Bernardis, Michele Drascek in Herman Kosic.

FESTIVAL AMATERSKIH GLEDALIŠČ

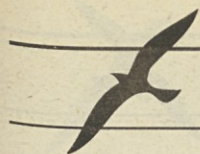
Po Strindbergovem Očetu jutri še Goldonijeva Krčmarica

V soboto zadnja predstava (sicer izven konkurence) in razglasitev zmagovalcev - Zanimanje in precejšen odziv občinstva

Za ljubitelje gledališča in predvsem dramatikov konca prejšnjega in prvih let tega stoletja (npr.: Wedekinda) je to Strindbergovo delo "Oče" prava preizkušnja za dramske skupine. "Oče" je psihološka drama v najzlahtnejšem pomenu besede. Med zakoncema, ki sta glavna akterja predstave, se razplete prava vojna, ki jo žena zmaga in psihološko uniči moža, ki ga ob koncu zaprejo v umobolnico. Strindbergova mizoginija (sovražstvo do žensk) naprti ženskem liku satanske sposobnosti spletkarjenja in uničevanja, ki izvirajo iz čisto banalnih razlogov. Očetova (Kapitanova) odločitev, da pošlje hčer v zavod omogoči ženi, da raztegne svoje mreže oko-

li njega in ga v obeh vseh ostalih spretno prikaže kot norega. Sobotna predstava je bila na trenutke kos velikemu gledališkemu zalogaju. Glavni igralec, Antonio Sterpi, ki je tudi režiser, je res prepričljivo znal podati nemoč in naivnost Kapetana. Jutri, ob 21.15, bo na vrsti zadnja predstava v tekmovalnem delu, Goldonijeva "Krčmarica", skupine "Giorgio Totola" iz Verone, ki bi sicer morala otvoriti letošnji festival. V soboto, 22. t.m. bodo izven konkurence nastopili člani skupine Amici del teatro z delom "Come si rapina una banca". V soboto bodo razdelili nagrade in priznanja. (Na sliki: Carla Totola, ki bop nastopila jutri v vloži Mirandoline).

NATEČAJA GORIŠKE OBČINE

Skoraj 1.600 kandidatov za osem mest

Samo gospodarska kriza?

Dvesto kandidatov za vsako razpisano mesto. Skupaj 1560 prošenj za osem mest - šest seste stopnje na funkcionalni lestevici uslužbencev krajevnih ustanov, dve mesti osme stopnje. Je to odraz se zmeraj prisotne miselnosti, da je delovno mesto v državni službi ali javni upravi najbolj varno, udobno in se kaj, ali pa odraz krize, za katero vsi vemo in ponavljamo in tudi s stvilkami dokazujemo, da je, za katero pa je dejansko nemogoče ugotoviti kako globoka je.

Goriška občina je končno pričela uresničevati dva javna natečaja za vsega osem delovnih mest, čeprav je nezasedenih mest v organiku še veliko. Rezultat bo pred-

vidoma znan čez kaksen mesec. Na občini so se, spričo nepricakovanega števila kandidatov oddali za predhodno selekcijo: od 1320 prosilcev, oziroma kandidatov, ki reflektirajo na mesta uradnika seste funkcionalne stopnje bodo k preizkusnji pustili le sedeset, za dve mesti uslužbenca osme funkcionalne stopnje so prejeli 240 prošenj in tu bo selekcija nekoliko bolj široka, saj bo javno preizkusnjo lahko opravilo stideset kandidatov, ki jih bodo izbrali s predhodno selekcijo.

Pojasniti velja sicer tudi, da je precej kandidatov iz drugih krajev države in da zato gre jemati podatek s precejšnjo rezervno. Brezposelnost, zlasti med mladimi z visješolsko izobrazbo je res precejšnja, morda celo visja kakor pri mladih, ki so opravili samo obvezno šolanje. Po drugi strani pa primanjkuje delavcev v številnih poklicih, v obrtniških dejavnostih, kmetijstvu. Smo poleg drugega izgubili smisel za stvarnost? Smisel za konkretnost, razumevanje, da je vsaka družba sestavljena iz različnih segmentov? Je tako stanje tudi posledica krize vrednot potem ko so nas leta in leta preko televizijskih ekranov bombardirali z miselnimi vzorci, da je prečni občan pravzaprav uradnik, ne glede če v državni službi ali pri zasebnem podjetju. Za stroj v tovarno, za zidarja pa naj gre tisti, ki pač mora... seveda če so tovarne sploh še potrebne...

KULTURA / ŠE ENA RAZSTAVA NA GRADU

Gotske cerkve v Soški dolini in Brdih

Do 17. septembra v dvorani Deželnih stanov na gradu - Spet nezadostna koordinacija?

Umetnostni zgodovinarji prof. Emilijan Cevc, Fran Stelè in Marjan Zadnikar ter Italijana Antonio Morassi in Sergio Tavano so poglobljeno in podrobno opisali likovno umetnost v cerkvah in v drugih stavbah na Primorskem. Seveda moramo dodati še vrsto drugih piscev, pa čeprav prej omenjeni nosijo glavno tezo dosedanjega vedenja. Zaradi tega je zelo prav, da se je skupina mladih raziskovalcev, Andrea Antonello, Walter Klanišek in Beatrice Micovitch, oprla predvsem na dela teh strokovnjakov, da je raziskala območje Brd, na obeh straneh danes državne meje, kot tudi Soske doline, ter pripravila zanimivo razstavo o gotških cerkvah na tem območju.

Razstavo so odprli v nedeljo zvečer v dvorani deželnih stanov na go-

riskem gradu, kjer bo na ogled do 17. septembra. Gre za fotografsko razstavo s podrobnim opisom skoraj izključno sakralnih objektov. Tudi katalog, ki ga je izdala založba Laguna sodi v okvir nekakšnega umetniško-turističnega vodnika saj nas popelje na sedem izletov po Primorski. Ob odprtju razstave sta udeležence nagovorila občinski odbornik za kulturo Antonio Devetag in predsednica društva "Il Millennio" Lucia Pillon. Nakazala sta vrsto pobud v letih, ki nas ločijo od tistega leta 2001, ko bomo obeležili tisočletnico Gorice. Avtorji razstave so predstavili cilje ki so si jih zamislili in pojasnili način urejanja. V Novi Gorici so naleteli na najširše razumevanje in sodelovanje. Zato smo med gosti v nedeljo videli tudi novogoriskega župana Crtomira

Spacapana, Roberta Cerva z Zavoda za spomeniško varstvo ter Slavico Plahuta in Marka Vuka z Goriskega muzeja.

Dodati moramo se nekaj. Če so, tako na razstavi kot v katalogu, imena točno napisana v njihovi slovenski obliki (za to je poskrbel Igor Devetak) in je v katalogu tudi kratek slovenski rezume, poleg nemškega seveda, na sami razstavi, razen navedbe krajev, niti slovenskega niti nemškega opisa ne najdemo. In vendar bodo obiskovalci razstave v kar velikem številu tudi Slovenci oz. Nemci ter Avstrijci. Na razstavah drugod je dodatni jezik, poleg lastnega, nekaj že kar udomačenega.

Se nekaj. Grajski grč je v nedeljo zvečer bil tudi drugače obiskan. Pred otvoritvijo razstave so lutkarji, v okviru Puppet festivala, prikazovali svoje veščine. Na dvorišču pod platneno streho so pozno zvečer nastopili ukrajinski glasbeniki in pevci, v okviru Folkesta. Zares škoda, da jih je poslušalo le manj kot sto ljudi, med temi tudi takšni, ki so tja prišli med koncertom, po svečanosti v grajskih dvoranah. Škoda je bila tudi v tem, da ni bil ta večer pokrajinski muzej odprt, saj bi si marsikdo zamele videti razstavo o goriškem devetnajstem stoletju, ki so jo odprli v petek. Najbrž med raznimi pobudniki prirediteljev ni prave koordinacije. Na sliki - Foto Studio Reportage - ansambel Divo-gray iz Kijeva med nastopom.

MW

Pripis

Občinski odbornik, ki mu je naložena skrb za čistost in prijetno podoba mesta, bi bil moral poskrbeti, da bi uslužbenci očičili stopnišče na grajski grč po katerem "naj bi sli", tisti, ki si pes želijo iz mesta na grad. Metle na tistem stopnišču ni bilo že nekaj mesecev. Potrebno bi bilo vsaj malo spostovanja do tistih odbornikov, ki si prizadevajo ovrednotiti grad, in seveda tudi do vseh goriških meščanov in gostov.

NOVICE

Filmske prireditve v Ronkah

Danes ob 21. uri bodo v okviru prireditve Kino poletje '95 - sto let nasmehov, sto let emocij - Filmska komedija, v parku Excelsior v Ronkah predvajali italijanski film "La scuola" (Sola) italijanskega režiserja Lucchettija. Prirediteljev sta organizirali odborstvo za kulturo občine Ronke in občinska knjižnica, njen namen pa je, v toplih poletnih mesecih, predstaviti publiki sirs spekter filmskega komedijskega dela. 20. julija bo na sporedu zadnja predstavitev prvega dela prireditve, ki je posvečen sodobnejši filmski produkciji, in sicer ameriški film "Può succedere anche a te" (Lahko se zgodi tudi tebi), v katerem nastopata Nicholas Cage in Brigett Fonda. Od 26. julija bodo organizatorji predvajali deset starejših komedij, ki so presle v zgodovino filma.

Koncert Klezmer glasbe

V sredo 26. julija bo Združenje Amici di Israele v goriski sinagogi, v ulici Ascoli 19, pripravilo koncert zidovske glasbe. Naslov večera bo Altaster (ne prikrivati) in nastopila bo skupina The original Klezmer Ensemble. Glasba, ki jo poznamo pod imenom klezmer, je glasba Židov iz vzhodne Evrope in je v zadnjih letih doživela velik uspeh, predvsem med ljubitelji etnične glasbe.

Na cesti ... rože - nov ciklus fotografij C. Tavagnuttija

V "Chicchetteria" v ulici Petrarca se nadaljuje niz fotografskih razstav članov Posoškega fotografskega krožka (CIFI), ki se bodo vrstile do konca leta. Danes ob 19.00 uri bodo tako odprli razstavo Carla Tavagnuttija z naslovom "Sulla strada...fiori" (Na cesti...rože). V tem ciklusu Tavagnutti predstavlja stanje gredic in zelenic v Gorici, kjer zaradi malomarnosti občinske uprave, pa tudi skrajno zaniknega obnasanja občanov, večkrat med pločniki in cesto rastejo divji cvetovi. Te rastline, ki so sicer prijetne na pogled, v resnici označujejo kako zelo (v negativnem smislu) se je spremenil naš odnos do okolja in okolice.

Obvestilo podjetja APT

Pokrajinsko avtobusno podjetje obvešča, da bodo avtobusi na progi Tržic - Trst danes vozili po obvozu preko Opčin. Zaradi utrjevanja skalnatega brega na državni cesti št. 14 bo namreč od 8. do 20. ure prepovedan promet na omenjeni cesti. Avtobusi bodo zato na končno postajo prispeli predvidoma z manjšo zamudo.

Tri osebe ranjene v nesreči na pokrajinski cesti pri Gradežu

Tri osebe so bile ranjene v prometni nesreči v nedeljo zvečer na pokrajinski cesti št. 19 v neposredni bližini vodovodnega zajetja za Gradež. Prisko je do trčenja med motorjem cagiva 125, ki ga je upravljal 19-letni Arrigo Zorzut iz Ronk in avtomobilom alfa 33, ki ga je vozil 60-letni Mario Giusto iz Gradeza. Giusta so prepeljali v bolnišnico na Katinari zaradi poškodb glave. Laze je bila ranjena Giustova sopotnica. Skoraj brez poškodb pa se je zmazal motorist. Po prvih ugotovitvah je do nesreče prislo ko je avtomobil pripeljal s stranske na glavno cesto.

ZAPRTO KRIŽIŠČE VERDIJEV KORZO-MAMELIJEVA

Obnavljanje ulic bi bilo treba izvajati drugače

Upati je v hitro dokončanje načrtovanih del, čeprav so izkušnje zadnjih mesecev drugačne

Semeniška ulica, Mamelijeva ulica, Korzo Italija, ul. Bellinzona. Od včeraj pa se križišče med Mamelijevo in Verdijevim korzom. Res je, da v mestu stalno nekaj razkopavajo delajo, preurejajo in obnavljajo, vendar pa ima vsaka stvar tudi svoje meje. Včeraj so za promet zaprli pomembno križišče v središču mesta in tako popolnoma izolirali znaten predel okoli Travnika, kjer je promet itak otežen že precej mesecev, ker se dela izvajajo dobesedno po polzevo in kjer bo zapora, kot se zdi, trajala še nekaj casa, saj smo tik pred poletnimi dopusti. Na sliki - Foto Studio Reportage - gradbišče na Verdijevem korzu, v križišču z Mamelijevo ulico.

LUTKE

Predstave tudi v Raštelu in Podturnu

V okviru Puppet festivala bo danes, ob 18. uri na trgu sv. Antona predstava "Burattinate" Leonarda Leprija iz Firenc. Glavni junak predstave je Pancio, ki se bojuje z zmajem in malim hudicem. Ob 19.00 uri pa se bo dogajanje preselilo v Rastel, kjer bo združenje "Tiriteri" iz Neaplja predstavilo "Gli inesaurebili casi di Pulcinella Cetrulo" (Neizcrpni slučaj Pulcinelle Cetrula). Jutri bosta na vrsti dve predstavi: ob 18.00 uri bosta Andrea Zuccolo in Danilo Toneatto iz Vidma v Podturnu odprla "Baule delle favole" (Skrinja pravljič), ob 19.00 uri pa bo v ulici Ascoli Stephan Blinn iz Nemčije imel predstavo "Pierrot-teatro varietà"

ŠOLSKE VESTI

GLASBENA MATICA - GORICA sporoča, da je v teku vpisovanje v solsko leto 1995/96. Sprejemajo prijave za: klavir, harmoniko, violino, violončelo, violo, kontrabas, kitaro, blok flavto, flavto, klarinet, trobento, rog, pozavno, tolkala, solopetje in predolsko glasbeno vzgojo. Informacije na tajništvo sole v Ul. della Croce 3 (tel. 531508) od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro do 28. julija.

RAZSTAVE

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninijevem dvorcu je odprta razstava "Ottocento di frontiera 1780 - 1850". Razstava je odprta vse dni, razen ponedeljka, od 10. do 13. ure in od 15. ure do 19.30.

V Dvorani deželnih stanov na gradu pa je odprta fotografska razstava "Gotske cerkvice v Soski dolini in Brdih". Odprta bo do 17. septembra, vsak dan, razen ob ponedeljkih.

OBVESTILA

SDZPI prireja 15., 16., 17. in 18. septembra seminar o telesni zaznavi in govoric. Vpisovanje do 5. septembra. Informacije na tel. 81827.

SKGZ, ZSKD in ZSSDI sporočajo, da so njihovi uradi v juliju odprti od ponedeljka do petka med 8. in 14. uro.

KINO

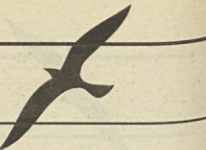
GORICA
VITTORIA 20.00-22.00»Soldato molto semplice«. Ivan Comkin. Dolby stereo. Vstopnica samo 7.000 lir.

CORSO 18.00-20.00-22.00»Il delta di Venere«. Prepovedan mladini pod 18. letom. Vstopnica samo 7.000 lir.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MORANDINI, Rastel 65, tel. 533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU
CENTRALE, Trg Republike 26, tel. 410341.

MENJALNIŠKI TEČAJI

17. julij 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,60	82,00	11,45	11,66	6,94	7,35
A banka Koper	81,45	82,00	11,41	11,65	6,92	7,34
A banka Nova Gorica	81,65	82,00	11,46	11,66	6,96	7,34
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	81,20	81,90	11,40	11,60	6,80	7,20
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	81,40	81,95	11,45	11,65	6,90	7,20
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	81,68	81,93	11,47	11,64	6,96	7,09
Come 2 us	81,85	81,95	11,50	11,60	7,00	7,17
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt d. d.	81,60	82,00	11,55	11,70	6,80	7,20
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,91	81,96	11,58	11,59	7,14	7,16
Kompas Hertz Celje	81,60	81,90	11,47	11,56	6,95	7,08
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Velenje	81,55	81,85	11,47	11,56	6,95	7,08
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija	81,55	81,85	11,47	11,56	6,95	7,08
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Tolmin	81,55	81,85	11,47	11,56	6,95	7,08
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Bled	81,55	81,85	11,47	11,56	6,95	7,08
Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Nova Gorica	81,55	81,85	11,47	11,56	6,95	7,08
Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13						
Kompas Hertz Maribor	81,55	81,85	11,47	11,56	6,95	7,08
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Nova kreditna banka Maribor d.	81,00	82,10	11,35	11,70	6,75	7,30
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,80	82,10	11,50	11,65	6,95	7,30
Poštna banka Slovenije	80,25	81,90	10,60	11,58	6,30	7,12
Publikum Ljubljana, t: 312-570*	81,86	81,89	11,59	11,61	7,06	7,11
Publikum Piran, t: 066/ 747-370*	81,83	81,85	11,55	11,58	7,06	7,11
Publikum Celje, t: 063/ 441-485*	81,80	81,95	11,55	11,63	6,95	7,25
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675*	81,65	81,88	11,58	11,60	6,95	7,15
Publikum Sentilj, t: 062/ 651-355*	80,95	82,15	11,56	11,73	6,70	7,15
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180*	81,70	81,85	11,50	11,57	7,01	7,08
Publikum NM, t: 068/ 322-490*	81,55	81,89	11,48	11,63	6,95	7,19
Publikum Kamnik, t: 061/832-914*	81,85	81,95	11,50	11,65	7,00	7,19
Publikum Portorož, t: 066/*	81,82	81,84	11,55	11,58	7,07	7,09
SKB d.d., ***	81,20	81,95	11,35	11,74	6,85	7,15
SHP Kranj, t: 064/331-741*	81,88	81,99	11,58	11,64	7,03	7,15
SZKB d.d. Ljubljana	81,70	81,98	11,50	11,65	6,97	7,25
UBK Ljubljana, t:061/444-358	81,40	82,05	11,48	11,65	6,90	7,30
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,91	81,94	11,58	11,60	7,08	7,10
Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:*** Včerajšnji tečaji *						

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

17. JULIJ 1995		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1583,00	1647,00	
nemška marka	1133,00	1180,00	
francoski frank	326,00	339,00	
holandski gulden	1013,00	1054,00	
belgijski frank	55,10	57,40	
funt sterling	2521,00	2624,00	
irski sterling	2591,00	2697,00	
danska krona	291,00	303,00	
grška drachma	6,90	7,30	
kanadski dolar	1167,00	1214,00	
japonski jen	17,90	18,60	
švicarski frank	1355,00	1411,00	
avstrijski šiling	161,30	167,80	
norveška krona	255,00	266,00	
švedska krona	220,00	229,00	
portugalski escudo	10,80	11,20	
španska peseta	13,20	13,80	
avstralski dolar	1158,00	1205,00	
madžarski forint	11,00	14,00	
slovenski tolar	13,50	14,00	
hrvaška kuna	300,00	320,00	

KMEČKA BANKA - GORICA

17. JULIJ 1995		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1591,00	1636,00	
nemška marka	1145,00	1165,00	
francoski frank	327,00	337,00	
holandski gulden	1017,00	1040,00	
belgijski frank	55,40	56,60	
funt sterling	2534,00	2604,00	
irski sterling	2604,00	2694,00	
danska krona	292,00	300,00	
grška drachma	7,00	7,60	
kanadski dolar	1172,00	1207,00	
švicarski frank	1369,00	1399,00	
avstrijski šiling	162,00	166,00	
slovenski tolar	13,30	14,30	

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

17. JULIJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Piberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Sentjakob	8,60	9,00
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	120.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 18. 7. 95

	Nakupni	Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM	81,37	81,60
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINKEGA nakupa deviz za tolarje.		

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 135 z dne 17. 7. 1995 - Tečaji veljajo od 18. 7. 1995 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	82,9582	83,2078	83,4574
Avstrija	040	šiling	100	1154,2714	1157,7446	1161,2178
Belgija	056	frank	100	394,6520	395,8395	397,0270
Kanada	124	dolar	1	83,6725	83,9243	84,1761
Danska	208	krona	100	2083,6140	2089,8837	2096,1534
Finska	246	marka	100	2659,6133	2667,6161	2675,6189
Francija	250	frank	100	2333,3002	2340,3212	2347,3422
Nemčija	280	marka	100	8117,2387	8141,6637	8166,0887
Grčija	300	grd	100	—	50,2178	50,3685
Irski	372	funt	1	—	186,0777	186,6359
Italija	380	lira	100	7,0280	7,0491	7,0702
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2258,9534	—
Japonska	392	jen	100	127,4894	127,8730	128,2566
Nizozemska	528	gulden	100	7247,5578	7269,3659	7291,1740
Norveška	578	krona	100	1827,6775	1833,1770	1838,6765
Portugalska	620	escudo	100	77,2599	77,4924	77,7249
Švedska	752	krona	100	1577,8289	1582,5766	1587,3243
Švica	756	frank	100	9703,3472	9732,5448	9761,7424
Velika Britanija	826	funt sterling	1	180,7060	181,2497	181,7934
ZDA	840	dolar	1	113,3978	113,7390	114,0802
Evropska unija	955	ECU	1	150,4774	150,9302	151,3830
Španija	995	peseta	100	94,7850	95,0702	95,3554

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 18. 7. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1,700,000	849,428	806,447	1,655,875
79	99,9327%	94,8761%	97,4044%		170,000	84,943	80,645	165,587

LJUBLJANSKA
BORZA
Ljubljana Stock Exchange, Inc.

Tečajnica borznega trga

št.: 132

Datum: 17. 7. 1995

Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex.kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. 1000 SIT
--------------------	----------------	------------------------	-----------------	------------	-------	---------	---------	------	------	------------------

BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice

LEK2	800	(115.95)	11.210	,36	17.7.	11.500	11.790	11.250	11.250	304
PRB	665	(13.6.95)	13.025	2,39	17.7.	12.900	13.190	13.080	13.000	781
SAL	1700	(7)(9.5.95)	19.006	,02	17.7.	19.000	19.140	19.070	19.000	2.091
SKBR	1000	(24.2.95)	26.863	,16	17.7.	26.660	27.000	27.200	26.200	8.059

BORZNA KOTACIJA A - Obveznice

RS01	8,0	5.(30.6.95)	100,3	,02	17.7.	100,3	100,7	100,3	99,7	35.394
RS02	9,5	9.(1.4.95)	104,8	,39	17.7.	104,8	105,4	105,0	104,3	10.962
RS08	5,0	4.(31.5.95)	87,04	,29	17.7.	85,5	89,8	87,0	86,0	20.957
RS11	7,0	4.(15.1.95)	92,0		13.7.	52,1	100,0			
RS11D	8,0	5.(30.6.95)	99,1	,08	17.7.	99,1	99,9	99,1	99,1	66
RS12D	9,5	9.(1.4.95)	103,3		14.7.	103,1				
SKB1	10,0	4.(11.1.94)	97,8	,17	17.7.	97,8	98,0	97,9	97,5	4.216

BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice

BTBR	300	7.(20.4.95)	11.093	1,32	17.7.	10.990	11.230	11.350	11.000	311
DAD	10.000	(1.6.94)	67.171	3,43	17.7.	67.000	69.600	70.000	65.200	7.658
FMD	1715	(24.5.95)	13.890A	6,03	17.7.	13.210	13.890	13.890	13.890	292
CPGR	(10)		23.000		10.7.		23.300			
HMER	(10)		16.768		6.7.	13.700	16.000			
MKZ	218	(30.3.93)	9.170	,61	17.7.	9.000	9.200	9.190	9.140	3.127
NIKR	200	(10)(26.6.95)	3.098**		10.7.	2.910	3.500			
TCTT	(5)		729,0	,14	17.7.	715,0	726,0	729,0	729,0	73

BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice

KRTP	2750	(22.6.95)	24.925	,50	17.7.	24.300	25.200	25.200	24.800	399
FPNP	(10)	(10) 27.300A*	9,95		17.7.	23.000	25.900	27.230	27.230	272
UBKP	720	(25.5.95)	8.500		6.7.	7.650	8.100			
VIP	(10)		41.500		3.7.	40.900	43.350			

BORZNA KOTACIJA B - Obveznice

LEK2	12,0	4.(11.1.94)	99,0		15.6.	96,2				
OZG	11,0	4.(1.1.95)	94,0	,85	17.7.	94,1		94,8	94,8	2.207
PCE	12,0	7.(1.6.95)	99,8		6.7.	99,1	102,5			
PGO	10,0	2.(1.6.95)								
RZB1	10,0	1.(15.3.95)					94,0	100,0		

HRPELJE-KOZINA / AVTODROM

»Slovenska Imola« - druga najdaljša steza na svetu?

Svoje bo morala povedati tudi pristojna ministrstva

Pred dvema ali tremi leti je ze takratni izvršni svet sezanske občine razpravljajl o pobudi, da bi na neizkoriscenem prostoru na Preškem krasu zgradili sodobno dirkalisce za avtomoto sport. Takrat se do namere niso pozitivno opredelili, ampak so le medlo predstavili pobudo na nedoločen cas. Po uvedbi novih obcin so pobudo obnovili, svetniki v občinskem svetu Hrpelje-Kozina pa so jo na zadnji seji podprli. Svetniki se zavedajo, da občina predstavlja le enega manjših zaprek in da se bo o tem, ali naj Slovenija zgradi »svoj Silverstone« ali Imola« odločalo drugod, »ker takšen objekt ni občinskega ali regijskega, temveč državnega pomena.«

Dirkalisce naj bi zgradili na območju krajevnih skupnosti Presnica. Dirkalna steza naj bi bila dolga 6,2 kilometra in bi bila tako druga najdaljša na svetu. Po besedah idejnega vodje Vojka Princica bi bilo ob njej na urejenih tribunah prostora za 50 do 60 tisoč gledalcev. Po njegovih računih bi bilo dirkalisce izredno donosno ne le za občino, ampak tudi sirsse. Ko bi bilo zgrajeno, bi bilo z vsemi napravami - seve-

da najbolj sodobnimi - vredno približno 34 milijonov dolarjev.

Kaj je vodilo svetnike občine Hrpelje-Kozina, da so se odločili dati svoj pristanek? Predvsem soglasje krajanov v kraševskih skupnostih Presnica, Podgorje in Ocizla, da se na njihovem območju zgradi omenjeno dirkalisce. Prebivalci računajo na nove zaposlitve, teren, kjer naj bi se dirkalisce zgradilo, pa je popolnoma zanemaren in

tudi drugace neuporaben.

Kot smo že zapisali, je mnenje občinskega sveta leno od mnogih. Svoje bo morala reci tudi pravna enota Sezana, ki vendarle zastopa štiri občine nekdanje skupne občine Sezana. Svoja mnenja pa bodo morala prispevati tudi pristojna ministrstva oziroma država. Kaj pa stroka?

Ne gre pozabiti, da je nameravana gradnja dirkalisca postavljena na izjemno občutljivo kraško območje. Dr. Franc Habe, priznani slovenski krasoslovec, opozarja, da gradnja in poznejše dejavnosti na ze zgrajenem dirkalisču Krasu, zlasti pa njegovem zapletenem podzemlju, zagotovo ne bodo koristile. Prej bodo zelo škodovala naravi in ljudem, ki živijo na tem območju. Odbor za infrastrukturo in okolje pri DZ

Slovenije je že prejel njegovo svarilno pismo. Podobno kot dr. Habe se na namere o gradnji dirkalisca odzivajo tudi druge okoljevarstvene organizacije iz domovine in tujine (predvsem zamejstva). Tu ne gre spregledati mnenja Trzancanov, ki ga je na lanskem (prvem uradnem) obisku v Sezani o tej problematiki izrekel trzaski župan, ki je poudaril zaskrbljenost svojih somešcanov, kaj da se utegne zgoditi Trstu, ce bo avtodrom na Presnici res tudi zgrajen in bodo na njem zazivele vse dejavnosti, ki jih tak objekt omogoča. Občinski mozeje v Hrpeljah-Kozini so rekli »da« za dirkalisce. Odločitve bodo ob upoštevanju mnenja, ki je prišlo »s terena«, pač v drugih rokah. Tega se zavedajo tudi v občinskem svetu.

Vojko Cuder

NOVICE

Uspešno zaključen tečaj angleškega jezika

LJUTOMER - V nedeljo se je v organizaciji ljutomerske Ljudske univerze uspešno zaključil stirinajstredni poletni tabor Anglescina '95. Potekal je v taboru v Bodislawcih in na OS M. Nedelja, zaključek pa je bil v ljutomerskem Domu kulture, kjer je 43 otrok od 2. do 8. razreda osnovne sole svojim staršem pokazalo, kaj so se naučili. Posebnost tečaja je bila v tem, da so ga vodili trije profesorji angleškega jezika iz Londona: Emma Woodiwiss, Myles McGinley in James Humberston. Organizacijsko je tabor vodila Alenka Znidarsic, kot asistenti pa so pomagali ljutomerski gimnazijci. Udeleženci tečaja so bili zadovoljni. Angleski profesorji so pohvalili predznanje učencev, motili pa so jih komarji. »Kaze, da imajo radi angleško kri, saj vidim, da otrokom sploh ne povzročajo težav,« se je posalil James. Zanje je bila to nova izkušnja, saj so doslej že učili tujce v Londonu in Berlinu, ki pa so bili različnih narodnosti, zato so se bili prisiljeni medseboj sporazumevati v angleškem jeziku. Nasi otroci pa so jih »prisilili«, da so se naučili tudi nekaj slovenskih besed. Sicer pa so bili vsi trije po stirinajstih dneh zaradi intenzivnega programa dela močno utrujeni, tako da si bodo zdaj privoscili daljši počitek. (G. O.)

Praznik žetve na Spodnji Ščavnici

GORNJA RADGONA - Naval kosilnic, traktorjev, kombajnov in druge kmetijske mehanizacije zelo prikrajsa danasnjo mladino pri užitkih ob starih kmečkih opravilih. Zato so danes dobrodosle prireditve, ki obujajo spomine na case, ko so se poznali srpe, kose in cepce, ko so se mladi lahko »kotali po slami«. Tudi na nedeljskem 13. prazniku žetve v Sp. Ščavnici pri Gornji Radgoni je bilo tako. Prišlo je veliko ekip in posameznikov s Stajerske in Pomurja. Približno petnajst ekip je stevilnim obiskovalcem prikazalo, da je bilo ob pravilu zlatega zrnja z njiv prijetno tudi takrat, ko se niso poznali kombajnov, kosilnic in traktorjev. Danes namreč večina pridelovalcev svoj pridelek spravi s pomočjo kombajna ze v nekaj urah. Včeraj pa so po »ročni« žetvi in kosnji pokazali tudi, kako je nekoč delala mlatilnica, pa tudi cepci so bili »na delu«. Hkrati pa se veliko saljivih kmečkih iger in potem se kulturno-zabavni program, pa veselica, vse, kot je bilo nekoč. Izidi niso bili najpomembnejši, kljub temu pa omenimo, da je zmagala gostiteljica Marija Tanacek) (O. B.)

Hmeljišča že umetno namakajo

ZALEC - V Savinjski dolini imajo sistem umetnega namakanja razpreden na približno 1400 hektarjih zemljisc, posajenih s hmeljem. Zaradi vročega in suhega vremena so na poljih, kjer so tla bolj pesčna, ze v petek začeli z umetnim namakanjem. Zaenkrat hmelj dobro kaže, kakšna pa bo letošnja letina, se bo pokazalo čez dober mesec dni, ko bodo najbolj zrelega ze začeli obirati. (T. T.)

MATAVUN / NAČRTI

Študenti in krajanji za boljšo turistično ponudbo

Nedavna predstavitev zamisli o razvojnem programu regijskega parka Skocjanske jame, ki sta jo v Matavunu pod pokroviteljstvom Urada Republike Slovenije za varstvo narave in Urada slovenske nacionalne komisije za Unesco pripravila Turistično društvo Skocjan in Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, je bila ocenjena kot uspešna.

K sodelovanju domačinov in domačega turističnega društva je pomembno prispevala zamisel, ki so jo predstavili študentje cetrttega letnika krajinske arhitekture v okviru predmeta Razvoj podeželja pod vodstvom prof. Ivana Marušica in prof. dr. Anice Barbič. Razvojne zamisli so načrtovane na načelih varovanja naravne in kulturne dediščine, upoštevanje pa so tudi želje in potrebe prebivalcev po razvoju, ki bi jim zagotovil kakovostno življenje in delo. Podrobneje so opredelili kmetijske, turistično-informativne, gostinsko-prenocitvene, trgovsko-obrtno in družabne dejavnosti, dejavnosti v jami, objekte in območja za ogled ter rekreacijo na kopnem in vodi.

V drugi fazi razvoja naj bi pripravili in natisnili publikacijo o razvojnem programu območja, ki so ga oblikovali in predstavili študentje. Opravili naj bi tudi raziskovalno nalogo Odnos prebivalcev do regijskega parka Skocjanske jame. Pomembno vlogo naj bi odigralo tudi turistično društvo, ki si je ze zastavilo program dejavnosti. Dokončali bodo obnovo stare osnovne šole v Skocjanu in preucili možnost razgledišča v cerkvenem zvoniku ob stari soli. Zbirali naj bi tudi etnološko in zgodovinsko gradivo za muzejsko zbirko v obnovljeni stari soli. Po besedah prof. Anice Barbič bo treba tudi opredeliti položaj parka v okviru lokalne samouprave, primorske regije in države. Koordinacijski odbor, ki naj bi ga imenovali, pa naj bi usklajeval dejavnosti na območju parka do ustanovitve ustreznega zavoda.

Vascani Matavuna, Skocjana in Betanje se zavedajo, da morajo za prihodnost vseh treh vasi vsi prispevati svoj delež. Upajo, da bodo cim prej začeli uresničevati drugo fazo razvoja, ki bi zagotavljala kakovostno življenje in turistični razvoj kraja.

Olga Knez Stojkovic

LJUBELJ / MLADINSKI DOM

Prenočišče za mlade popotnike v karavli

Lastnik gostišča blizu mejnega prehoda naj bi odprl tretji slovenski Youth Hostel

Na Gorenjskem so se domislili, kako bi v okviru mednarodne mreže Youth Hostel resili težave s pomanjkanjem mladinskih prenočišč. Mladinski dom naj bi uredili v stari karavli pod mejnim prehodom Ljubelj, ki je v lasti Dušana Korena, lastnika že uveljavljenega motela TGT pod Ljubeljem.

Trenutno je v tem objektu gostisce, namenjen pa je predvsem organiziranim skupinam mladih, ki tam delujejo v okviru različnih raziskovalnih taborov. Za mladinsko prenočišče se ni primeren, saj se ne izpolnjuje vseh pogojev slovenske in predvsem mednarodne mreže mladinskih prenočišč. Po oceni Janeza Plevnika, vodje Centra za mladinski turizem, je objekt za tovrstno dejavnost primeren, lastnik pa se bo moral do 15. avgusta odločiti, ali bo sprejel vse pogoje, ki jih predpisuje mednarodna

organizacija. Mladinsko prenočišče mora sprejeti izkaznice vseh počitniških zvez po svetu, imeti mora oblikovano osnovno ceno za prenočišče z zajtrkom in poskrbeti mora za prodajo mednarodnih izkaznic, ce gost, ki pride v mladinsko prenočišče, nima izkaznice svoje države. Upravnik objekta Andraz Koren je povedal, da imajo pomisleke le zaradi slabega lege objekta, saj v bližini ni večjega mesta, jezera ali druge turistične zanimivosti. Vendar ima podobno lego veliko mladinskih prenočišč po svetu,

ne smemo pa pozabiti tudi na to, da je Ljubelj lahko odlično izhodišče za planske izlete in tudi smučarsko središče na Zelenici je zelo blizu. Ce se bo lastnik nekdanje karavle na Ljubelju odločil za pridružitve k slovenskim mladinskim prenočiščem, bo to zelo pripomoglo k uveljavitvi mladinskega turizma v Sloveniji, saj mora imeti država pet pravih mladinskih prenočišč, ce hoče postati polnopravna članica organizacije. Trenutno sta v Sloveniji le dva prava mladinska doma, in sicer v Bohinju in na Bledu, nekaj postelj pa na počitniški zvezi nudijo v dijakskih in študentskih domovih v Ljubljani in na Obali, seveda le med poletnimi počitnicami.

Primoz Knez

LAŠKO / PIVO IN CVETJE

Pivo je tokrat teklo v potokih

Na letošnji prireditvi brez žalostnih zgodb in prometnih nesreč

Ceprav so letosnjo prireditev Pivo in cvetje, 31. po vrsti, skrajšali z devetih na pet dni, so v Laškem nasteli približno tisoč obiskovalcev, ki so spili skoraj toliko vrčkov piva. Seveda tudi tokrat ni slo le za ljudsko veselico, temveč je bilo mogoče do včeraj v Laškem doživeti marsikaj zanimivega.

Največja slovenska tovrstna prireditev postaja iz leta v leto bolj kulturna prireditev. Poleg številnih razstav, med katerimi so bile najbolj zanimive razstave cvetja, čebelarstva, razstava kruha in nedeljska velika povorka, so tudi tokrat pripravili kmečko ohcet po starih obicajih. Lascani so znani po tem, da znajo z izjemnim posluhom obujati stare sege in kmečka opravila. Nedeljska ohcet na grascinskem dvorišču je bila prav zato posebno doživetje. Zanj sta poskrbeli folklorni skupini iz Sentruperta in Marija Gradca, ki sta prikazali vrsto starih ljudskih obicajev, povezanih z ohcetjo.

Ponavadi smo v dneh po Pivu in cvetju poročali tudi o bolj žalostnih dogodkih, ki so spremljali

Pivo in cvetje postaja vse bolj kulturna prireditev (Foto: Sherpa)

prireditve - pretepih in prometnih nesrečah, ki jih je zakrivil alkohol. Tokrat sta prizadevanje prirediteljev, da bi železnice potnikom v Laško dajali posebne popuste,

ter dogovor, po katerem so iz Celja v Laško in nazaj vozili posebni avtobusi, obrodila sadove. Med prireditvijo na tem območju ni bilo nobene hujše nesreče. Brane Piano

Veliki načrti Zdravilišča Rogaška

ROGASKA SLATINA - Franci Krizan, dosedanji direktor trženja, je po imenovanju sklada za razvoj od prvega julija novi generalni direktor Zdravilišča Rogaška. Kot pravi Krizan, ima zdravilišče s 400-letno tradicijo jasno vizijo, da postane eno najbolj znanih srednjeevropskih zdraviliško-turističnih središč s celovito ponudbo, namenjeno posebnim skupinam gostov.

Rogaška se trenutno nahaja v eni največjih kriz v zgodovini, saj ima 46 milijonov nemških mark zunanjih in skoraj se enkrat toliko notranjih dolgov.

Za težave je poleg izpada nocitev tujih

gostov po zadnji vojni kriva tudi slaba finančna in investicijska politika v preteklih letih.

Zato bodo vse kratkoročne dejavnosti novega vodstva usmerjene predvsem v reševanje ne preveč roznatega podedovanega stanja. Ze 2. junija 1995 je bil v uradnem listu objavljen oklic o začetku prisilne poravnave, od katerega je odvisna nadaljnja usoda Zdravilišča Rogaška. Stečaj zdravilišča predstavlja najslabšo možnost za državo in tudi vse nezavarovane upnike, ki bi izgubili velik del kapitala, ker je večina premoženja pod hipoteko, terjatve delavcev pa so razmeroma visoke.

Tezaven in zapleten položaj bodo v Rogaški skušali rešiti tako, da bodo skupaj z upniki in delavci poiskali pot, kako skozi prisilno poravnavo upnike poplačati v skladu z zakonskimi možnostmi.

Vendar problem zdravilišča po Krizanovem mnenju ni le krajeven in ga ni mogoče reševati samo na krajevni ravni. Resijo ga lahko samo s pomočjo vrhunskih pravnih, finančnih in ekonomskih strokovnjakov in seveda s podporo države. Ce bo prisilna poravnava uspešno izpeljana in ce jim bo država pomagala, bi lahko ohranili blagovno znamko in zagotovili nepretrgano dejavnost. (B. S.)

LIKOVNA UMETNOST / RETROSPEKTIVA OSKARJA VON PISTORJA (1865 - 1928)

Konvencionalnost, vredna zgodovine

LJUBLJANA - V Galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec so letosnji poletni razstavniki namenili retrospektivi slikarja Oskarja von Pistorja (1865-1928), dunajskega plemića, ki ga je zanimiva življenjska pot zanesla na Stajersko, v Dravsko dolino in Vuzenico. Obsežno retrospektivo je pripravila umetnostna zgodovinarica Milena Zlatar.

Na pomembnejše biografske podatke zreducirana biografija Oskarja von Pistorja je nekoliko sorodna novodobni pravljici, okoli nje so se v Vuzenici spletle legende, zato jo morda kaže navesti tudi v bolj pravljicnem slogu.

Rojen na Dunaju v stari plemiški družini švedskega izvora je med letoma 1880 in 1885 studiral na dunajski akademiji, kjer je do leta 1890 obiskoval tudi specialko. Leta 1892 se je na počitnicah v Vuzenici zaljubil v kmečko dekle Ano Verdnik, se odpovedal Dunaju in dunajskemu življenju ter se proti volji staršev z njo poročil (že nekaj mesecev po poroki je na svet privekal mali Wilfried, za njim pa se kopica vuzeniški Odoakerjev, Hanibalov in Ahilov; od dvanajstih je preživelo devet otrok). Leta 1893 je studij nadaljeval na Münchenski akademiji, kjer se je pri prof. Defreggerju navdusil zlasti za kmečki žanr. Družina je v revščini in dolgovih živel v ruševih

nah gradu v Vuzenici, ki ga je Pistor preimenoval v Göteborg. Leta 1928 je umrl zaradi kapi in zapustil nepreskrbljeno družino. V likovnem smislu ni nikoli presegel konvencionalnega akademškega realizma, ki ga je sprejel na konservativni dunajski akademiji; njegov opus sestoji iz portretov članov njegove družine (predvsem številnih portretov številnih otrok) in naravnih kraj, portretov doline Drave in Vuzenice ter kmečkih žanrskih podob, ki pa se ne osredotočajo na čisti žanr, pač pa poudarjajo idiliko kmečkega življenja z ustreznimi moralistično konotacijo. S svojo konvencionalnostjo Pistor ni zaostajal le za svojimi dunajskimi kolegi, pač pa tudi za slovenskimi (v obsežnem spremem razstavnem katalogu je med drugim zanimiva časovna preglednica Pistor in njegov čas, v kateri so ob letnicah iz Pistorjeve biografije navedeni tudi podatki iz svetovne kulturne in sicer-

Številna družina Oskarja von Pistorja okoli leta 1906

snje zgodovine; Pistorjev anahronizem tako se bolj izstopa). V času studija ni nikoli zapustil meja monarhije, nič ni znano o njegovem študentskem življenju v kulturno živahni prestolnici monarhije, njegova številna portretirala premožnejše plemice in meščane, niso razširila in obogatila njegovih likovnih obzorij. Malo je razstavljal; na pomembnih razstavah ni sodeloval, pa tudi vabili ga niso nanje.

Galerija likovnih umetnosti Slovenj Gradec se je torej odločila za retrospektivno predstavitev slikarja (ki je kot taka gotovo obsežen organizacijski zalogaj), ki je svoj poklic dejansko vzel kot poklic in ki ni nikoli usel konvencionalnosti akademškega realizma, kmečke idilike in dopadljivih domačnostnih portretov. Kot tak torej ne sodi v izbor avtorjev, ki so zaznamovali slikarstvo poznega 19. in zgodnjega 20. stoletja v Sloveniji. Gre za osebnost, pomembno za lokalno identiteto likovnega ustvarjanja, ki je kot ose-

bnost, o kateri se se danes pripovedujejo spomini in legende, tudi predstavljena. S tem se projekt uvršča med tiste, ki odstrajajo tudi »drugo plat« nase likovne zgodovine, kamor bi lahko uvrstili se predlansko retrospektivo slikarja Frana Klemencića v Narodni galeriji ali letošnjo retrospektivo slikarskega opusa Rika Debenjaka v Obalnih galerijah Piran. Teh »drugih plat« v naši likovni zgodovini namreč ne manjka; tudi najpomembnejši slovenski avtorji so v boju za preživetje se v 20. stoletju dekorirali cerkvene prostore ali izvrševali najrazličnejša režimska naročila, ki danes v javnosti niso dobro znana (ali se naši sodobni likovniki preživljajo na ustrežnejše načine, bodo pokazale retrospektive v naslednjem stoletju ...). Zato je tudi retrospektiva Oskarja von Pistorja kljub njegovi očitni likovni skromnosti poteza, ki se bolje dokumentira na likovno zgodovino. Taksno, kakršno imamo.

Vojo Urbancic

Divji lovci, 1921, olje na platnu, 59 x 80 cm

Umril je Spender

LONDON (Reuters) - V soboto, 16. julija, je v londonski centralni bolnišnici v 86. letu starosti umrl Stephen Spender, eden najpomembnejših angleških pesnikov in intelektualcev dvajsetega stoletja. Spender je bil rojen v Londonu 28. 2. 1909 v liberalni družini, ki je bila po materini strani nemškoizidovskega rodu. Kmalu je zaslovel z zbirko kama Twenty Poems in Vienna in se uveljavil kot sveža in pomembna osebnost v modernem pesnistvu. Zaradi svojega bogatega ustvarjalnega dela kot pisatelj, kritik, profesor in urednik je postal javna osebnost. Leta 1983 je bil imenovan za viteza. Po ločitvi od prve žene Inez Pearn se je leta 1941 poročil s koncertno pianistko Natascho Litvin, s katero je imel dva otroke. Spender je nekdo za neki intervju izjavil: »Menim, da se me bodo spominjali po mogoče dveh, treh pesmih.«

PRISLUHNIITE

Gustav Mahler: celotna zbirka simfonij (I.)

Klasika, založba Sony classical, distribuirala Dots records, 13 ur in 8 minut glasbe. Velik projekt je posneti tako rekoč celotni Mahlerjev opus. Ze več dirigentov se je lotilo tega projekta, med njimi tudi Lorin Maazel skupaj z Dunajskimi filharmoniki. V daljšem obdobju do leta 1994 so tako pri založbi Sony izdali zbirko stira najstih CD-jev, na katerih je shranjenih devet simfonij in adagio iz nedokončane desete simfonije. Ob tretji simfoniji pa so priključili še Pesmi za umrlimi otroki (Kindertotenlieder), danes pa vam predstavljamo prve stiri simfonije iz celotne zbirke.

Prva simfonija (Titan), najprijaznejša in dobrovoljna, nam ze kaže Mahlerjev slog, mističnost in orkestrsko veličino, ki jo skladatelj očaja s trobalskimi sekcijami in ogromnimi orkestri. Prav v drugi in tretji simfoniji se skladatelj posveti glasbi z največjimi orkestrskimi korpusi. Tudi simfonična forma se ze tako zabrisa v vsej svoji veličini, da jasno kaže na odmik od Brahmsovske tradicije. Druga, tretja in četrta pa so tudi tako imenovane Wunderhorn simfonije, saj so pevski deli simfonij povzeti po besedilih Mahlerjeve

vokalne zbirke Des Knaben Wunderhorn, v iz te poezije pa je Mahler jemal tudi glasbeno inspiracijo, »je nekdo dejal skladatelj je prijatelj Bruno Walter. Izjemno velik orkester, zbor in pevski solisti gradijo zvonce kuliše in glasbeni lok od najnežnejših pianisimov do bobnečega vrha in orgazmičnih finalnih zaključkov, ki morajo pognati mra-vljince po se tako hladnem telesu. Solistki v drugi simfoniji sta sopranistki Jessye Norman in Eva Marton, celotno simfonično zasedbo pa tvori se zbor dunajske mestne opere (Konzertvereinigung Wiener Staatsopernchor). Obe, druga in tretja simfonija, trajata približno pol drugo uro, slednja pa ima tudi največjo zasedbo (prekasa jo le osma, simfonija ti-socev); 120 instrumentalistov, mezzosopranistko (v našem primeru pevka Agnes Baltsa) in dva zbora (Wiener Sängerknaben in Damenchor der Konzertvereinigung Wiener Staatsoper), zato pa je razumljiva sekcija četrte simfonije, ki jo sestavlja povsem navaden romantični orkester in le solistka sopranistka. V tem delu - verjetno največkrat izvajani simfoniji in eni redkih, ki je bila priljubljena in vseh glasbenemu občinstvu ze v Mahlerjevih casih, kot pevka nastopi Kathleen Battle. (M. Z.)

EVROAGENDA

RIM

Flamci v večnem mestu

Fiamminghi a Roma. 1508-1608. Via Nazionale 194, Roma, do 10. septembra, odprto od srede do ponedeljka med 10. in 21. uro, informacije po telefonu 0039/6/4828757. Razstava dokumentira dejavnost pomembne kolonije flamskih umetnikov v Rimu v 16. stoletju in se osredotoča na medsebojne vplive med flamskimi in italijanskimi umetniki. Vec kot 200 del (slike, skulpture, risbe, grafike, tapiserije); med drugim so zastopana dela Jana Gossarta, Mojstra Dobrega Samaritana (na sliki: Dobri Samaritan, 1937); Rubensa, Jana van Scorela, Hieronimusa Cocka, Matthijsa Brilla, Hendricka van Cleefa, Hendricka Goltziusa, Pietera Breugela. (V. U.)

PARIZ

Memling v Louvru

Hans Memling au Louvre. Musée du Louvre, Quai du Louvre, Paris, do 14. avgusta, odprto od srede do ponedeljka med 9. uro in 17.15, informacije po telefonu 0033/1/40205151. Sest del na lesu (poliptihi, majhni zasebni oltarčki, portreti), ki jih hranijo v Louvru, in ki niso bila razstavljena na nedavni retrospektivi (ob 500. obletnici smrti) pomembnega flamškega zgodnjerenesaneckega slikarja nemškega izvora Hansa Memlinga (1435/40-1494) v Brugesu, je v središču pozornosti tokratne razstave. Ob njih sta razstavljeni se deli iz dveh drugih francoskih muzejev (na sliki: Hans Memling: Janez Krstnik z donatorjem ok. 1490). (V. U.)

TIROLSKI KRAJI

Poletno »vandranje« po Tirolskem

Barock und rokoko. Vec lokacij v krajih na Tirolskem, številne na prostem, različni urniki, informacije po telefonu 0043/512 582708. Leta 1994 so na Tirolskem s precejšnjim odmevom zasnovali itinerarij - razstavo o gotških spomenikih Tirolske. Letos so projekt ponovili in se odločili za predstavitev in promocijo svojih privlačnih baročnih in rokokojskih spomenikov. Zasnovan kot razstava na prostem obsega projekt 11 lokacij, njegov osrednji del pa je na ogled v Tiroler Landesmuseum Ferdinandeum v Innsbrucku (na sliki: Johann Perger: Angel, ok. 1763, Gschnitz). (V. U.)

MÜNCHEN

Blišč družine Farnese

Das Glanz der Farnese. Haus der Kunst, Prinz Regentstrasse 1, München, do 27. avgusta, odprto vsak dan med 10. in 22. uro, ob ponedeljkih, sobotah in nedeljah do 18. ure, informacije po telefonu 0049/89/21127113. Razstava obsega izbor del iz zbirke družine Farnese, ki se je od leta 1534, začela pontifikata Pavla III. (Alessandra Farnese), dve stoletji obdržala med najpomembnejšimi italijanskimi družinami. Približno 130 slik, med njimi dela Mantegna, Rafaela, Andrea del Sarta, Correggia, Parmigianina, Sebastiana del Piombina, Pontorma, Tiziana (na sliki: Pavel III., Alessandro in Ottavio Farnese, 1546), El Greca in Annibala Caraccijsa. (V. U.)

AMSTERDAM

Simbolistične slike

Maurice Denis (1870-1943). Van Gogh Museum, Paulus Potterstraat 7, Amsterdam, do 17. septembra, odprto vsak dan med 10. in 17. uro, informacije po telefonu 0031/20/5705252. Maurice Denis je z Bonnardom, Sérusierom in drugimi umetniki leta 1888 ustanovil umetniško skupino Nabis (Preroki). Denis je zgodaj spoznal simbolizem, se družil z Verlainom, Mallarméjem in Gideom, katerih literarna dela je tudi ilustriral. Značilnost njegovih del so monokromni nanosi, ločeni s cisto linijo, dekorativnost in druge značilnosti simbolističnega slikarstva. Razstava obsega približno 60 slik, risb, grafik in knjižnih ilustracij (na sliki: Julij, 1892). (V. U.)

VALENCIA

Akcijska abstrakcija

Informalismo y expresionismo abstracto en la colección del Ivam. Ivam-Centre Julio Gonzales, Guillem de Castro 118, Valencia, do 24. septembra, odprto od torka do nedelje med 11. in 20. uro, informacije po telefonu 0034/6/3863000. Umetniška gibanja, ki jih poznamo pod različnimi sorodnimi izrazi (action painting, informel, tasizem, abstraktni ekspresionizem ipd.) so izšla iz povojne ameriške umetnosti, tovrstni trendi pa so v zadnjih letih spet aktualni. Kmalu za ameriško akcijsko abstrakcijo se je rodil evropski informel; v okviru tokratne razstave pa so zastopani: Tápies (na sliki: Sivi oker, 1958), Saura, Parpalló, Reinhardt, Gottlieb, Hoffmann in drugi. (V. U.)

BRAZILIJA / ZARADI NEDOŽNEGA PAPIRNATEGA BALONA, KI POLETI V ZRAK S POMOČJO ACETILENSKEGA PLAMENČKA

V zrak je pognalo osrednjo smodnišnico in skladišče streliva vojne mornarice

K sreči je bila nedelja, tako da je bilo lažje ranjenih le 19 vojakov, zmeda pa je bila nepopisna

RIO DE JANEIRO - Nedolzni »balao«, živopisani papirnati balon z acetilenskim plamenčkom, ki jih v zrak spuščajo iz favel Ria de Janeira, je kriv za nedeljsko strahotno eksplozijo osrednje smodnišnice in skladišča streliva brazilske vojne mornarice na otoku Boaqueirao v Guanabarskem zalivu. Na srečo je bilo lažje ranjenih le 19 vojakov, kakih dvajset, ki so jih v začetku pogresali, so iz morja rešili jadranci nekega bližnjega jadranskega društva. Bili so izmučeni in v šoku, a brez najmanjše praske. Prav tako so se izkazale za neosnovane govorice o več kot sto mrtvih med vojaki in civilnim prebivalstvom. Govorice so bile navsezadnje razumljive, ker se v neposredni bližini Boaqueirao nahaja otok Gouverneurs, kjer živi 500 tisoč ljudi.

Ob prvi najhujši eksploziji so ljudje na Gouverneursu pomislili na potres. V Rio de Janeiru pa je nastala nepopisna panika, ljudje so brez-cilno begali po cestah, saj niso vedeli kaj se dogaja. V faveli Pixona,

ki je najbližja skladišču, so prekupčevalci z mamil begali z orožjem v roki, skupaj z bežečimi mornarji in policisti. Eno od pristajalnih stez letališča na Gouverneursu so zaprli za promet, ker je le 3 kilometre od skladišča streliva in razstreliva. Pet ur so parale zrak eksplozije topovskih izstrelkov, raket, torpedov, streliva, smodnika in najrazličnejših razstreliv.

V zrak je pognalo 11 od petdesetih skladišč, tako da je pravi čudež, da je obračun tako zanemarljiv. Zaradi prvega eksplozivnega vala so popokale sipe na poslopih, ki so bila oddaljena tudi šest kilometrov od skladišča. Prav sipe so lažje ranile na desetine ljudi, ki pa so si rane razkuzili kar doma.

Nad smodnišnico se je do 2 tisoč

metrov visoko dvignil gobasti oblak dima, ki je spominjal na jedrsko eksplozijo. Vsi brazilski časopisi so včeraj poudarjali, da bi podobna eksplozija ob delavniku povzročila pravi pokol, ker bi bilo v skladišču na stotine vojakov.

ZDA / PRED PETDESETIMI LETI SE JE PRIČEL ATOMSKI VEK

Julija 1945. so Američani s ponosom sprejeli vest o prvi atomski eksploziji

Amerika se je obletnice spomnila tiho in brez vsakršnega triumfalizma

NEW YORK - Slepca ognjena krogla in nato več kot 10.000 metrov visok steber sivga dima čudne gobaste oblike - tako se je 16. julija 1945 ob 5.29 s prvim jedrskim poskusom v zgodovini človeštva pričel atomski vek na izstrelisku v Trinity Situ, v ameriški zvezni državi Nove Mehike. Čeprav je tisti dan globoko vplival na to stoletje, se ga je Amerika spomnila brez triumfalizma in skoraj brezbrizno s skupnim televizijskim predvajanjem pričevanj oziroma debat in z malostevilnimi časopisnimi clanki.

Razen redkih izjem se pacifisti in naravovarstveniki niso oglašili. Vest o nadaljevanju jedrskih poskusov, ki jo je pred nedavnim sporočil francoski predsednik Chirac in je v Evropi povzročila hude polemike, so v ZDA sprejeli z dobro mero brezbriznosti. Mogoče se je kdo od protijedrskih aktivistov celo pridružil množici tisocev radovednežev, ki so obiskali izstrelisce Trinity Site, da bi videli kraj, tako imenovani »Ground Zero«, kjer je eksplodirala prva jedrska bomba. Vedicna obiskovalcev se je odločila za ogled iz gole radovednosti in izkoristila priložnosti, da so izstrelisce ob obletnici izjemoma odprli obiskovalcem.

Bil je ponedeljek zjutraj, ko je na vrhu 35 metrov visokega stebra, kamor so jo postavili, eksplodirala prva atomska bomba. Za vse prisotne je bilo to nepozabno doživetje. »Se danes se živo spominjam vala toplote, ki je sledil eksploziji,« je izjavil Philip Morrison, eden

od fizikov, ki so sodelovali pri načrtu in prisostvovali prvemu jedrskemu poskusu. »Mislim, da se je kamera razletela in da se je film raztopil,« je dejal Berlyn Brixner, ki mu je Pentagon takrat zaplaval nalogo slikati eksplozijo. Tistega dne ni nihče izmed njih slutil zgodovinskih posledic eksperimenta. Le slab mesec kasneje pa so bombe spustili na japonski mesti Hirošima in Nagasaki in s tem spremenili potek druge svetovne vojne in zgodovine. »Leta 1949 so si atomsko bombo priskrbeli tudi Rusi; to je bil začetek hladne vojne in oboroževanja velesil, k sreči pa je nevarnost danes mimo in ne verjamem, da še obstaja nevarnost jedrskega holokavsta,« je dodal Morrison.

Za oboroževanje so ZDA potrosile ogromno denarja, vendar so mnogi mnenja, da se je izplacalo, češ da je jedrsko orožje privedlo do padca komunističnih režimov. Drugi so povsem drugačnega mnenja. Med temi je tudi detroitski nadškof Thomas Gumbleton, ki je izjavil, da je jedrsko orožje »podlaga sovraštvu in nasilju, ki sta se polastila ameriške družbe.« Neizpodbitno je, da je atomski vek globoko vplival na ameriško družbo. Američani se sprva niso zavedli nevarnosti jedrske energije. Atomsko bombo so pojmovali predvsem kot veliko odkritje, na katero so bili ponosni. Priredili so celo lepотно tekmovanje »Miss atomska bomba«. Sele s časom je clovek strahoma spoznal nevarnost jedrske energije.

Vojaška policija je zaradi mirovnikov zastražila obeležje prve jedrske eksplozije (AP)

Ruski jedrski raziskavi so pomagali tudi zahodni fiziki

MOSKVA - Eksplozija prve atomske bombe v ameriški pušcavi Alamogordo pred pol stoletja je Stalinovo Sovjetsko zvezo prisilila, da si je avgusta 1949 se sama priskrbelo atomsko bombo. Pri tem so imeli veliko vlogo sovjetski vohuni in mnogi tajni sodelavci.

Ameriška atomska bomba Rusov ni presenetila; Stalin je že leta 1941 zvedel za angleške načrte o razvoju jedrskega orožja. Istega leta je sovjetska obveščevalna služba stopila v stik z enim od očetov ameriškega jedrskega orožja, fizikom Oppenheimerjem. Ko je decembra 1942 Fermiju uspelo obvladati prvo jedrsko veržno reakcijo, je Ruse o tem obvestil eden od Fermijevih najtesnejših sodelavcev, italijanski fizik Pontecorvo, ki se je nekaj let pozneje zatekel v Sovjetsko zvezo.

»Italijanski mornar je dosegel novi svet,« je bilo sporočilo, ki so ga prejeli Rusi. Nekdanji vohun Sudoplatov trdi, da so tudi fiziki Oppenheimer, Bohr in Fermi obvesčali Sovjetsko zvezo o poteku projekta Manhattan (načrta za prvo atomsko bombo). Ruse je predvsem obvesčal nemški znanstvenik Fuchs, ki je prav tako delal pri projektu Manhattan. Tudi v Rusiji so potekale jedrske raziskave, ki so jih vodili znanstveniki Kurčatov, Kariton in Sakarov.

Kako je Sovjetska zveza dobila jedrsko orožje, je razvidno iz arhivskih dokumentov, ki so bili doslej nedostopni. Dokumenti med drugim potrjujejo, da sta bila zakonca Rosenberg, ki ju je svet imel za nedolžni žrtvi makartizma, zares ruska vohuna.

Z zažigalno napravo nad hišo v Remscheidu, kjer so prebivali Turki

BERLIN - V podtaknjenem požaru v poslopiju (telefoto AP), kjer so v nemškem Remscheidu prebivali predvsem turški priseljenci, je bilo ranjenih tudi štirje otroci. Policija je na notranjem stopnišču odkrila obrtniško izdelano zažigalno napravo, tako da ni dvomov, da gre za atentat. V poslopiju je bilo prijavljenih 41 Turkov, trije Nemci in en Italijan. Večine stanovalcev pa ni bilo v poslopiju, ko je včeraj ob treh zjutraj izbruhnil požar, saj so se odpotovali na dopust. Gasilci so ukrepali nekaj minut po alarmu, tako da so vsi ranjeni predvsem zastrupili z dimom, le nekateri imajo lažje opekline. Gasilci so

stanovalce rešili z lestvami z drugega nadstropja. Procelje je ostalo neposkodovano, v notranjosti pa je za 80 tisoč mark skode.

Policija nima dokazov, ki bi omogočili izsleditev storilcev, prevladuje pa mnenje, da je treba tudi včerajšnji atentat pripisati nemškimi neonacističnim krogom. Ti so namreč že izvedli dva podobna atentata s tragičnimi posledicami. Novembra leta 1992 so v severnonemškem Möllnu življenje izgubile tri osebe. Za prvi atentat sta bila že obsojena dva neonacistična storilca, v teku pa je proces proti stirim atentatorjem iz Solingna.

ZENEVA (dpa) - Visoka komisarka za begunce pri ZN Sadako Ogata je včeraj obiskala Tuzlo, kjer se po zadnjih podatkih nahaja 23 tisoč beguncev iz Srebrenice, 6500 od njih pa še vedno v nemogočih razmerah tabori na tuzelskem letališču. Mednarodni rdeči križ (MKRK) si medtem prizadeva za dovoženje bosanskih Srbov, da bi lahko obiskal nekaj tisoč muslimanskih ujetnikov, ki jih srbske sile še vedno zadržujejo na območju Srebrenice. Srbi namreč iz »varnostnih razlogov« MKRK ne dovolijo obiska muslimanskih »vojnih ujetnikov«, ki so jih zajeli med zavzetjem Srebrenice.

VOJNI ZLOČINI

Pred haaškim sodiščem zdaj še »primer Srebrenica«

HAAG (dpa) - Mednarodno sodišče za vojne zločine, storjene na območju nekdanje Jugoslavije, je uvedlo preiskavo o srbskem prisilnem izseljevanju Muslimanov po padcu varovanega območja Srebrenice. Predstavniki mednarodnega sodišča Christian Chartier je včeraj povedal, da bo tožilstvo najprej preverilo verodostojnost poročil o umorih, posilstvih in mučenjih. Če se bo izkazalo, da so navedbe resnične, bo sodišče odločilo, ali storjeni zločini sodijo v njegovo pristojnost. Nizozemski pripadniki modrih celad, ki so bili namreč na območju Srebrenice, so namreč kljub prepovedi intervjujev za nizozemski časopis Algemeen Dagblad izjavili naslednje: »Srbi v Srebrenici niso pobijali le moških, ki naj bi služili v bosanski vojski, temveč tudi noseče ženske, otroke in starce. Njihove poškodbe so bile različne, toda vse so bile izredno grozovite. Videli smo tudi ljudi, katerim so Srbi odrezali ušesa, nekoga moskega pa so celo obesili za genitalije.« Poveljstvo ZN je nizozemskim pripadnikom modrih celad, ki so jih Srbi zadrževali na območju Srebrenice, prepovedalo dajati uradne izjave, ker obstaja nevarnost, da se bodo Srbi masčevali 316 nizozemskim pripadnikom mirovnih sil ZN, ki se še nahajajo v Potočarih, severno od Srebrenice.

BOSNA IN HERCEGOVINA

Nato ne vidi Srbov

SARAJEVO (Reuter) - Enote bosanskih Srbov, ki so zasedle večji del muslimanske enklave Zepa, so včeraj zagrožile, da bodo streljale na pripadnike mirovnih sil, če se bodo v njihove operacije vmesala Natova letala. Mladičevi borci so okoli Unproforjeve nadzorne točke položili mine in uperili cevi v ukrajinske modre celade. »Poveljnik srbskih enot na terenu je sporočil, da bodo v primeru Natovega napada postojanko zbrisali s povrsja,« je povedal tiskovni predstavnik ZN v Sarajevu Aleksander Ivanko.

Branilci Zepe trenutno nadzorujejo le se majhen del mesta, od koder z minometi divje obstreljujejo srbske napadalce. »Se se drzijo,« je povedal poveljnik Unproforja, podpolkovnik Gary Coward. »Branijo se z minami. Vse, kar lahko storimo, je, da opazujemo, kako se bo bitka končala.« Zgovoril se je na dejstvo, da so Srbi odlično zamaskirani, tako da jih je iz zraka izredno težko opaziti. »Lahko bi jih napadli, če bi jih videli,« je izjavil.

Zunanji ministri držav

Evropske unije so se sele včeraj sešli na izrednem sestanku v Bruslju, ceprav je Zepa pravzaprav že padla. Skušali so poiskati rešitev za obvarovanje največje enklave v vzhodni Bosni - Gorazda, ki ga varuje le 440 britanskih modrih celad. Nemški zunanji minister Klaus Kinkel je po srečanju izjavil, da je »stanje za Unprofor zelo kritično«. »Če bodo vse vzhodne enklave padle, bo zelo težko obdržati Unprofor,« je povedal. Britanski zunanji minister Rifkind je zahteval, da Gorazde ostane varovano območje, za kar pa bi potrebovali podporo ameriških helikopterjev. Vrhovni poveljnik ameriške vojske John Shalikashvili je na srečanju s poveljnikom francoske in britanske vojske že odlozil udeležbo svojih enot pri zaščiti enklave, dokler se o tem ne bo izrekel kongres. Svoje odločno nasprotovanje vojski akciji je izrazil tudi Rusija, ki je znova poudarila, da je misija ZN omejena le na dostavo človekoljubne pomoči. V Gorazde je včeraj prispel en sam konvoj za 60 tisoč beguncev.

KOMENTAR

Kdo koga izziva - Hrvati Srbe čez Dravo ali obratno?

ZAGREB - V Osijeku na vzhodu Hrvaske je bilo včeraj mirno. Uporniki Srbi so namreč v nedeljo zvečer z minometnimi granatami napadli mesto, pri čemer sta bili ubiti dve osebi, deset pa jih je bilo ranjenih. Uncro je včeraj poročal o večjih premikih hrvaske in srbske vojske in orožja na območju tako imenovane sektorja vzhod, kar bi lahko pomenilo, da sta obe strani pripravljene na nove vojaške akcije.

Christopher Guinness, tiskovni predstavnik Uncroja v Zagrebu, je na včerajšnji tiskovni konferenci povedal, da vojaka Uncroja, ki je umrl med nedeljskim napadom Srbov, ni ubila srbska granata, temveč je naredil samomor. Guinness je se izjavil, da je zelo zaskrbljen zaradi nadaljnjega razvoja dogodkov v vzhodnem sektorju, saj sta obe strani »sprožili celotni vojni mehanizem«.

Kot navaja hrvaska stran, je do napada srbskih sil na Osijek prislo kmalu po tem, ko so srbski uporniki prebili hrvasko obrambno crto, ki leži približno 500 metrov v notranjosti tako imenovanega razmejitvenega območja. Đuro Decak, vojaški poveljnik tega območja, je izjavil, da je hrvaska vojska odbila vse napade srbskih sil, ki so

se morale vrniti na prvotne položaje, in da je pripravljena odgovoriti na vsak srbski izziv.

Za kaj pravzaprav gre? Ali Srbi z zasedenega območja Baranje z napadi izzivajo Hrvate ali morda Hrvati iz Osijeka izzivajo Srbe na drugi strani Drave, da bi potem imeli izgovor za akcijo osvoboditve hrvaskega ozemlja, podobno tisti v zahodni Slavoniji?

Najverjetneje gre za prvo možnost oziroma za to, da Srbi poskušajo izzvati hrvasko vojsko in odpreti novo fronto na severovzhodu Hrvaske, medtem ko bosanski Srbi »čistijo« muslimanske enklave Srebrenico, Fočo, Gorazde in Bihać. Hrvati namreč zelo ogrožajo Srbe - z bosanske strani, prek Bosanskega Grahova in Glamoce, prodirajo proti Bihaću in tako prihajajo Kninu za hrbet. Če Srbi v Bosni in na Hrvaškem delujejo pod enim vojaškim poveljstvom, taka razmišljanja niso odveč. Po drugi strani pa se Hrvaska pripravlja na turistično sezono, zato oblastem v teh mesecih ni do vojskovanja. To najbolje dokazuje tudi hrvaški predsednik Tudman, ki je prejšnji teden svoj kabinet preselil na Brione, otocje, s katerega prejšnji uporabnik ni videl nobene vojne.

Darko Pavčić

HRVAŠKA

Smeti so zanetile spopad

Na Osijek so v nedeljo padle prve srbske granate po letu 1992

ZAGREB (Reuter, dpa) - Zaradi spora o uporabi odlagaliska za smeti so se včeraj v bližini Osijeka razvneli topniški spopadi med hrvasko vojsko in enotami upornikov krajinskih Srbov. Srbi so prvič po letu 1992, ko so modre celade prisle na to območje, obstreljevali tudi predmestja Osijeka. Zupan mesta Branimir Glavas je sporočil, da sta dva minometna izstrelka zadela stanovanjsko naselje. Življenje je izgubila ena oseba, vsaj devet pa jih je bilo hudo ranjenih.

Tudi srbski mediji so včeraj potrdili vest o napadu na Osijek ter potožili spopadih med hrvasko vojsko in enotami krajinskih Srbov. Življenje naj bi izgubil en hrvaški vojak, pet pa jih je bilo ranjenih. Boji so se razvneli le tri kilometre od obrobja slavonske prestolnice.

Tiskovni predstavnik operacije Združenih na-

rodov za vrnitev zaupanja (Uncro) Kirsten Haput je povedal, da so topniški napad že v soboto začeli Srbi, nadaljevali pa so ga v nedeljo, ko sta se sprti strani dobre tri ure obstreljevali s pehotnim orožjem in minometi. Po navedbah krajinskih oblasti so enote »njihove države« le odgovorile na napoved hrvaske strani, da bo v Savo odvrgla dve-

sto ton smeti, ki bi nato pristale na območju pod nadzorom Srbov. Pred tremi tedni so krajinske oblasti Hrvatov prepovedale uporabo smetišča, ki se nahaja na nikogaršnjem ozemlju ob razmejitveni crti med Srbi in Hrvati. Krajinski Srbi so takrat zajeli tudi več delavcev osijskega komunalnega podjetja, od katerih so trije še vedno v njihovih rokah.

Se ena smrtna žrtev - belgijski pripadnik modrih celad - pa tokrat ni povezana s spopadi med Srbi in Hrvati. Po neuradnih podatkih je neki belgijski pripadnik mirovnih sil ZN v noci na ponedeljek naredil samomor.

ANALIZA

Gluha ušesa in poletna otopelost Združenih narodov

Svetovna organizacija je preslišala vse pozive bosanske vlade, da naj ubrani varovano območje Zepe

SARAJEVO, ZAGREB (dpa) - V vrstah mirovnih sil Združenih narodov se zaradi poloma v Srebrenici in poraza v Zepi sirita obup in malodušje. »Zepi preprosto ni mogoče pomagati,« so konec tedna poudarjali predstavniki modrih celad. Tudi pismo generala Združenih narodov Ruperta Smitha vojaškemu voditelju bosanskih Srbov Ratku Mladiću, v katerem je zagrozil s »še večjim ogorčenjem mednarodne skupnosti«, če bodo Srbi napadli Zepo, prav tako odraza nemoc zahodnih držav.

»Srbi se potrebujejo največ

48 ur, da bi Zepo popolnoma nadzirali,« je ocenil predstavnik Združenih narodov Kiran Singh. »Pravzaprav je čudo, da tega še niso storili, toda očitno želijo imeti čim manj izgub.« Neki drug predstavnik Združenih narodov je dodal, da bodo Srbi počakali z zavzetjem Zepe, dokler ne bodo izselili vseh Muslimanov iz Srebrenice.

Redkobesednost uradnih predstavnikov mirovnih sil ZN je dokaz, da so se Združeni narodi sprijaznili z izgubo drugega varovanega območja. Ko so srbske sile prodirale v središče

Zepe, so sporočili le: »Srbi so zdaj že v mestu.«

Sarajevske oblasti so skušale vodstvo mirovnih sil Združenih narodov v Zagrebu medtem zbuditi iz otopelosti in ga prepričati, naj zaščiti varovano območje Zepe. Toda Združeni narodi se niso odzvali niti na včerajšnjo obtožbo bosanskega premiera Silajdžića, da je bilo ravnanje modrih celad v Srebrenici in Zepi »navadna izdaja«. Celo zahtevo bosanske vlade po zračnih napadih zveze Nato za zaščito Zepe so poveljujoči generali Združenih narodov preprosto preslišali.

Nekateri castniki mirovnih sil ZN v Zagrebu so povedali, da ravnanja mednarodne skupnosti ne razumejo. »Politiki so iznicili vojaško operacijo Združenih narodov v Bosni, ceprav je sprva kazalo, da bo uspešna,« je neki castnik Združenih narodov izjavil o neuspešnem načrtu o vzpostavitvi varovanih območij. »Očitno je Jasusi Akasi v prizadevanjih za diplomatsko rešitev pozabil na resnične razmere v Bosni, s tem pa je mirovni misiji Združenih narodov povzročil škodo, ki je ni mogoče popraviti.«

Günther Chalupa/dpa

NOVICE

Prve vojaške vaje namenjene urjenju za reševanje v miru

SZENTKIRALYSZABADJA (AFP) - V letalskem oporišču v Szentkiralszabadji, ki leži 110 kilometrov vzhodno od Budimpeste, so se v okviru programa Partnerstvo za mir zacele skupne vojaške vaje, v katerih sodeluje 106 ameriških in 348 madžarskih vojakov. Manevri, ki naj bi trajali šest dni, potekajo pod imenom Reševanje 95, na njih pa naj bi se vojaški usposobili za iskanje in reševanje v primeru velikih katastrof v mirnem času. Po besedah koordinatorja ameriških čet, poročnika Boba Hamiltona, je glavni namen vaj usklajevanje pehotnih in zračnih enot obeh držav. »To so prve vojaške vaje na Madžarskem, ki so namenjene urjenju za reševanje v mirnem času,« je dejal. Celotni stroški vaj znašajo 350 tisoč dolarjev - po besedah predstavnika madžarskega ministrstva za obrambo si jih bosta državi razdelili.

Francoski politiki zahtevajo zaščito varovanih območij v BiH

LONDON (AFP) - V casniku Times je bilo objavljeno pismo, katerega podpisniki odobravajo zavze-manje francoskega predsednika Jacquesa Chiraca za izboljšanje zaščite varovanih območij v Bosni. Podpisniki pisma, med katerimi so tudi nekdanji socialistični minister Michel Rocard, nekdanja ministrica Catherine Lalumière, Bernard Kouchner, nekdanji minister za humanitarne akcije vlade, in Daniel Cohn-Bendit, vodja studentskega upora maja 1968, pozivajo mednarodno skupnost, naj s pomočjo sil za hitro posredovanje in Natovih sil zagotovi zaščito civilistov v Bosni ter prepriči, da bi katerokoli varovano območje v Bosni padlo v roke bosanskih Srbov. Pozivu k zaščiti civilistov se je pridružil tudi princ Otto Habsburski, krscanski socialist in najmlajši sin zadnjega avstrijskega cesarja.

Nemški tomadi za posredovanje v Bosni nared konec julija

MÜNCHEN (dpa) - Iz letalskega oporišča Fürstentfeldbruck pri Münchnu so se včeraj ob pol sedmih zjutraj dvignila prva transportna letala nemške vojske, ki v italijansko oporišče Piacenza prevažajo opremo za nemška letala Tornado. Lovci tipa Tornado bodo v okviru Natove akcije posredovali v Bosni. Transportna letala Transall poleg opreme prevažajo tudi pripadnike nemške vojske, saj naj bi jih v italijanskem letalskem oporišču namestili tisoč. Prva nemška lovka letala tipa Tornado se bodo v Italijo odpravila predvidoma v četrtek, konec julija pa bodo pripravljena za morebitne akcije.

SREČANJE ZUNANJIH MINISTROV EU

Francija ogroža petnajsterico

Chirac se ne bo odpovedal jedrskim poskusom

BRUSELJ - Sedem držav članic Evropske unije je v ponedeljek protestiralo proti francoski odločitvi o obnovitvi preizkusov jedrskega orožja v južnem Pacifiku. Eden od diplomatov EU je povedal, da so Švedska, Danska, Finska, Avstrija, Luksemburg, Irska in Nizozemska na rednem srečanju zunanjih ministrov EU izrazili ogorčenost nad parisko odločitvijo.

»Rada bi poudarila, da globoko obžalujemo, da Francija vztraja pri vnovičnih jedrskih poskusih, čeprav le za določen čas,« je izjavila švedska zunanja ministrica Lena Hjelm-Wallén na zaprti seji zunanjih ministrov držav članic EU. Pripomnila je, da narasčajoča kritika in ogorčenost zaradi fran-

coske odločitve škodujeta enotnosti Evropske unije ter verodostojnosti njene zunanje in obrambne politike. »Zato bi francoskega zunanjega ministra rada pozvala, naj o odločitvi se enkrat premisli.« Na seji Evropskega parlamenta, ki je bila prejšnji torek, so Chiraca »pozdravili« z zvižgi in glasnimi klici

neodobravanja, vendar Francija kljub množični mednarodni kritiki ne kaže znamenj, da se bo odpovedala svoji odločitvi. Chirac je v petek kljub protestom potrdil izvedbo osmih jedrskih poskusov od septembra do maja prihodnje leto. Na tiskovni konferenci ob dnevu Bastilje je izjavil, da razume neodobravanje, ki so ga francoski poskusi izzvali v tujini, vendar ne verjame, da bo trajno vplivalo na francoske odnose z mednarodno skupnostjo.

Fredrik Dahl / Reuter

TAHITI

Greenpeace pluje po nevarnih vodah

Polinezijski menijo, da je Chiracova odločitev o izvajanju jedrskih poskusov nedopustna

PAPEETE - Francoski izseljenci v kavarni Retro na Tahitiu se počutijo kot doma, čeprav so od Pariza oddaljeni kar enajst tisoč kilometrov. Njihova mnenja o načrtu francoskega predsednika Jacquesa Chiraca o obnovitvi jedrskih poskusov na oddaljenem koralnem atolu v francoski Polineziji so različna.

Stiridesetletni učitelj Gerard Gaillard, ki je pred šestimi meseci prodal hiso, avto in konje v Franciji ter se preselil na Tahiti, razlaga: »Menim, da osem jedrskih poskusov ne bo veliko spremenilo. Ne vem, ali poskusi povzročajo onesnaženje ali ne, zato o tem ne morem soditi.«

Dodaja, da je bilo v nedeljo polinezijsko mnenje o jedrskih poskusih deljeno, vendar je bilo število tistih, ki zagovarjajo neodvisnost od Francije, v manjšini. »Tej temi se v pogovoru z drugimi ljudmi izogibam, ker se mi zdi izživljanje drugače mislečih

nesmiselno.« Greenpeaceovi privrženci naj bi upravičeno zagovarjali protijedrsko »ideologijo«, vendar ni prav, da govorijo le o Franciji. »Upajo si kljubovati francoskemu pravu in pluti v prepovedanih vodah, saj jim ne grozi nevarnost... Nobenega od njih pa nisem videl v kitajskih vodah,« je dejal. »Prav tako jih ni v iranskem morju, čeprav je dobro znano, da Irak namerava uporabiti jedrsko orožje.«

René-Claude Collin pri sosednji mizi je nasprotnega mnenja. »Polnoma nasprotujem tukajšnjemu dogajanju.

Zavrčam voditelja države, ki se izdaja za odličnega Evropejca in mednarodnega voditelja, hkrati pa je pripravljen trčkovati celotno polinezijsko prebivalstvo. Zrtvovanje ljudi za osebni ponos je nedopustno, čeprav ponavadi Chiracove odločitve podpiram,« je dejal. Kot mornar v francoski mornarici je bil Collin navzoč pri prvi seriji francoskih jedrskih poskusov na atolu Mururoa leta 1966.

Njegova ladja Protée je bila takrat na otokih Gambier jugovzhodno od atola. »V času razstrelitve na Mururoi smo morali ladjo hermetično zapreti, in preden smo odprli vrata, jo je bilo treba očistiti in dekontaminirati. Civilno prebivalstvo ni bilo deležno zaščite.« Po Collinovih besedah Polinezija za

Francijo predstavlja velik strošek, vendar je zaradi oddaljenosti od svetovnega nadzora idealna lokacija za jedrske poskuse. »Prepričan sem, da Francija po izvedbi poskusov na Mururoi Polinezije ne bo več potrebovala.«

Na nasprotni strani zaliva je iz kavarne Retro mogoče videti tri jambre zasidrane Greenpeaceove ladje Mavrični bojevniki II.

Pri tretji mizi sedi par, ki je pravkar prispel iz Dunkirka v Franciji. Moz razlaga, da večina Francozov podpira jedrske poskuse, saj so svarilo, ki ne prihaja le od Združenih držav. Meni, da nevarnost za Polinezijce ni nič večja od življenja v bližini jedrske elektrarne v Franciji.

Mark Trevelyan, Reuter

EVROPSKA UNIJA

Trgovinska sporazuma z Rusijo in Vietnamom

Do leta 2009 prostotrgovinsko območje tudi s Tunizijo

BRUSELJ (Reuter, AFP) - Petnajsterica je včeraj z Rusijo podpisala trgovinski sporazum, ki predstavlja nadgradnjo tistih členov pred letom podpisanega sporazuma o partnerstvu in sodelovanju, ki se nanašajo izključno na trgovino.

Novi sporazum med Rusijo in EU določa, da bosta Moskva in EU do leta 1998 odpravili večino omejitev v medsebojni trgovinski menjavi, istega leta pa naj bi začeli ustanovljati območja proste trgovine. EU bo storila vse, da bi odpravila uvozne kvote za rusko blago, razen za tekstil in železar-

ske proizvode. Tudi Rusi bodo lahko ohranili nekatere uvozne kvote za evropsko blago - gre zlasti za občutljive gospodarske sektorje. Zaradi vojne v Ceceniji je EU s podpisom trgovinskega sporazuma odlašala več kot šest mesecev, zdaj pa ga je podpisala, čeprav konflikt v Ceceniji se ni rešen. Petnajsterica je podpis sporazuma pogojevala s premirjem v Ceceniji, pa tudi z začetkom pogajanj med Moskvjo in Ceceni.

EU je sporazum o sodelovanju podpisala tudi z Vietnamom. Čeprav je Francija v Vietnamu ne-

koč dozvela poraz in utrpeela številne žrtve, v Evropi polemika o ureditvi odnosov s to državo ni bila tako ostra kot v ZDA. Sporazum se nanaša zlasti na sodelovanje na gospodarskem področju, vključuje pa tudi razvoj političnega dialoga med Hanojem in Brusljem, gospodarsko sodelovanje, dostop na trge, zaščito okolja, naložbe ter razvoj sodelovanja na področju mednarodnih odnosov in regionalne varnosti. V sporazumu pa je tudi klavzula o človekovih pravicah. Države članice EU so z Vietnamom vzpostavile diplomatske odnose leta 1990. Od takrat so mu nudile pomoč, ki je leta 1994 znašala 40 milijonov ekujev. V bližnji prihodnosti naj bi se

Vietnam priključil Svetovni trgovinski organizaciji, konec meseca pa ASEAN-u, zvezi držav jugovzhodne Azije.

Tunizija je kot prva država južne obale Sredozemlja z EU podpisala sporazum, po katerem naj bi petnajsterica predvidoma do leta 2009 vzpostavila prostotrgovinsko območje s Tunizijo. Tako imenovani »evro-sredozemski sporazum« je prvi v množici načrtovanih dvostranskih sporazumov, ki naj bi bili osnova za območje proste trgovine med državami južnega Sredozemlja in EU. Zunanji ministri EU se nameravajo v prihodnosti posvetiti pogajanjem o trgovinskih sporazumih z Izraelom, Marokom in Egiptom.

V OZADJU

Rusi bližje Evropi

BRUSELJ (dpa) - Evropska unija je včeraj z Rusijo podpisala sporazum o trgovini, s katerim namerava podpreti reforme v tej nekdanji komunistični državi. Preteklo je nekaj mesecev, preden sta Bruselj in Moskva podpisala pogodbo o zmanjšanju trgovinskih ovir, saj je EU zamrznila podpis sporazuma zaradi ruskega vojskega posredovanja v Ceceniji.

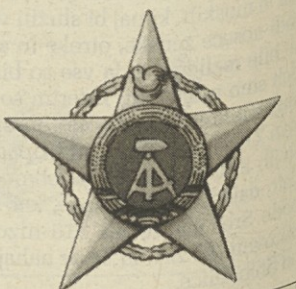
Zdaj ko se bodo mirovna pogajanja med rusko in čecensko stranjo kmalu končala, je po mnenju petnajsterice napočil čas za podpis trgovinskega sporazuma z Moskvjo, ki predstavlja gospodarski del obsežnega dogovora o partnerstvu, ki ga sta EU in ruski predsednik podpisala že junija 1994. Ker sporazum o partnerstvu predvideva redno izmenjavo mnenj na najvišji ravni in ker ga morajo parlamenti držav cla-

nic EU in Evropski parlament ratificirati, je dal Bruselj prednost trgovinskemu delu, in sicer v obliki prehodnega sporazuma. Sporazum o trgovini predvideva postopno zmanjšanje vseh trgovinskih ovir do leta 1998. EU in Rusija si bosta vzajemno priznali status največjih ugodnosti, torej bosta plačevali le najmanjše carine, ki jih je določila Svetovna trgovinska organizacija (WTO). Za trgovanje z jedrskimi snovmi je v sporazumu zapisano posebno določilo: do 1. januarja 1997 nameravata Evropska unija in Rusija podpisati poseben sporazum o trgovanju z jedrskimi snovmi.

EU je največji trgovinski partner Rusije. Lani je Rusija v Evropsko unijo izvozila blago v vrednosti 15,5 milijarde ekujev, vrednost celotnega izvoza EU v Rusijo pa je lani znašala le 11,5 milijarde ekujev.

FELJTON

Nostalgija za starim redom (5)

Nemška demokratična republika (NDR) je imela sistem, ki je urejal vsa področja javnega življenja: »zgoraj« so sprejemali odločitve, »spodaj« pa so jih izvajali. Tako ljudje ob vzvodi oblasti niso mogli delati večjih napak, povprečni državljani pa niso veliko zamujali. Zdaj so nekdanji prebivalci NDR soočeni z novimi pravicami in dolžnostmi, ki se jih treba tudi zavedati. Novi državljani Zvezne republike Nemčije morajo zdaj razumeti določila, izpolnjevati formulacije, se držati predpisanih rokov in posamezniki imajo zdaj celo več dela z izpolnjevanjem različnih obrazcev kot v casih - prav gotovo ne nebirokratske - NDR. To je tudi eden od razlogov za to, da kar 42 odstotkov vzhodnih Nemcev meni, da je bila NDR »bližje« svojim državljanom kot pa ZRN.

Po mnenju vzhodnih Nemcev je zdaj v veliko večji meri odvisno od posameznika, kako se bo znal v življenju. Takega mnenja je bilo 77 odstotkov vprašanih in treba je dodati, da številni v tem ne vidijo nobenega napredka. Namreč tisti, ki mora skrbeti zase, ima zelo malo časa za skrb za druge. Večina vzhodnih Nemcev je prepri-

cana, »da je bila povezanost ljudi v nekdanji NDR veliko večja kot zdaj v ZRN.«

Za nekdanjo NDR je bila po mnenju politologa Fritzeja značilna »določena vrsta solidarnosti in občutka pripadnosti neki družbi, ki ni značilna za moderne zahodne družbe«. Netipični so tudi razlogi, ki jih Fritze opisuje kot »skupen občutek nemoci sprico oblastnikov in odnosna roka pere drugo«, s katerimi so si številni vzhodni Nemci olajšali življenje.

Vzhodni Nemci pogosto ugotavljajo, da se znajo zahodni Nemci veliko bolj uveljaviti kot oni - seveda je razlog za to iskati tudi v dejstvu, da so se na Zahodu že od mladih nog učili, kako je treba »uporabiti krmolce«. Vprašani menijo, da so pri zahodnih Nemcih močno izražene predvsem iste lastnosti, ki so potrebne za uspeh v današnjih casih. Veljajo za brezobzirne, samozavestne, odločne in samostojne. Vzhodni Nemci menijo, da nimajo najbolj pri manjkajo prav teh lastnosti.

Vzhodni Nemci se imajo se vedno za »drugorazredne državljane«, zavrčajo pa v zahodnem delu Nemčije močno razširjeno mnenje, da »vzhodnjaki niso dorasli

zahodnim zahtevam po storilnosti«. Sedeset odstotkov vprašanih meni, da to ne velja. Se bolj odločno so zavrnili mnenja, da je bila delovna storilnost v nekdanji NDR tako majhna zato, ker »je številnim primanjkovalo volje do dela«. Le dvanajst odstotkov vprašanih se je strinjalo s to trditvijo, kar 87 odstotkov pa je bilo nasprotnega mnenja: »Krive so bile predvsem slabe delovne razmere, na primer pomanjkanje materiala in zastareli stroji.« Zato naj ne bi imeli niti možnosti, da dokazujejo svojo storilnost. Velika večina vzhodnih Nemcev je prepričana, da so po združitvi Nemčije »zaprti več tovarn, kot pa bi bilo potrebno«.

Na vprašanje, komu lahko bolj zaupa, je 52 odstotkov vprašanih odgovorilo, da glede tega ni razlik med vzhodnimi in zahodnimi Nemci, kar 47 odstotkov pa »vzhodnim Nemcem bolj zaupa kot zahodnim«.

O necem pa se vzhodni Nemci skoraj povsem strinjajo - 97 odstotkov vprašanih je menilo, da lahko »o življenju v nekdanji NDR sodijo le tisti, ki so tam tudi živeli«.

Nadaljevanje jutri

Medsebojna povezanost je bila v časih NDR večja

KOLESARSTVO / NA TOURU VČERAJ POČITEK, DANES SPET GORE

»Dumbo« Pantani napoveduje 3. zmago

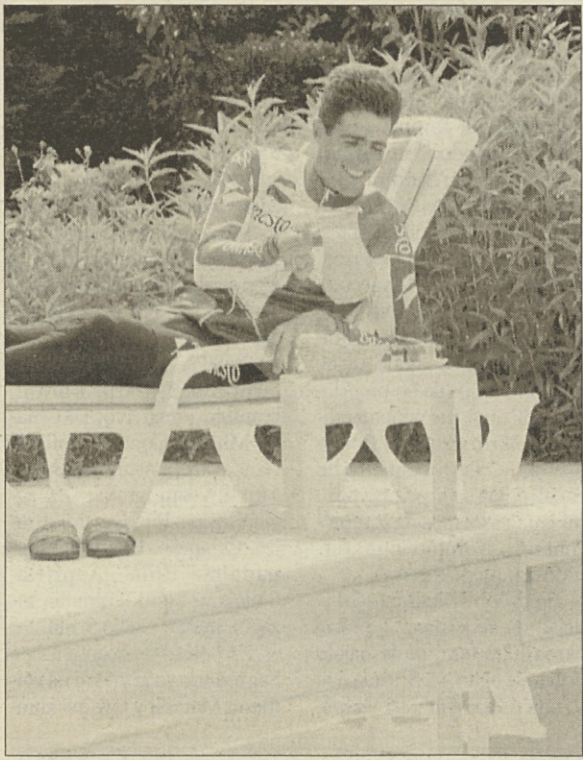
Si bo uspeh danes zaželel tudi Miguel Indurain?

ST. GIRON - V osemdesetih letih je dvakratni zmagovalec Toura Laurent Fignon nekaj svojih kolegov navdusil s »konjskim repom« in nasel veliko posnemovalcev. Morda bo v bodoče med kolesarji na Touru mrgolelo plesastih. Toda Marco Pantani, ki je v solo voznji dobil obe kraljevski etapi v L'Alpe d'Huez in prvi odsek v Pirenejih v Guzet Neigeu, ne pade v oči samo zaradi svoje plesaste glave.

Petindvajsetletni Italijan je slikovita osebnost z veliko talenti. Pantani javno nastopa s pesnimi Adriana Celentana (po zadnjih podatkih pred 2000 gledalci), med intervjuji se ne ustraši niti vprašanj na temo seksualna domisljija in lansnemu zmagovalcu Gira Jevgeniju Berzinu zavida samo njegove lase.

Kolesar, ki so mu zaradi velikih uses prisili vzdevka Elefantino in Dumbo, je tipičen gorski kolesar, ki ga na Touru ni bilo od časov Kolumbijca Luisa Herrere.

V L'Alpe d'Huezu je Pantani imel 1.24 minute prednosti pred Miguelom Indurainom, v meglenem Guzet Neigeu pa 2.31. Lani je bil ob svojem debutu že med najpogumnejšimi na gorskih spustih - specialiteta: trebuh na sedezu -, večkrat pa je opozoril nase tudi z najbolj neumnimi napadi. Zmeraj je pritisnil na pedale, ko je bilo že prepozno. Od takrat se je Pantani, ki se zmeraj stanjuje pri starih v Cesenaticu in

Po hudih naporih si je Miguel Indurain včeraj privoščil osvežujoč počitek ob robu bazena (AP)

je postal milijonar na kolesu, veliko naučil. Po svoji gala predstavi v Franciji velja za prvega favorita letošnjega svetovnega prvenstva v Kolumbiji na progi Duitama na 3000 metrih nadmorske višine. Toda na Touru bo zaradi slabosti v voznji na kronometer težko zmagal. »Zmagati na Touru je veliko težje, kot spoznati žensko,« pravi Pantani. V boju z uro si je v Seraingu nabral 7.51 minute zaostanka za Indurainom. Njegove možnosti ne bi bile nič večje, če bi v prihodnjih letih na Touru za zmago v gorskih etapah dobil posebno bonifikacijo.

Mož govori z glo-

bokim glasom in ima otroško postavo, pri 170 cm tehta 56 kilogramov. Njegov letošnji nastop na Touru je že visel v zraku. Na treningu ga je 1. maja zbil avtomobil in mu težje poskodoval koleno. Zato ni mogel nastopiti na Gira, na katerem je zelel ponoviti ali celo izboljšati drugo mesto z lanske dirke. Toda 20. junija je z zmago v najtežji gorski etapi dirke po Svici dokazal, da ni več rekonvalescent. »Rad imam spektakel in tudi gledalce. To je veliko boljše kot zmagati na dolgočasnem kronometru,« je po zmagi v Guzet Neigeu dejal Pantani.

Za danes je kolesar

Carrere, ki je svojega ne preveč priljubljenega kapetana Claudia Chiappuccija že zdavnaj spodrinil z mesta sefa ekipe, napovedal tretjo zmago v šestih dneh. Toda danes od St. Gironsa do Cauteretsa (207 km), ko se bo karavana Toura vozila blizu španske meje, bi si izjemoma zmago lahko zazelel tudi Indurain, ki je zadnje etapno zmago na Touru - če ne steje mo kronometre - slavil pred petimi leti prav v Pirenejih. Dvoboj med Pantanijem in Indurainom bi bil lahko zelo zanimiv.

»Zame je sedaj najvarnejši Jalabert, saj sem slisal, da ima Zülle teza ve s kolonom. Ekipa Once ima v boju za skupno zmago se tri tekmovalce in zaradi tega bom moral paziti nanje, toda morda so že malo načeti po napornih etapah,« je v nedeljo, ko je slavil svoj 31. rojstni dan, razlagal Miguel Indurain. Kot je ob takem dnevu v navadi, se je štirikratni zmagovalec Toura ozrl na prejšnje case. »Goto-vo nisem tako eksploziv-ven kot pred nekaj leti, toda pri 31 letih imam več izkušenj in lahko boljše ohranjam formo. Po letošnjih pripravah brez Gira se fizično in psihično počutim bolj svež kot lani,« je dejal Indurain.

Včeraj so si udeleženci Toura lahko privoščili zasluženi počitek v St. Gironsu, danes pa jih čaka pot proti Cauteretsu s petimi vzponi prve in najvišje kategorije. (J. M.)

BUENOS AIRES / UMRL MANUEL FANGIO

Agresiven za volanom, ljubezniv in priljubljen v zasebnem življenju

Argentinski dirkač je v svoji karieri osvojil 24 dirk in pet naslovov svetovnega prvaka

BUENOS AIRES - V nedeljo jutraj je po daljši bolezn v bolnišnici v Buenos Airesu umrl najboljši dirkač formule ena vseh časov Juan Manuel Fangio. Argentinec je bil skromen človek, ki je kar petkrat osvojil naslov svetovnega prvaka in prevladoval na dirkah za veliko nagrado v petdesetih letih, ko je v 51 dirkah 24-krat zmagal.

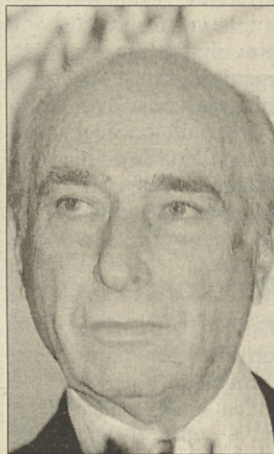
Ko so ga nekdo vprašali za skrivnost njegovega uspeha, je dejal: »75 odstotkov je odvisno od avtomobila in mostva, le 25 odstotkov pa od dirkača, veliko pa je odvisno od sreče. Presenečen sem, da se toliko ljudi spominja, kaj sem delal - celo življenje sem bil zelo srecen.«

Cepprav je bil agresiven za volanom, v zasebnem življenju in daleč od dirkalisc pa je bil vljudna, ljubezniva in priljubljena oseba. »Dirkanje je nekaj, kar moraš početi s strastjo,« je dejal leta 1958, ko je prenehal dirkati. »Moraš ga ljubiti tako, kot slikar ljubi slikanje, zahteva pa veliko predanosti.«

Njegovih 24 zmag ga uvršča na sedmo mesto na lestvici vseh časov; pred njim so Francoz Alain Prost (51), pokojni Brazilc Ayrton Senna (41), Britanci Nigel Mansell (31), Jackie Stewart (27) in Jim Clark (25) ter Avstrijec Niki Lauda (25).

Fangio se je rodil 24. junija 1911 v Balcarcu (na podeželju Buenos Airesa). Bil je sin kamnoseškega mojstra iz velike družine italijanskih izseljencev. Že pri 13. letih je začel delati kot pomočnik v mehanicni delavnici in kmalu je skupaj z bratom Totom znal pripraviti avto za dirko. Bil je tudi dober nogometaš, njegovi soigralci pa so mu dali vzdevek »El Chueco« (premetene noge). Poročen ni bil. Prvic pa je nastopil 24. oktobra 1936 na domači dirki s prenovljenim taksijem. Med drugo svetovno vojno je postal slaven v Argentini predvsem z zmagami na dirkah enormnih razdalj na »umazanih« cestah. Toda na prvo zmago je moral počakati do leta 1940, ko je osvojil Gran Premio del Norte.

»S tem sem si pridobil občutek za obvladovanje avtomobila. V hitri voznji na blatni cesti moraš občutiti kolesa z zadnji-

co,« je modroval.

Ko je začel profesionalno pot v Evropi, je bil star že 38 let. Že v prvem letu svetovnega prvenstva formule ena je podpisal pogodbo z Alfó Romeom. Prvic je zmagal na svoji drugi dirki, tistega leta pa je zmagal se dvakrat. Tudi leto pozneje je zmagal trikrat, kar je zadostovalo za prvi (od petih) naslov svetovnega prvaka. Pravtako je bil prvak štirikrat zapored (med leti 1954-1957), prva dva z Mercedesom, naslednjega s Ferrarierjem in zadnjega z Maseratijem.

To so bili nevarni dnevi v zgodovini formule ena, zato njegov dosežek ni le v tolikih zmagah, ampak tudi v samem dejstvu, da je preživel. »Ali veste, da je v času mojega desetletnega dirkanja v Evropi umrlo 30 mojih prijateljev oziroma tekmecev?«, je govoril leta 1990. Najhujsjo nesrečo je doživel leta 1952, ko si je v Monzi zlomil vrat. Mnogi so menili, da ne bo mogel nadaljevati z dirkanjem, toda že naslednjo sezono se je vrnil na steze in znova osvojil naslov najboljšega, ki ga je zadržal nadaljnja tri leta.

Leta 1957 je na Nürburgringu zabeležil svojo največjo zmago. Po dolgem postanku v boksu za tekmeceva Mikom Hawthornom in Petrom Collinsom zaostal za več kot 48 sekund. Moral je desetkrat popraviti rekord proge, da je ujel vodilno britansko dvojico in jo na koncu prehitel za 3.6 sekunde.

Naslednje leto je nehal dirkati. Vrnil se je v Balcarce, kjer so v njegovo cast postavili dirkalisce in muzej. Zelo rad je dajal nasvete svojim naslednikom, med njimi tudi že pokojnemu Brazilcu Ayrtonu Senni, ki je bil tudi njegov navijač. »Cetudi bi jaz ali kdo drug lahko izenčil Fangiovo rekord, se dosežek se vedno ne bi mogel primerjati z njegovim,« je nekdo rekel Senna. »Kar mu je uspelo doseči v njegovih letih, je primer profesionalizma, poguma, stila in moza kot človeškega bitja. Vsako leto dobimo zmagovalca prvenstva, ki pa ni vedno svetovni prvak. Mislim, da je Fangio primer pravega svetovnega prvaka.«

NOGOMET / AMERIŠKI POKAL

Urugvaj in Kolumbija (po 11-m) sta se že uvrstila v polfinale

MONTEVIDEO - Urugvaj in Kolumbija sta se uvrstila v polfinale ameriškega nogometnega pokala, ki poteka v Urugvaju. Domača reprezentanca je v četrtfinalu premagala Bolivijo z 2:1 (2:0), Kolumbija pa Paragvaj sele po streljanju enajstmetrovk s 5:4. Po rednem delu je bil izid 1:1 (0:1). V polfinalu se bosta med seboj pomerila Urugvaj in Kolumbija. V drugih dveh četrtfinalnih srečanjih sta se ponoci pomerili ZDA in Mehika ter svetovni prvaki Brazilci proti branilcem naslova pokala Amerike Argentin- cem.

Kolumbijski vratar Rene Higuita, ki so ga obtoževali zaradi hude napake na tekmi proti Braziliji, ko je zogo spravil v lastno mrežo, je ubranil peti strel z enajstih metrov, ki ga je izvajal Paragvajec Carlos Gamarra in tako postal nacionalni junak. Urugvajci pa so pred domačim fanatičnim občinstvom ob polcasu ze vodili z 2:0. Oscar Sanchez je v 70. minuti znižal na 1:2, kar pa ni bilo dovolj, da bi se Bolivija uvrstila v polfinale, saj so domači učinkovito ubranili minimalno prednost.

Kolumbija - Paragvaj 5:4 po 11-m, 1:1 (0:1)
STRELCI: 0:1 - Villamayor (27), 1:1 - Rincon (53); uspešni z 11-m: Jara, Acuna, Samaniego in Denis za Paragvaj ter Rincon, Mendoza, Arboleda, Cabrera in Asprilla za Kolumbijo.

Urugvaj - Bolivija 2:1 (2:0)
STRELCI: 1:0 - Otero (2), 2:0 - Fonseca (30), 2:1 - Sanchez (70).

Veseli se kolumbijskih nogometašev po odločilnem strelu z bele pike (AP)

NOVICE

Michael Andretti zmagal v Torontu

TORONTO - Michael Andretti je v nedeljo v Torontu prvic letos zmagal na dirki formule indy. To je bila njegova peta zmaga na tem dirkališču in skupno trideseta v karieri. American je prevladoval vseh 98 krogov dirke in prehitel rojaka Bobbyja Rahala na drugem mestu. Tretji je bil Kanadcan Jacques Villeneuve, ki je tako ohranil vodstvo v skupnem seštevku (118 točk) pred Rahalom (94). Do konca letošnjega tekmovanja je še šest dirk.

Izidi: 1. Andretti (ZDA, lola-ford) 1:50:25.202, 2. Rahal (ZDA, lola-mercedes) + 0.425, 3. Villeneuve (Kan, reynard-ford), 4. Fabi (Ita, reynard-ford), 5. Gordon (ZDA, reynard-ford), 6. Boesel (Bra, lola-mercedes), 7. Fernandez (Meh, lola-mercedes), 8. Tracy (Kan, lola-ford), 9. Fittipaldi (Bra, reynold-cosworth), 10. Fittipaldi (Bra, penske-mercedes) vsi 98 krogov; skupni vrstni red: 1. Villeneuve (Kan) 118 točk, 2. Rahal (ZDA) 94, 3. Gordon (ZDA) 91, 4. Andretti (ZDA) 90, 5. Tracy (Kan) 78, 6. Pruett (ZDA) 73, 7. Fabi (Ita) 66, 8. Unser ml. (ZDA) 61, 9. Vasser (ZDA) 59.

Dve smrtni žrtvi na rallyju v južni Franciji

MONTPELLIER - Na rallyju v južni Franciji sta konec tedna dve osebi izgubili življenje. Prva nesreča se je zgodila v soboto v Saumontu, kjer se je eden od 147 voznikov tako silovito zaletel v drevo, da je njegova sopotnica pozneje v bolnišnici umrla, do druge nesreče pa je prislo v nedeljo, ko je eden od voznikov zrušil betonski steber, ta pa se je prevrnil na avtomobil in ubil 23-letno sopotnico. Policija je dirko nato prekinila.

NOVICE

Na Maratonu Franja nastopilo 1700 ljubiteljev kolesarstva

LJUBLJANA - Na enkrat prestavljenem 14. kolesarskem maratonu Franja je med kar 1700 udeleženci med moskimi zmagal nekdanji reprezentant iz Celja Sandi Smerc, ki je 150 kilometrov prekosaril v 3 urah in 23 minutah, med ženskami pa je bila najhitrejša se aktivna reprezentantka Minka Logodon iz Skofje Loke. Karavana kolesarjev je vozila od Izobraževalnega centra MNZ v Tacnu prek Vrhnike, Idrije in Cerknega čez Kladije ter po Poljanski dolini prek Skofje Loke in Smednika nazaj do startno-ciljnega prostora v Tacnu. Izvedba priljubljene prireditve je bila vrhunska, za kar gredo vse pohvale izkušenim organizatorjem pod vodstvom predsednika organizacijskega komiteja Ivana Winklerja ter tehničnega vodje Zvoneta Zanoskarja s sodelavci in pokrovitelji. Sicer brez padcev ni slo, posledice pa so bile na srečo le odrgnine. Prihodnje leto bodo maraton Franja pripravili že petnajstič, organizatorji pa si ob jubileju želijo rekordno udeležbo. (K. S.)

Prinosil premagal Wheatona

NEWPORT - Sesti nosilec David Prinosil iz Nemčije je v finalu teniskega turnirja v Newportu z nagradnim skladom 230.000 ameriških dolarjev premagal prvega nosilca in branilca lanske znage Americana Davida Wheatona s 7:6 (7:3), 5:7, 6:2. Prinosil je z dobrimi servisi in vračanjem začetnih udarcev nasprotnika osvojil prvi ATP turnir v karieri. Dvaindvajsetletni igralec, ki je po rodu Ceh, je imel 16 asov in 85% uspešnost prvih servisov.

Agassi pred Samprasom in Beckerjem

MONTE CARLO - Na najnovejši moski teniski lestvici ATP pri vrhu ni večjih sprememb. Se naprej prepricljivo vodi American Andre Agassi (4.980 točk), drugi je njegov rojak Pete Sampras (3.834), tretji pa Nemec Boris Becker (3.598). Četrty je Avstrijec Thomas Muster, ki vodi na lestvici glede na letosnje turnirske zasluzke. Doslej je dobil 1.570.229 ameriških dolarjev, drugi je Sampras (1.382.116), tretji pa Agassi (1.244.241). Lestvica ATP: 1. Agassi (ZDA) 4.980, 2. Sampras (ZDA) 3.834, 3. Becker (Nem) 3.598, 4. Muster (Avt) 3.401, 5. Chang (ZDA) 3.025, 6. Kafelnikov (Rus) 2.675, 7. Ivanišević (Hrv) 2.621, 8. Ferreira (JAR) 2.377, 9. Stich (Nem) 2.187, 10. Rosset (Svi) 2.069, 11. Brugnera (Spa) 2.047, 12. Larsson (Sve) 1.840, 13. Berasategui (Spa) 1.817, 14. Courier (ZDA) 1.706, 15. Krajicek (Niz) 1.673, 16. Edberg (Sve) 1.671, 17. Medvedjev (Ukr) 1.487, 18. Enqvist (Sve) 1.473, 19. Martin (ZDA) 1.370, 20. Gaudenzi (Ita) 1.340; zasluzki: 1. Muster 1.570.229 ameriških dolarjev, 2. Sampras 1.382.116, 3. Agassi 1.244.241.

Danes začetek francoskega nogometnega prvenstva

Po sezoni, ki je postregla z nekaterimi novostmi in tudi nezanemarljivo rastjo kakovosti, se letosnje francosko prvenstvo predstavlja v močno osiromašeni obliki. Najmočnejši ekipi in brzkonice edini, ki lahko francoski nogomet uspešno predstavlja tudi v Evropi, prvak Nantes in Paris Saint Germain, sta se precej osibila. Nantes je izgubil najboljšega strelca minule sezone Patricea Lokoja, ki je izbral mnogo višjo ponudbo PSG-ja. V Italijo (Sampdoria) pa je odšel kapetan in duša ekipe Karembeu. Parizani so sicer monopolizirali domače trzišče, ki pa seveda bogve kako dobrih igralcev ne ponuja. Zato pa je Paris zapustilo kar nekaj stebrov zadnjih sezon. Predvsem boleci sta izgubi Ginolaja in Weaha. Nič manj pa se bo poznala odsotnost Riccarda Gomesa in Valda, ki sta se vrnila k Benfici.

Ce je lani lani presenetil Nantes je torej letos se toliko več možnosti, da se na vrh povzpne kak out sider. Lani drugouvršceni Lyon je ohranil enako zasedbo. Tradicija pa velira visokodoneče napovedi tudi Bordeauxu, Lensu in Auxerreu. Za francoski nogomet je seveda se kako boleča drugoligaska konfinacija Olympiquea. Odločitve za zeleno mizo so res neprijetne, toda ostaja dejstvo, da Mar-sejanci in drugi ligi nicemur ne koristijo. To pa pred SP, ki ga bo Francija gostila čez tri leta, ni dober znak. (D.K.)

Sacchijeva tiskovna konferenca

RIM - Točno po letu dni od velikega finala svetovnega prvenstva v ZDA z Brazilijo je včeraj zvezni trener italijanske nogometne reprezentance Arrigo Sacchi imel tiskovno konferenco. Sacchi je imel daljši poseg in govoril je o raznih aspektih sedanjega in preteklega nogometa. Dejal je, da je drugo mesto na SP v ZDA vsekakor velik uspeh. Izrazil je željo, da bi tekmo s Hrvaško v okviru kvalifikacij za EP igrali v Zagrebu in ne na nevtralnem igrišču. Glede Vialija je dejal, da so vrata državne reprezentance temu nogometasu seveda odprta, saj je v minuli sezoni igral odlično. Pokazati pa bo moral željo, da zaigra v reprezentanci. O prihodnjem prvenstvu je dejal, da je Milan favorit za državni naslov, saj ima največje število asov. O pogodbi z državno reprezentanco, ki zapade junija prihodnjega leta, pa sploh ni pomislil.

KOŠARKA / »POLETNA BORZA«

Boris Vitez bo tudi prihodnje leto igral za Jadran

Danes verjetno odločitev glede Budina in Calavite

Boris Vitez (na sliki), ki je last beneskega Reyerja, bo se eno leto igral za Jadran. Beneski klub ga je dal našemu društvu na posodo se za prvenstvo 1995/96 tega košarkarja, ki je bil v minulem prvenstvu med najzaslužnejšimi, da je naša združena ekipa napredovala v B ligo.

Jadranovo vodstvo pa se je sinoci dogovarjalo o možnosti, da bi ekipo okrepilo se z Janom Budinom (Stefanel Milan) in Joem Calavito (Illycaffé). Ob zaključku redakcije so bili pogovori se v teku, tako da bomo o tej »operaciji« se pisali. Kot je znano, se »košarkarska borza« za B ligo se konča jutri. Jadranovo vodstvo ima to-

rej na razpolago le dva dni, da poišče primerne okrepiteve za prvenstvo B lige, ki bo gotovo zelo naporno.

Jadranje: Pelaschier prvi v Ustici

USTICA - Bologna-Telethon Maura Pelaschiera je včeraj osvojila etapo 7. jadranskega Gira d' Italia pred San Pietroburgom Moskva. Quartu S. Elena Sardinija in San Bendettom del Tronto - Riviera delle Palme. Na tej etapi se organizator gotovo ni izkazal, saj so imeli udeleženci nemalo težav.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Quartu S. Elena 65, 438; 2. San Pietroburgo 63, 500; 3. Catania 63, 000; 4. Trieste Generali 62, 750.

AVTOMOBILIZEM / PO NEDELJSKI ZMAGI ANGLEŽA JOHNNYJA HERBERTA

V sodobni formuli ena je vse manj prehitevanj

Prepoved karbonskih zavor brzkonice ne bi zalegla

SILVERSTONE - Nedeljska dirka formule ena je zagotovo zadovoljlila okuse se tako zahtevnih gledalcev: tesni dvoboji, velika taktična borba, negotovost do konca in ne nazadnje novi zmagovalci v formuli ena. Johnny Herbert je do zmage res prišel dokaj srečno, a tako kot v vsakem sportu je tudi v formuli ena za uspeh včasih potrebno nekaj sreče. Vsemu spektaklu navkljub pa bode v oči dejstvo, da tudi tokrat razen na startu ni bilo v neposrednem dvoboju na stezi med vodilnimi prav nobenega prehitevanja. Bila sta dva poskusa, ki pa sta se oba končala z nesrečo. Hill je trčil v Schumacherja, Barrichello pa v Blundella. Kot že nekolikokrat, je imel na koncu vsak udeleženec svojo razlago. Vodstvo

tekmovanja je ob incidentih izdalo salomonsko razsodbo. Vsem stirim udeležencem je vročilo sporočila s povsem enako vsebino: »Obveščamo vas, da smo na podlagi vseh razpoložljivih dokazov ugotovili, da ste delno krivi za nesrečo, ki se je zgodila v nedeljo približno ob 15:30 oziroma ob 15:37. Izrekamo vam strog opomin in vas opozarjamo, da takšnih potez v prihodnje ne bomo več tolerirali.«

O težavah s prehitevanjem sta že v soboto na novinarski konferenci spregovorila Gerhard Berger in predsednik Mednarodne avtomobilistične zveze (FIA) Max Mosley. Berger je dejal, da je danes branjenje položaja pravzaprav preprosto: »Na vsakem dirkališču je samo ena idealna linija.

Ce te zasledovalec hoče prehitevi, mora zapeljati vstran, s tem pa je avtomatično počasnejši. Se večji problem so karbonske zavore, s katerimi je zavorna pot že sedaj tako kratka, da je praktično ni več mogoče skrajšati, zato je v tem elementu dirkanja zelo težko doseči kakršnokoli prednost.« Mosley je dejal, da tudi FIA o tem problemu resno razmišlja: »Lahko bi namesto karbonskih uvedli jeklene zavore, kot jih imajo v indyju, a bi z razvojem tehnologije gotovo kmalu pršli nazaj na stanje, ki ga imamo sedaj. Prava težava pravzaprav niso zavore, ampak oprijem vozila s cestiscem. Ce je ta manjši, se kljub dobrim zavoram zavorna pot podaljša in to je smer, v kateri bomo skušali kaj storiti.«

NOGOMET / PRIPRAVE ITALIJANSKIH PRVOLIGAŠEV

Parma brez »zvezdnikov« Sampdoria »za mir« Torino z optimizmom

V Genovi se je zbralo kar 12.000 navijačev

PARMA, GENOVA, TURIN - Devet italijanskih nogometnih prvoligašev je že na delu, včeraj pa so se na priprava zbrali se nogometaši Parme, Sampdorie in Torina.

Na stadionu Tardini se je zbral le del ekipe Parme. Odsotni so bili vsi najmočnejši igralci, od državnih reprezentantov Buccija, Benarriva, Minottija, Zole, D. Baggia in Apollonija, ki se bodo v Folgarii pridružili soigralcem 23. t.m. Isti dan pa se bo predstavil tudi novi in najpomembnejši nakup društva, Bolgar Stoickov. Tudi Asprilla bo začel pozneje s pripravi, saj je ta čas zaposlen z reprezentanco Kolumbije na turnirju za ameriški pokal.

Predsednik Pedraneschi je dejal, da se je mostvo precej okrepilo, s tem, da je najelo bolgarskega asa Stoickova. »Toda tudi ostali naši tekme-

ci niso ostali križem rok, tako da bo boj za državni naslov zelo izenačen.«

Trener Nevio Scala pa: »Mislim, da smo sestavili tako ekipo, da bo predvsem zabavala svoje navijače. Zelo zadovoljen sem, da je bilo le-tos povpraševanje po abonmajih veliko. Imam na razpolago širok izbor nogoemtašev. To pa mi nalaga se večjo odgovornost.«

POSTAVA PARME: vratarji: Bucci, Galli, Buffon; branilci: Benarrivo, Di Chiara, Minotti, Couto, Apolloni, Cannavaro, Castellini, Susic, Mussi; vezni igralci: D. Baggio, Crippa, Pin, Sensini, Bro-lin, Catanese, Brambilla; napadalci: Zola, Asprilla, Stoickov, Melli, Ferrante, Inzaghi; trener: Nevio Scala.

Za prvi zbor nogometašev Sampdorie se je včeraj na stadionu Marassi v Genovi zbra-

lo kar 12.000 navijačev. Sampdoriini nogometaši so se predstavili z majicami »Samp for peace«, tako da bi, kot je dejal predsednik Enrico Mantovani, opozorili na vse krivice, ki se dogajajo na svetu.«

Zanimanje med navijači je bilo za ekipo torej izredno, ceprav je društvo ostalo brez številnih asov (Lombardo, Serena, Jugović in Platt).

Potrjeni trener Eriksson je z novo ekipo zadovoljen: »To je mlado in zanimivo mostvo, ki je sposobno vsakršnega podviga. Gotovo pa je, da je to najzanimivejša ekipa, ki sem jo kdajkoli vodil.«

»Zadovoljen sem, da sem spet pri Sampdorii. Ce bi ne spet prišel v Genovo, bi igral na Japonskem,« je dejal Siniša Mihajlović.

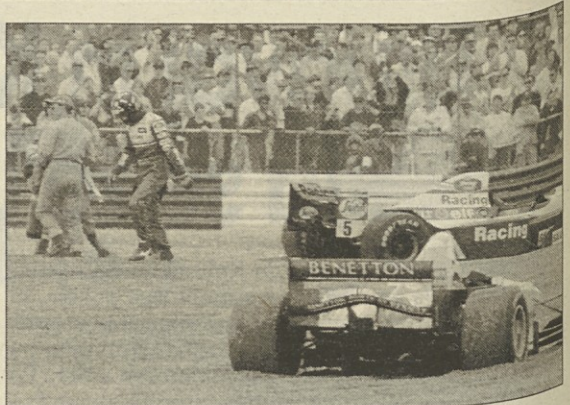
POSTAVA SAMPDORIE: vratarji: Pagotto, Sereni, Zenga; branilci: Balleri, Ferri, Franceschetti, La Monica, Mannini, Pesaresi, Rossi, Sacchetti, Zito; vezni igralci: Evani, Invernizzi, Kerembeau, Mancini, Mihajlović, Salsano, Seedorf; napadalci: Bellucci, Bertarelli, Chiesa, Jacoppino, Maniero; trener: Sven Goran Eriksson.

»Upajmo, da bomo v tem prvenstvu dosegli le nekaj več kot lani. Sestavili smo ekipo, ki naj bi dosegla nekaj več kot obstanek v ligi,« je dejal predsednik Torina Gian Marco Calleri na prvem zboru ekipe Torina za bližnje prvenstvo.

POSTAVA TORINA: vratarji: Biato, Casciano, Doardo; branilci: Angloma, Bacci, Dal Canto, Falcone, Longo, Matagliati, Mezzano, Milanese, Sogliano; vezni igralci: Pele, Bernardini, Cozza, Cristallini, Di Donato, Fiorin, Marcolini, Sommese; napadalci: Dionigi, Foglia, Rizzitelli, Sukur; trener: Nedo Sonetti.

Novi Sampdoriini tujci: Christian Karembeu, Siniša Mihajlović in Clarence Seedorf

Neuporabni vozili po trčenju med Schumacherjem in Hillom, Anglež pa žalostno zapušča progo (AP)

Predvsem gledalci ob progi so bili v soboto zelo razočarani, ker kljub dragim vstopnicam niso videli praktično nicesar, saj zaradi dežja v prve pol ure treninga ni vozil skoraj nihče, ob koncu pa so nekateri le odpeljali nekaj krogov. Ko je nekdo predlagal, da bi dirkaci kot moralno dolžnost do gledalcev morali odpeljati več krogov, je Michael Schumacher dejal, da se to sicer lepo sliši, a lahko iz tega kaj hitro nastane problem, če bi se steza ob koncu treninga posušila, vsak dirkač pa ima na

voljo le 12 kvalifikacijskih krogov. Max Mosley pravi, da FIA zelo resno razmislija o tem, da bi bili kvalifikacijski treningi samo ob sobotah, ob petkih pa bi bili neuradni treningi, na katerih bi ekipe pripravljale avtomobile za prihodnja dva dneva. »Tu ne gre samo za gledalce ob progi, ampak tudi za televizijo. Sobotni treningi postajajo vse bolj priljubljeni, iz Silverstonea so ga lahko v živo videli kar v 30 državah, zalpa so videli le prazno stezo,« pravi Mosley.

Simon Demšar

ATLETIKA / ZMAGA NA DP SLOVENIJE

Doslej največji Sedmakov uspeh

Priznan kot mednarodni prvak Slovenije

Z nedeljskim nastopom na atletskem prvenstvu Slovenije je devinovec Igor Sedmak opravil že tri četrtine nalog letošnje sezone: nastop na deželni prvenstvu, nastop na italijanskem državnem prvenstvu ter nastop na državnem prvenstvu Republike Slovenije. Že nastop na omenjenih tekmovanjih pomeni stoo odstotno izvršitev zadanih si nalog, medtem ko gre uspešnost njihove izvedbe različno ocenjevati. Osvojitev naslova deželnega prvaka v troskoku je bila stvar rutine in vse, kar bi se drugace izšlo, bi pomenilo neuspeh. Za nastop na italijanskem državnem prvenstvu velja dvojno merilo: sama uvrstitev nanj je uspeh, rezultat in plama pa ne; pričakovati je bilo boj med petim in osmim mestom, o zadnji pa so kljub vsemu odlocali živci (to pravzaprav tipična Igorjeva lastnost sicer ni, dogodilo pa se je vendarle tudi njemu).

Da zna živce tudi uspešno kroti-

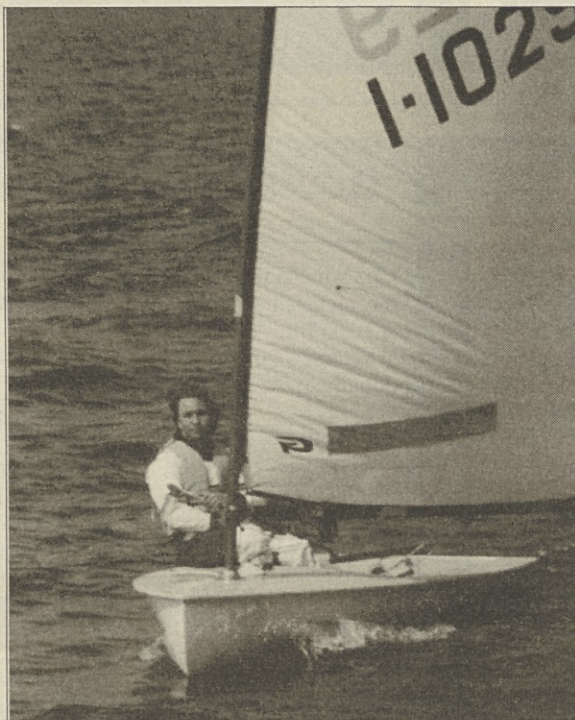
ti, je Igor dokazal na prvenstvu Slovenije. Osvojitev naslova mednarodnega prvaka Slovenije v troskoku (taka je bila namreč predstavitev na uradni razglasitvi in podelitvi priznanj) je rezultatsko in tudi sicer Igorjev največji uspeh kariere (ta »sicer« pa zato, ker se za nastop na prvenstvu matične države bori že dolgih pet let; navsezadnje pa je pomembno že samo dejstvo, da je bil prav zaradi Igorjeve trme in vztrajanja sprejet sklep o možnem nastopanju).

Kljub slabemu rezultatu na italijanskem prvenstvu pa je mogoca samo ena ocena; Igorjeva forma je na primerni višini in prav gotovo predstavlja nevarnost za obstoječi deželni rekord, ki znasa 16, 02 metra; z njim oziroma z njegovim rusenjem (kar bi bila izpolnitev se zadnje četrtine zastavljenih nalog) se bo Igor spopadel že na mednarodnem mitingu to nedeljo v Trbižu. (I.P.)

JADRANJE / EVROPSKO PRVENSTVO V RAZREDU EUROPA

Miran Guštin (Sirena) pristal v »zlati sredini«

V Malmöju na švedskem 71. med 130 tekmovalci

Jadralec TPK Sirena Miran Guštin je v Malmöju na švedskem prvič v svoji karieri nastopil na evropskem prvenstvu v razredu europa. V konkurenci 130 tekmovalcev iz vse Evrope je zasedel končno 71. mesto, bil pa je hkrati peti v osemčlanski italijanski odpravi.

Kvalifikacijski del prvenstva se je odvijal v znamenju ugodnih vremenskih razmer z močnim vetrom (od 8 do 10 metrov na sekundo). Gustinu se v tej fazi ni uspelo prebiti v finale s štiridesetimi najboljšimi tekmovalci, ki so se v naslednjih treh dneh borili za medalje. Pristal je namreč v drugi skupini. Vremenske razmere so se v finalni fai povsem spremenile, tako da so organizatorji v treh dneh spravili pod streho le še dve regati.

Naslov prvaka je osvojil Sved Johan Molund, ki ga jadralci pri nas poznajo kot zmagovalca mednarodne regate v Trzinu. Na drugo mesto se je uvrstil njegov rojak Matthias Hermansson, tretji pa je bil mladi Italijan Davide Fontana. Od »azzurrov« velja omeniti še dobro uvrstitev Francesca Mangellija, ki je zasedel peto mesto, pred Guštinom pa sta se uvrstila se Fabrizio Diaschi (25.) in Francesco Lagirti (65.)

Ker niso izpeljali zadostnega stevila regat, v ženski konkurenci niso podelili naslova evropske prvakinja. Zmagala je vsekakor Norvezanka Katerina Tölli, Roberta Zucchinetti, najboljša od Italijank, pa je bila se- le šestdeseta.

ODBOJKA / PO TROFEJI DEŽEL

Čač: Vse dežele pokazale napredek Drasič: Najboljši na nivoju C1 lige

Jana Obad med štirideseterico, ki bi lahko prišla v poštev za državno vrsto

Moski spol v podrejenem položaju. Odbojarska »Trofeja dežel«, ki se je prejšnji teden odvijala v Trzinu in na Cedajskem, je o kakovosti odbojke v naši deželi izrekla tako sodb. Moska in ženska reprezentanca Furlanije - Julijske krajine sta zasedli 15. oziroma 13. mesto. Kaj ti dve uvrstitvi (med 21 nastopajočimi) pomenita, smo vprašali Maria Čača, pomožnega trenerja ženske vrste in Franka Drasiča, trenerja fantov.

»Na ženskem turnirju so nastopale naraščajoče, to so igralke letnika '81 in mlajše.« je zadel Mario Čač.

»Vse dežele so pokazale velik napredek: konkurenca je bila zato zelo kakovostna in tudi precej izenačena. Naj navedem kot primer eno (izmed treh, op. ur.) našo tekmo proti Lombardiji, v kateri so trije seti igre terjali kar eno uro in trideset. Kar se tehnične plati tiče naj omenim predvsem pravilno spodnjega servisa, kar je olajšalo sprejem in torej močno pozivilo igro v napadu. Pričakovani smo boljši rezultat, toda z doseženim 13. mestom nismo razočarani. Naša skupina, v kateri so bile se Ladij, Emilija-Romagna in Lombardija je bila gotovo najboljša, sicer bi nam pripadalo 8.-9. mesto, obžalujem lahko samo poraz s Kampanijo. Razen nemajhne smole pri zrebu velja poudariti, da smo za razliko od nekaterih drugih dežel nastopili izključno z visokimi igralkami, ki bodo svojo

Ženska vrsta FJK: prva in druga igralke z leve stoje sta Jana Milčević (Bor) in Jana Obad (Kontovel), predzadnji z leve stoje je pomožni trener reprezentance, prof. Mario Čač (Foto Balbi/KROMA)

realno vrednost pokazale se le nekaj let.

Torej FJK le ni med odbojarskimi pepelkami...

»Materiala, to je visokih igral, pri nas gotovo ne manjka. Dežele z juga recimo pomanjkanje centimetrov občutijo in zato gradijo različne koncepte igre, s katerimi pa ne bodo več mnogo napredovali. Pohvalo si zaslužita tudi naši igralci. Jana Milčević je igrala več, tudi ker je na tem turnirju nastopila že lani. Skoda, da so jo pestile težave s hrbtom in tako v drugi liniji ni mogla pokazati vsega kar more. Jana Obad je zapustila dober vtis in trener državne kadetske reprezentance jo je izbral med štirideseterico, ki bi lahko prišla v poštev za skupne priprave.

V nasprotju z Mariom Čacem je bil Franko Drasič dokaj črnogled. Kakovost udeležencev

moskega turnirja, kjer je bila starostna meja 16 let, ga je presenetila:

»Najboljše ekipe so bile na nivoju tukajšnje C1 lige. Igralci so bili izredno visoki, poznalo se jim je, da veliko trenirajo, bili pa so tudi zelo močni, kar je jasen znak, da se že bavijo z utezmi. Od lani se je kakovost ostalih, tudi odbojarsko manj razvitih dežel podvojila, vrednost naše reprezentance pa je ostala nespremenjena, zato je kljub precej višjim pričakovanjem končno 15. mesto (po lanskem 4., op. ur.) povsem realno. Razen kakovosti bi izredno podčrtal se izredno izenačenost. Prvih deset ekip je bilo na domala enakem nivoju; naj kot primer navedem dejstvo, da sta finalista, Marke in Emilija-Romagna v svoji izločilni skupini zasedla sele drugo mesto.

Nasi igralci so v bist-

vu prvič videli, kako se igra kakovostno mladinsko odbojko. Sicer pa v naši deželi in se posebej v Trzinu ne vidim bogve kakšnih perspektiv, očitno ni tudi mladi igralci, katerim bi bila članska ekipa v visoki, recimo A2 ligi velika spodbuda.

Odbojarski »boom« torej pri nas ni našel plodnih tal?

»Zal ugotavljam, da zlasti pri Slovencih ne. Mladih, ki igrajo odbojko je manj: ce manjka količinska baza je seveda kakovost zelo težko, ce ze ne nemo goce ustvariti.

Temu primerno tudi naše zastopstvo v reprezentanci ni bilo tako, kot prejšnja leta. Robert Lutman in Paolo Mucci sta izpadla po izbirnih treningih, Tibor Drasič in Christian Ritossa sta igrala le obcasno, Loris Manià pa je resnično zelo perspektiven.

(D. Krizman)

PLAVANJE / CHRISTIAN CHIRANI

Borov plavalec na 50 m prosto prvič pod mejo 30 sekund

Drugo izločilno plavalno tekmovanje v absolutni kategoriji v Vidmu, je stelo tudi kot deželno prvenstvo za posamezne mladinske kategorije. Na njem sta nastopila tudi dva Borova plavalca, ki pa po pričakovanjih nista segla po visoki uvrstitvi.

Nicoletta Corroze je med mladinkami nastopila kar v šestih različnih disciplinah, daleč najboljše pa se je odrezala na 50 in 100 metrov prosto. Na obeh teh razdaljah je tudi dosegla svoja osebna rekorda v casih 30, 8 oziroma 1:09, 6. Corossezeva je nastopila tudi na 200 m prosto, 100 m delfin, 100 prsno in 100 m hbtno.

Med decki je tekmoval tudi Christian Chirani, ki je kot prvi borovec sploh razdaljo 50 m prosto preplaval v manj kot 30 sekundah. Dosegel je namreč čas 29, 8. Chirani je nastopil tudi na dvakrat in štirikrat daljši razdalji ter se na 100 m prsno in hrbtno.

BALINANJE / ZAMEJSKO PRVENSTVO

Sulini in Bagozzi (Sokol) prvaka v dvojicah

Černic in Juren (Danica) osvojila drugo mesto

Sokolova balinarja Virgilio Sulini in Franko Bagozzi sta letošnja zamejska prvaka dvojic, Ciril Černic in Dominik Juren, člana Danice z Vrha, pa podprvaka. V tej disciplini, ki je bila pred dnevi v okviru balinarskega zamejskega prvenstva, so bili se posebno uspešni Sokolovi balinarji, ki so tudi prijavili največ dvojic (kar sedem). Sokol je namreč dosegel prvo in 6. mesto. Poleg naslova prvaka je Sokol osvojil sesto mesto z Mihelcem in I. Usajem.

Lepega uspeha se veselita tudi predstavnik Danice Dominik Juren in Ciril Černic, ki sta se zelo dobro upirala Nabrežincema, a več nista zmogla in tako je naslov najboljših dvojice zaslužen pripadel Sokolu.

Na tej tekmi je nastopilo kar 44 dvojic. Igrali so na stezah 10 klubov na Goriskem in Trzaskem, sklepni del pa je bil v organizaciji Kraskega doma, ki se je tudi tokrat odlično izkazal. Vse je namreč potekalo v najboljšem redu, balinarjem pa je bilo se vreme zelo naklonjeno.

Medalje (prvim sestim dvojicam) je podelil predstavnik balinarske komisije ZSSDI, ki je izrazil željo, da bi se

naša društva tudi na naslednjih tekmah odzvala v tolikšnem številu kot na tem tekmovanju. Nagrajevanje se je končalo z družabnostjo.

VRSTNI RED: 1. Virgilio Sulini - Franco Bagozzi (Sokol); 2. Dominik Juren - Ciril Černic (Danica); 3. Valter Ferluga - Renato Blason (Primorje); 4. Fausto Taučer - R. Delorenzo (Polet); 5. Alojz Vitez - Ivan Lazar (Kraski dom); 6. Mihelc - I. Usaj (Sokol); 7. E. Kosuta - Kojancic (Nabrežina-Aurisina); 8. M. Krizmančic - N. Pockar (Zarja).

EKIPNA LESTVICA: Sokol 15 točk, Danica 8, Primorje 6, Polet 5, Kraski dom 4, Nabrežina-Aurisina 2, Zarja 1.

VRSTNI RED PO 4 TEKMAH: Polet 65, Sokol 36, Zarja 33, Danica in Primorje 8, Kraski dom 7, Mak 5, Nabrežina-Aurisina 2, Gaja, Kras in Sovodnje 0.

Po starih tekmah zamejskega balinarskega prvenstva, ki ga prireja balinarska komisija ZSSDI, je se vedno trdno na prvem mestu openski Polet. Po tem tekmovanju je na lestvici velik korak naprej napravil nabrežinski Sokol, ki se je s 15 točkami povzpел na drugo mesto in tako prehitel Zarjo.

Obvestila

SD KONTOVEL
Odbojarski odsek organizira tečaj odbojke za deklice letnika 1983 in mlajše. Tečaj bo od 3. do 11. avgusta na igrišču na Kontovelu. Od ponedeljka do petka bo vadba od 9. ure do 16.30, v soboto od 9. do 13. ure, nedelja je prosta. Za kosilo bo poskrbljeno. Prijave pri prof. Dragici Hrvatini, tel. 213783 ali pri odbor- nica družstva.

SK BRDINA
sporoča, da suhi treningi se nadaljejo vsak torek in četrtek s pričetkom ob 18. uri. Zbirališče na Brdini.

SD SOKOL
priredi 22. in 23. julija 24 ur odbojke na športnem igrišču SD Sokol v Nabrezini. Informacije in vpisovanje do 18. t.m. od ponedeljka do četrta na igrišču SD sokola v Nabrezini od 19. do 21. ure.

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomat-tina, vmes (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik
9.30	Nan.: Ocetov pes
9.55	Film: Un novellino nel Far West (kom., ZDA '64, i. B. Keith), vmes (11.00) dnevnik
11.30	Aktualna poletna oddaja: Verdemattina estate
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Film: Il granduca e Mister Pimm (kom., ZDA '63, i. G. Ford, H. Lange)
16.00	Mladinski variete Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Dinozavri med nami
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.15	Nan.: Alf
18.50	Variete: Poletje v Luna Parku
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Dok. oddaja: Poletni Kvar
22.00	Variete: Velike razstave On Line - Potovanje v renesanso (vodi B. Vespa), vmes (22.55) dnevnik
24.00	Dnevnik, horoskop in vreme, 0.30 Danes v Parlamentu
0.40	Dok. o kulturi renesanse: La stanza del Principe

RAI 2

7.15	Nan.: La clinica della Foresta nera
8.00	Varjete za najmlajše Quante storie!
9.55	Nan.: Saranno famosi, 10.45 Faber l' investigatore
11.30	TG2 33, 11.45 dnevnik
12.00	Nad.: Quando si ama
13.00	Dnevnik in vreme
13.40	Otroski variete: Quante storie Disney, risanke
14.15	Nad.: Paradise Beach, 14.45 Santa Barbara
15.30	Dnevnik
15.35	Nan.: La grande vallata, 17.25 Zdravnik med medvedi, vmes (17.20) dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno Variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Risanke: Go-Cart
20.40	Film: Io non credo a nessuno (vestern, ZDA '76, i. C. Bronson, J. Ireland)
22.30	Aktualno: Format- Il microfono della notte - nocte reportage v živo
23.30	Dnevnik in vreme
0.05	Variete: Tenera è la notte
1.05	Sport: motonavtika

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik
8.30	Videosapere: Turcija
9.00	BIS (vodi A. Sferrazza)
10.25	Tour de France
12.00	Dnevnik
12.05	Tour de France
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.30	Sport: Tour de France
17.05	Film: Madame Sans-Gene (kom., It. '61, i. S. Loren, R. Hossein)
18.50	Vreme, dnevnik, dezelneste vesti
19.50	Kolesarstvo: Giallo di sera - Tour de France
20.30	Aktualno: Chi l'ha visto? (vodi G. Milella)
22.30	Dnevnik, dezelneste vesti
22.55	Aktualno: Talk Show Linea 3 (vodi L. Annunziata), 23.55 Pred premiero: Opera kviz
0.30	Dnevnik, pregled tiska, nočna kultura, vreme
1.00	Variete: Fuori orario, vmes Eveline
1.30	Prove tcniche

RETE 4

7.20	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.45	Nad.: Manuela, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Rubi, 10.30 La donna del mistero 2, 11.15 Senza peccato, 12.20 nan. La casa nella prateria, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
15.00	Film: La nipote Sabella (kom., It. '58, i. T. Pica, R. Salvatori, S. Koscina)
17.00	Nan.: Donne pericolose
18.00	Aktualno: Punto di svolta, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Film: Il grande sentiero (vestrn, ZDA '64, i. R. Widmark, C. Baker)
23.30	Film: Spogliamoci così senza pudor (kom., It. '76, i. U. Andress), vmes (23.30) dnevnik
1.45	Pregled tiska
1.55	Nan.: Hitchcock

CANALE 5

6.00	Na prvi strani
9.00	Film: Noi non siamo angeli (kom., It. '75)
11.10	Una bionda per papà
11.40	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful, 14.10 Amarsi
15.00	Nan.: Pappa e Ciccio, 15.30 La tata
16.00	Otroski variete, vmes risanke in nanizanka
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Paperissima sprint
20.40	Aktualno: Vecerni Forum
22.45	Vecerni dnevnik
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani
1.45	Variete: Paperissima

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
11.30	Nan.: Le strade di San Francisco
12.30	Odpri studio
12.45	Aktualno: Fatti e misfatti
12.50	Sport studio
13.00	Otroski variete
15.00	Film: Aloha summer (kom., ZDA '88)
17.00	Nan.: Magnum P.L., 18.00 Tarzan
18.20	Variete: Bravissima
18.30	Nan.: Palm Springs
19.30	Odpri studio, vreme
19.50	Sport studio
20.00	Variete: Nati per vincere
20.40	Glasb. oddaja: Festivalbar (vodi F. Panicucci)
22.40	Film: Scanners (fant., ZDA '81, i. P. McGowan), vmes (23.40) Fatti e misfatti
0.45	Italia 1 sport
1.40	Variete: Bravissima
2.00	Nan.: Serpico

TELE 4

13.30	19.30, 22.10, 0.15 Dogodki in odmevi
20.30	Film: Le astuzie della vedova (kom., '63)

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Tour de France
19.45	Variete: T.R.I.B.U.
20.35	Nogomet: Pokal Amerike
23.00	Film: Una gita da sballo
1.00	CNN News

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanka: Filip
20.30	TV dnevnik

SLOVENIJA 1

10.20	O. J., končna prireditev
11.05	Cistilna masina, kanadski film
12.35	TV avtomagazin, ponovitev
13.00	Poročila
13.05	DP v atletiki za člane, ponovitev
14.25	Sobotna noc, ponovitev
17.20	Mostovi
18.00	TV dnevnik 1
	Otroski program
18.05	Arabela se vrača, 14/26 del ceske nadaljevanke
18.40	Fallerjevi, 20. del nemške serije
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Strta srca II: Helenine oci
	6. del francoske nadaljevanke
21.00	Osmi dan
22.00	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20	Zarische
22.40	Poslovna borza
22.55	Sova
	Skrajnosti, 2/7 del angleske nadaljevanke
23.20	Gangster, 14/22 del ameriske nani-zanke

SLOVENIJA 2

10.45	Sobotna noc, ponovitev
14.25	Malo angleščine, prosim, ponovitev
14.50	National Geographic, ponovitev
15.40	Karaoke, ponovitev
16.40	Sova, ponovitev
	Seinfeld, 3/18 del
	Gangster, 13/22 del
18.00	TV dnevnik 1
18.05	Regionalni studio Koper
18.45	Iz življenja za življenje
19.15	Videospon
20.05	Gore in ljudje
20.55	Rocka rocka
	MTV Unplugged: Midnight Oil
21.50	M.von Rosen: Ljubezen na preizkusnji, 3., zadnji del
22.25	Svet poroca
22.55	Tour de France, posnetek

KANAL A

10.15	Luc svetlobe, ponovitev
11.05	Alica v glasbeni dezeli, ponovitev
11.35	A - shop, Spot tedna, CMT
16.35	Spot tedna, A - shop
16.45	Zima ubija, ponovitev
18.15	Generacija transforme-rjev II, ponovitev
18.45	A - shop
19.00	Vreme, risanka
19.10	Luc svetlobe, 470. del
20.00	Rodeo
20.30	Tropska vročica, 14. del
21.20	Vreme
21.25	Večni krog
21.55	Marucini kristali
22.25	Računalniška kronika, 24. del dokum. oddaje
22.55	Dežurna lekarna, pon.

Koper

16.00	Euronews
18.00	Slovenski program
	Poletni studio 2
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.25	»Oslicke in klepetulja«, avtor oddaje Elisabetta Polvi
20.20	Globusov tik - tak
20.30	Sredozemlje
21.00	Rhythm & News, vodi Andrea F.
22.15	Euroturismus
22.30	Slovenski program
	Poletni studio 2

ORF Avstrija 1

06.05	Ponovitve
13.00	Otroski program
15.25	Mini čas v sliki
15.35	Vesoljska ladja Enterprise - nova generacija
	Zakon Eda
16.25	Macgyver
	Neizprosno
17.10	Strašno prijazna družina
	Otrok prinese denar
17.35	Zlata palaca
18.05	Prijazna trojica
	Dediscina
19.00	Pri Huxtablovih
	Prijatelji domače glasbe
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Pogledi od strani
20.15	Gorovje sneznega leoparda
	Cudoviti zivalski svet
	Mongolije
21.10	Komisar Rex
	Ples na vulkanu
21.55	Skalpel groze, ameriski triler, 1990
	Igrajo: Melissa Gilbert - Brinkman, Jack Scalia in drugi
23.25	Cas v sliki
23.30	Popolnim zenskam ni lahko, spanska komedija, 1991
	Igrajo: Carmen Maura, Antonio Resines in drugi
	Režija: Ana Belen
00.55	Strašno prijazna družina, ponovitev
01.20	Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
02.20	Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
04.25	Nevarni dnevi Kiowe Jonesa, ameriski vestern

ORF Avstrija 2

09.00	Cas v sliki
09.05	Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
10.05	Odhod ob 16.50 s postaje Paddington
12.05	Vreme
12.15	Nepal
13.00	Cas v sliki
13.10	Tema, ponovitev
14.25	Doktor Trapper John
	Brez zapletov
15.10	Umor, je napisala
	Krvavo rdeči nagelj
16.00	Schiejok vsak dan
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki/kultura
20.00	Sport
20.15	Akti X
	Preobrazbe
21.05	Reportaza
22.00	Cas v sliki 2
22.30	Na prizorišču
23.15	Phettbergs Nette
	nočni sov
23.45	Jane B....kot Birkin, francoski film, 1987
01.20	American supermarket: Seks, mamila in rock'n'roll
01.45	Umetniki za boljši svet
01.55	Pogledi od strani
02.00	Videonoc

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 8.40 Novakovi; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotichek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Igra; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 23.05 Nokturno.

16.00 Modri val- glasbeno popoldne; 18.00 Italijanska glasba; 18.45 Il flauto magico; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 11.45 Borza znanja; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Uganka; 18.15 Okrogla miza; 20.00 Labirint znanja; 23.00 Egostyle; 24.00 DJ Alf.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Koledar kulturnih prireditev; 9.35 Po-pevki tedna; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 13.40 Obvestila; 14.00 Drobntince; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Lingvistični kotichek; 17.50 Sport; 18.10 Fiesta latina; 19.30 Se v torek obujamo spomine; 21.00 Zgodnja dela; 22.20 Stoletje improvizirane glasbe.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Cerkvena Gorenjskem; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 11.20 Vedeževanje v živo; 12.30 Osmrtice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Tudi jeseni je lepo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Nasveti veterinarja; 19.30 Večer z I. Štefancem.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniaturre; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleli ste; 17.30 Osmrtice, obvestila; 18.00 Studij in glasba; 19.30 Športna sobota; 21.00 Kulturno-umetniški program.

Radio Študent

8.00 RoboKaki; 11.00 Preklop; 14.00 Recenzije (knjižne novosti) & Napovedi; 15.00 OF, Jocular; 17.00 Kaj pa univerza?; 19.00 TB; 20.00 Underground International, Hard'n'Heavy, Techno; 24.00 Reprize.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kraji pod Grmado v letih 1914-1918; 8.40 Potpuri, vmes (9.15) Pravilni kotichek; 10.10 Simfonični koncert; 11.30 Odprta knjiga: Moja Kitajska (K. Kjuder, 8.); 12.00 Na počitnice, nato Slov. lahka glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Literarne podobe; 14.40 Evergreen; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: L. van Beethoven; 18.00 Esez; Adam, kje si? E. Kocbek in njegov čas (r. J. Babič); 18.30 Tropicana; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 15.00 Rok z Vami; 18.00 Oroski vrtjak; 20.00 Oddaja SKD Tabor Opčine; 20.30 Smeš in glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Partnerski magacin

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

KRIZANKE

21., 24., in 26. julija, ob 21. uri: G. Verdi: opera TRUBADUR. Koprodukcija: Festival Ljubljana, Landes Theater Salzburg, Arena di Verona in Hrvasko narodno gledališče Ivana pl. Zajca, Reka.

Kakor je vsa španska dramatičnost v svojem bistvu dramatika usode, se temu ni mogel upreti tudi G. Verdi v svojem Trubadurju. S primesjo ciganske krvi v zgodbi Trubadurja placuje davek trdoživemu ljudskemu verovanju, »da se pot prelite krvi mora prehoditi do konca«. Ljudska, ciganska vera pa je tiranska ze v primeri s čudežno predestinacijo vsa zemeljska, konkretna, oprta na mit krvi, ki se ni zamrl. V Trubadurju predstavljata taisti življenjski nagon, ki kolje v cloveku in Zemlji, Grof Luna in Azucena.

DRAMA SNG LJUBLJANA

V torek, 18. julija, ob 21. uri: W. Shakespeare: HAMLET, Hrvasko narodno gledališče Zagreb in Dubrovniški festival. Režiser Josko Juvancić. V vlogi Hamleta Goran Višnjic.

CELJE

PROGRAM PREDSTAV ZA ABONMAJSKE PREDSTAVE V SEZONI 95/96:

VELIKI ODER:

- Drago Jancar: HALSTAT, režija Franci Krizaj
- Jean Anouilh: SKUSNJA, režija Dusan Mlakar
- W. Shakespeare: OTHELLO, režija Vito Taufer
- Jean Genet: BALKON, režija Damir Zlatar

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST: Gledališce Verdi - Dvorana Tripovich Mednarodni festival operete 1995

V soboto, 22. t. m., ob 20.30 bo na sporedu premiera operete »Sissi« Fritza Kreislerja. Dirigent Guerrino Gruber, režija Gino Landi. Prodaja vstopnic za vse predstave pri blagajni Dvorane Tripovich od 9.00-12.00 ter od 18.00-21.00.

Grad sv. Justa: V nedeljo, 23. t. m., ob 21.15 - »Frankenstein di Mary Shelley« (ZDA 1994), režija Kenneth Branagh, igrajo K. Branagh, R. De Niro in H. Bonham-Carter.

BENEČIJA: Postaja Topolove

Danes, 18. t. m., ob 20.30 predstava Stephana Blinna (Muppet festival) in »Pierrot« variete.

V petek, 21., soboto, 22. in v nedeljo, 23. t.

KOROŠKA

HODIŠE: v Gradu v soboto, 22. t.m., ob 18.00 - Živ zav za otroke s skakanjem, jahanjem na ponijih; ob 20.00 - Glasba s plesom.

VOGRCE: pri Florjanu bo v soboto, 22. t. m., ob 20.00 - Predstavitve monografije »Osem stoletij Vogrc«.

TUČE: pri Radisah bo v nedeljo, 23. t. m., ob 14. uri tekma koscev.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

NATECAJ ZA ENOSTRANSKI CRNO - BELI STRIP.

Zazelena oz. prednostna tematika je boj proti fašizmu, rasizmu, etnični nestrpnosti do "drugacnih" in podobno. Stripi naj bodo v izvirnem jeziku, s priloženim prevodom v angleščino (za podnapise). Avtorji dvanajstih izbranih stripov bodo prejeli nagrado v vrednosti 100 DEM, njihovi stripi pa bodo objavljeni v eni od naslednjih izdaj Stripburgerja. Avtorji, katerih dela bodo objavljena, bodo prejeli tri brezplačne izvide. Načrtujejo pa tudi razstavo vseh prispelih stripov, zato avtorje prosijo, da posljejo originale, ki jih bodo po razstavi vrnili. Rok za oddajo je 1. oktober. Stripe pošljite na naslov Ljubljana, Kersnikova 4, soba 412, s pripisom "ZA ANTI NAZI NATECAJ", vsak torek in četrtek od 12. do 14. ure, dobite vse ostale informacije na telefon 061 / 319 662.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST Mestni muzej zgodovine in umetnosti Do 5.9.1995 bodo na sporedu v raznih mestnih muzejih obiski in predvajanja

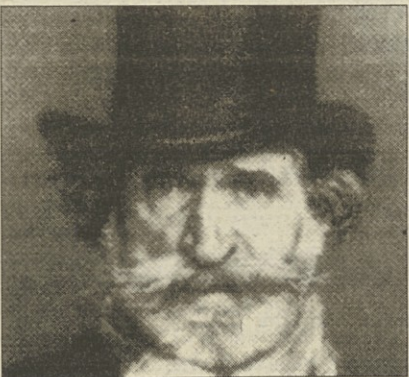
- Fray

ODER POD ODROM:

- Pavel Kohout: PAT ALI IGRA KRALJEV, režija Franci Krizaj
- Sam Shepard: NEVIDNA ROKA, režija Primož Babler

MLADINSKA:

- Michael Ende: CAROBNI NAPOJ, režija Ales Novak
- Vpis abonmaja za sezono 95/96 bo v septembru.

G. Verdi

PRIMORSKI POLETNI FESTIVAL

IZOLA

Dvorisče OS. Dante Aligheri v Izoli vas vabi 23., 24. in 26.7. 1995. ob 21.30, na crno komedijo Dusan Mlakarja SELITEV.

KOPER

Vrt Pokrajinskega arhiva Koper, Goriska ulica 6, predstava SLG Celje » PREKRITA OPOLSKOST VSAKDANA «, delo je satirčno komični dramolet, ki je pozel odlične kritike. Avtor: Marco Antonio de la Parra Calderon, prevod: Igor Lampert, režija: Samo Strelec.

m. Praznik sv. Jakoba; v Liesi »Senjam beneške pesmi«; v Klodiču razstava »Benecija v miru in vojni«.

VIDEM: Poletne prireditve: Trg Matteotti: Danes, 18. t.m., ob 21.30 - koncert skupine Tekameli; Na gradu je do konca meseca na ogled razstava »Totò, dal varietà al cinema (1917-1945)«; Univerzitetni park: od 21. do 30. t.m. - Gledališce »Verso Tebe«.

STANDREZ: Na dvoriscu Kulturnega doma »A. Budal« (Ul. Montello 9) bo v četrtek, 27. t. m., ob 21. uri poletna gledališka predstava »Srečanje« tržaškega avtorja in režiserja Marija Uršica. Nastopata Miranda Caharija in Livio Bogatec. Za rezervacijo in informacije: Kulturni dom Gorica (Ul. Brass 20) - tel. (0481) 33288).

ŽITARA VAS: v Ljudski soli prireja SPD Trta v nedeljo, 23. t. m., ob 20.30 poletni koncert.

BILČOVŠ: pri Kosarju na Gori bo v soboto, 29. t. m., ob 20.30 koncert. Nastopili bodo »Klapa Trogir« iz Splita, »Willi-Agaton-Trio« in »Vaščani pojo«.

PLESNA KOLONIJA PIRAN

Plesna kolonija je namenjena vsem plesalcem, pedagogom in ljubiteljem plesne umetnosti, ki so starejši od 10 let. Program vsebuje: balet, sodobno plesno tehniko in jazz. Vodil jo bo gospod Igor Jelen. Kolonija se začne v ponedeljek, 21. avgusta in se konča 29. avgusta.

Informacije in prijave: Studio za ples Celje, tel. 063 / 453 440

filmov z naslovom »Večer v muzejih«, ki jih organizira tržaska občina skupno z odboristvom za kulturo in mestnimi muzeji.

Drama SNG, 43. mednarodni poletni festival. Nocoj ob 21.00. uri PREMIERA William Shakespeare, HAMLET, v izvedbi zagreško-dubrovniške zasedbe.

GLASBA SLOVENIJA

ROGAŠKA SLATINA

ZDRAVILISCE ROGAŠKA SLATINA

Danes, 48. julija, ob 20.30. uri: večer vokalne skupine CANTICUM, Program: KLASIKA.

LJUBLJANA

GRAND HOTEL UNION, CAFE TE-ATER

V petek, 21. julija, ob 21. uri: MARTA ŽORE, DAMJANA GOLAVSEK in ALENKA GODEC, s triom JOZE HAUKO - bas, MISO GREGORIN - bobni in MIRAN JUVAN - klavir. V petek 28. julija, ob 21. uri: Večer ruskih romanc in ciganskih pesmi - IRA

ROMA in SASA, iz starega ruskega mesta Samara na Volgi.

METELKOVA LJUBLJANA

Kurtzshlus festival, ob 21.00 uri na Metelkovi v Ljubljani.

NOVO MESTO

V torek, 18. julija, ob 21. uri, se zaključuje prvi del Novomeskih poletnih večerov, zato vabljeni na koncert SPAN-SKE IN JUZNOAMERISKE GLASBE. Če bo deževalo, bo koncert v Kapiteljski prostiji, na križnem hodniku. Predprodaja vstopnic v sprejemni pisarni Doma kulture, Prešernov trg 3, drugo nadstropje, danes 18. julija od 9. do 15. ure in eno uro pred začetkom koncerta v atriju Kapiteljske prostije.

FJK

TRST

Poletne prireditve Grad sv. Justa

V četrtek, 20. t.m., 21. uri Skupina Taraf de Haidouks bo izvajala cigansko glasbo.

Trg Unità

Koncerti na trgu: V ponedeljek, 24. t.m., ob 20.30 koncert mestne godbe G. Verdi, ki jih organizira gledališce Verdi v sklopu mednarodnega festivala operete.

Miramarski park

Luci in zvoki

Jutri, 19. t.m., ob 21.30 in ob 22.45 »Buonasera signor Lehar e bentornato a Miramare« v italijanscini.

Jutri, 19. t. m., ob 20. uri »O fanciulla all'inbrunir«. Nastopil bo duo Baldini s skladbami Fritza Kreislerja. Ponovitvi v četrtek, 20. in v petek, 21. t. m., ob 20. uri. - V četrtek, 20. t. m., ob 21.30 in ob 22.45 »Il sogno imperiale di Miramare«.

DOLINA

Jutri, 19. t. m., ob 20.30 bo na Koluži koncert Godbe s Proseka. Večer prireja Pihalni orkester Breg ob svoji 100-letnici.

FOLKEST 95

Mednarodni festival folk in moderne glasbe se bo odvijal do 30.7. v deželi Furlaniji - Julijski krajini in tudi na Koprskem. Danes, 18. t. m.: Cavallico: nastop skupin Nosiša (Furlanija), in Etienne Grandjean Trio (Bretanija); Krmin: nastop skupine Vizönto (Madžarska); Beljak: La ciapa rusa (Piemont) in Dordan (Irška).

MAJANA

V torek, 18., ob 21.30 bo na sportnem igrišču koncert kantavtorja Biagia Antonaccija. Vstopnice dobite pri UTAT v Pasazi Protti.

JESOLO

V petek, 4.8., ob 21.30 bo v Aqualandiji koncert rock skupine Litfiba.

BREŽICE

GALERIJA POSAVSKEGA MUZEJA

Razstava OROZJE PRETEKLOSTI je na ogled do 28. avgusta.

BEGUNJE NA GORENJSKEM

GALERIJA AVSENIK

Na ogled razstava slik - ERNE FERJANCIC - FRIC.

KAMNIK

PRODAJNA GALERIJA MAJOLKA, Maistrova

Na ogled je razstava likovnih del prof. akademskega slikarja FERDA MAYERJA.

KOSTANJEVICA NA KRKI

GALERIJA BOZIDAR JAKAC

Razstava slik JONA GALA PLANINCA je na ogled do 31. avgusta.

NOVO MESTO

MALA DVORANA DOMA KULTURE

Na ogled je razstava grafik dijakov Mestne sole za slikarstvo.

PIRAN

GALERIJA MEDUZA 2 PIRAN

Razstava akademskega slikarja GALEBA BAIEEA na ogled do 4. avgusta.

MESTNA GALERIJA PIRAN

Razstava del avtorja CHRISTA na ogled do 31. avgusta.

SEŽANA

KULTURNI DOM SRECKA KOSOVELA

Razstava slik KLAVDIJA PALCICA je na ogled do 31. julija.

NOVA GORICA

Mali muzej I. svetovne vojne Banjšice vsak dan od 16.00 do 21.00 ure ,sobota nedelja od 12.00 do 21.00, v sredo zaprto.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 10.9. je na ogled razstava umetnika pop-arta Jamesa Rosenquista. Muzej judovske skupnosti iz Trsta »Carlo in Vera Wagner« (Ul. del Monte 5) Do 31. t.m., je na ogled razstava ob 50. obletnici smrti Ane Frank.

Miramarski park-Konjusnica: do 23.7. je na ogled razstava »Dali kipar, Dali ilustrator«. Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben. Grad sv. Justa-Bastione fiorito: na ogled je antoloska razstava slikarja Fulvia Juricica. Galerija Bassanese: na ogled je razstava z naslovom »Ordine, caos e frattali«.

REPEN

V Kraski hiši je na ogled razstava lesnih izdelkov Mirka Gustina. Urnik: ob delavnikih 18-22, ob nedeljah in praznikih 11-12.30, 15-18.

STANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela

tržaškega umetnika. Urnik: od delavnikih od 14.00-19. ure (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10.00-12.00 in od 14.-19.00

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: Do 10.9. bo na ogled razstava »Do danes-dve stoletji umetnosti na Koroškem«.

Galerija Freund: se danes, 18.7. je odprta poletna razstava. Skofijski muzej (Lidmanskyygasse 10): odprt je do 15. oktobra.

BELJAK: Galerija Holzer: do konca meseca razstavlja Peter Weihs.

ŠENTJANŽ V ROŽU: K-k center, Stara sola: Do 15.9. je na ogled razstava Zorke Loiskandl-Weiss z retrospektivo slikarskih del »Od zacetka do sedaj«.

TINJE: Galerija Tinje: Stalna razstava lesorezov Wernerja Bergerja in sedemdelnega cikla Valentina Omana.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Partner bo nacer pogovor o stvari, o kateri sta sklenila tihi dogovor, da je preprosto ni več. A bolj jo bosta izrinjala v pozabo, bolj bo silila na plano. V boj torej!

BIK 21. 4. - 20. 5.: S partnerjem se boste sporekli glede počitniških nacrto. Vi bi počivali, on bi se naprezal. Vse se da uskladiti, če seveda razlike niso zgolj izgovor za ločeno dopustovanje.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Na vsak način boste zeleli ohraniti neodvisnost, zato se boste odločno ogradili od vseh, ki mahajo nad vami z dirigentsko palico svojih nezrelih zahtev in pričakovanj.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Usoda vas bo postavila v ospredje dogajanja. Sprva boste nemočno opletali z glavo in rokami, ko se boste predali toku spontanosti, pa vam bo steklo kot rojenemu voditelju.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Začutili boste padec energije, zato se boste najprej temeljito spocili, nato pa si privoščili osvežilen izlet. Preden zaspate, naj vas partner temeljito znasira.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Trmasto boste vztrajali pri nečem, o čemer se zdalec ne boste prepričali. Zablodo si boste priznali sele tedaj, ko vam bo nekdo slepo nasledil in vas potpal po argumentih.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Imelo vas bo, da bi s polno paro pobegnili pred obveznostmi, daleč od prisilnega garanja za nepotrebne predmete in ugodje vsiljivih parazitov. Posljite kartico!

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Marljivo boste listali po knjigah in iskali recept za najhitrejšo pot do toliko zelenega uspeha. Ne studirajte ekonomije; strmo pot do uspeha opisujejo kriminalke.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Robantili boste cez nepostenje tistih, ki so si na racun revnih pridobili bogastvo. Nikar jim ne zavidajte, kajti vstopnice za nebasa ni mogoče kupiti z denarjem.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Ljudje bodo od vas pričakovali nasvete in tolažbo, prejeli pa bodo kopico jeremijad cez vase lastne težave. Rešite jih na samem, se vrnite in ponudite rešitev.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Spoznali boste nekoga, ki bo kanček pametnejši od vas. Nikar mu ne preveč ne nasprotujte; ko bo izčrpal svoje znanje, boste uvideli, da za modrost se niti slisal ni.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Cez dan se boste ubadali z banalnostmi, zvečer pa se boste potunkali globoko vase ter se zameditirali o smislu in nesmislu povrsinskega zivljenja. Naj sledijo dejanja.

Luna v Ovnu nam bo pomagala pri doseganju dobrih rezultatov

Luna bo v tem tednu v procesu padanja in bo dosegla zadnji krajec 19. julija. Takrat bo v znamenju Ovna, kar bo njen vpliv obarvalo z vitalnostjo in povečano samozavestjo. Glede na to, da luna v fazi zadnjega krajca povečuje mentalne sposobnosti in intuicijo, utegnemo v tem času doseči tudi kakšen resnično pomemben rezultat.

Mocno bo navzoča težnja po izvirnosti, ki nam bo v veliki meri pomagala pri prebijanju skozi nekatere stare in utesnjenosti okvire. Lahko bomo kristalizirali obrise svoje individualnosti, kar nam bo vsekakor omogočilo visjo stopnjo samotealizacije in s tem visjo kakovost zivljenja. Velja torej čim bolj plodno izkoristiti ta čas.

Mars bo 22. julija presel iz domicilnega znamenja Device v znamenje

Tehtnice, ki predstavlja njegov eksil. To pomeni, da bo moc njegovega delovanja bistveno zmanjšana. Čeprav bo v znamenju Tehtnice v izgonu, bo v položajih, ko bo v kakšnem od neharmoničnih vidikov z drugimi planeti prišel do izraza. Podpihval bo občutke, kot sta trma in maščevalnost, zato bomo morali biti takrat bolj pozorni na svoja dejanja.

Tranzitno Sonce potuje po zadnji dekadici Raka in bo 24. julija preslo na svoj domaci teren v znamenje Leva. Njegovo delovanje bo tam prišlo do polnega izraza, kar bo vsekakor zelo ugodno vplivalo na našo voljo in ustvarjalnost. Vključile in razgibale se bodo vse rezerve naše zivljenjske energije, zato lahko v naslednjem mesecu pričakujemo veliko podvigov. (A. O.)

ANEKDOTI

O Sartru...

Francoski filozof in pisatelj Jean-Paul Sartre je v ožjem krogu predaval o svojih filozofskih idejah. Po predavanju je k njemu ves navdušen pristopil neki mladenič in dejal:

»Gospod, prepričali ste me, vase ideje so edine pravilne. Zdajle grem domov in bom zazgal vse svoje knjige!«

»Ah, nikar,« je dejal veliki filozof, »je tudi druga rešitev: vse preberite!«

... in Erazmu Rotterdamskem

Volilni knez Friderik Modri, glavar dežele, v kateri je deloval reformator Luther, je srečal v Kölnu filozofa Erazma Rotterdamskega in hotel od njega izvedeti, kaj misli o Luthru. Erazem je dejal:

»Luther je zagresil dva velika greha s tem, da je zgrabil papeža za krono in menihe za trebuh. Sicer pa je njegov nauk resen in v skladu s svetim pismom.« Volilni knez se je pomirjen vrnil v svojo deželo.

TOR SRE CET PET SOB NED PON

POCUTJE, ZDRAVJE

sprostitev	✓	✓	✓	○	○	○	✗
šport	○	○	○	✓	✓	✓	○
post, dieta	○	○	○	○	✗	✗	✗
težja fizična dela	✗	✗	○	○	○	○	○
izlet	✓	✓	○	○	○	○	✓

DRUŽBA, ODNOSI

obisk znancev	○	✗	✗	○	○	○	✓
domača zabava	○	○	○	✓	✓	✓	○
družinski posvet	○	○	✓	✓	✓	✓	○
družabne igre	○	✓	✓	✓	○	○	○
urejanje uradnih zadev	✓	✓	✓	○	○	○	✗

POSEL, DENAR

poslovno srečanje	✓	✓	○	○	○	○	✗
naložbe in nakupi	✓	○	○	○	✓	✓	○
zamenjava službe	✗	✗	✗	○	○	✗	✗
izposoja denarja	○	✓	✓	✓	○	○	○
igre na srečo	✓	✓	○	○	✗	✗	✗

LJUBEZEN, SPOLNOST

osvajanje	○	○	✓	✓	✓	○	○
iskren pogovor	○	✓	✓	✓	✓	○	○
zmenek	○	○	✓	✓	○	○	✓
ljubljenje	○	○	✓	✓	✓	○	○
prekinitev zveze	○	✗	✗	○	○	○	✓

UMSKE DEJAVNOSTI

branje	○	✗	✗	○	○	○	✓
učenje, sirjenje obzorja	○	✗	○	○	○	○	✓
raziskovanje	○	○	✓	✓	✓	✓	○
umetniško ustvarjanje	✓	✓	✓	○	○	○	✓
reševanje težav	✓	✓	✓	○	○	○	✓

LEGENDA: ✓ ugoden dan, ○ nevtralen dan, ✗ neugoden dan

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

319	OBZALOVANJE DEJANJA IN POBOLJŠANJE	MNOGO- ZENSTVO	EVA LONGYKA	AVTOR »SHERLOCKA HOLMESA« DOYLE	NEMSKA PESNICA SEIDEL	ZUPNIJA	IVERNA PLOSCA	PODOCNIK PRI PRASICU	NIKOLA TESLA	VRHUNEC NASLADE PRI SPOLNEM OBCEVANJU	MOC JAKOST	NEMSKI PISATELJ (»CAROBNA GORA«)	AVTOR: SIMON BIZJAK	GR. POKRAJ- NA NA PELO- PONEZU, ELIS	IT. FILMSKI PRODUCENT (CARLO)	SL. PESNIK GRUDEN	TEMNO SIVA KRAVA	ZAVAROVA- LEC, KDOR KOGA ZAVARUJE	FRANCOSKI SLIKAR (MAURICE)	RAFKO IRGOLIC	DESNI PRITOK VOLGE	TVORBA V PANJU
POSEBNOST, SVOJE- VRSTNOST													STRG. MESTO OB SARON- SKEM ZALIVU (GLEDALISCE)									
SODOBNA SL. IGRALKA													OSKRBA VOJA- SKIH ENOT IGLASTO DREVO									
PIJACA STARIH SLOVANOV			DIKTAT VELIKA MACKA, PANTER						PRIPRAVA ZA MERJRINJE VODNIH GLOBIN											ANTON TROST		
IZSTOP ORGA- NA SKOZI NENARAVNO ODPRTINO					PREDPLAČILO, NADAV				NORV. SMUC. (KJETIL A.) VSESTRANSKI UCENJAK							GORSKE RESEVALNE SANI				KIRURSKA STRGALKA	KALO	SLAVKO GRUM
SL. PESNIK (MART)					IZLOČINA ZLEZ V USTIH	VLADAR KNEZEVINE PANELNA PLOSCA				JAPONSKI PISATELJ (HAKUSEKI) PRAVO (LAT.)						DRAGO TRISAR	RAZJEDA, CIR UMETNOST (LAT.)					
INDJSKI PISATELJ (RAJA)				BELGUSKE TOPLICE KONEC MOLITVES				IZUMITELJ TELEFONA DVANAJST MESECEV					PRISTANISCE V JUŽNI ITALIJI	MUSLIMANSKI BOG	NAJVEČJI PRITOK REKE MURRAY V AVSTRALIJI							
AFRISKA ANTILOPA							NEKDANJI KONGOSKI POLITIK (PATRICE)								IMALJSKI PO- LIT. (MOUSSA) AM. IGRALKA GARDNER							JAPONSKA NABIRALKA BISEROV
VITAMIN B1							EDMOND DOSTI			LEVI PRITOK LABE PAD (ORIG.)						KOSITER IZTOK JEREB			GR. BOGINJA USODE OSKAR DANON			
GRSKA BOGINJA MIRU							ZNACILEN PRIMEREK VRSTE					CUD, KARAKTER					ZIVAL ALI RASTLINA ZA KATERO SE VERUJE, DA JE DO- LOCENIM PLE- MENOM V SO- RODSTV ZVEZ					
SL. MATE- MATIK (ALOJZU)							SL. PEVEC PESTNER					PREMIK NIHAJOČEGA TELESA						GLAVNO MESTO BANGLADESA				

ZDRUŽENI ARABSKI EMIRATI

Bogati arabski trgovci delijo avtomobile

Nagradna žrebanja se v njihovih trgovinah kar vrstijo

V Združenih arabskih emiratih ima kupec v veleblagovnicah veliko možnosti, da zadene katero od dragocenih nagrad, ki jih v tej bogati arabski državi delijo potrošnikom. Ponujajo jih številni nakupovalni centri, prodajalne nakita in tudi benčinske crpalke.

Med vsakim verskim festivalom, naj bo krščanski, hindujski ali islamski, so med bogatimi nagradami tudi avtomobili. Trgovski centri vabijo kupce v svoja marmornata poslopja z razstavljenimi dragocenimi nemškimi ali ameriskimi limuzinami, ki jih lahko vsi, ki se bodo odločili za nakup v trgovini, zadenejo na žrebanju.

»Dvakrat ali trikrat na leto so med nagradami tudi avtomobili,« je dejal direktor marketinga v podjetju Ghurair, ki ima najrazkošnejše trgovine v Dubaju. Največ kupcev ima blagovnica med počitnicami; maja pa so bili med bogatimi nagradami kar stirje chevroleti. Druga največja veleblagovnica Bur Juman pa je kupce privabljala z avtomobiloma BMW.

»Vecina ljudi nakupuje med prazniki, ker prihajajo takrat nakupovat tudi ljudje iz drugih emiratov,« je dejal direktor razkošnega nakupovalnega centra Hamarain. Poudaril je, da najdragocenejše nagrade trgovci ponujajo ob različnih verskih praznikih, ker takrat prihaja po nakupih največ ljudi. Takrat prodajo tudi za trideset odstotkov več blaga, seveda pa je tudi promocija trgovin precej draga. Stroški za različne oglase in plakate ter nagrade znašajo 136 tisoč dolarjev.

Neka veriga supermarketov je na zaključnem žrebanju nekaj srečnih kupcev nagradila z avtomobili. Nagradni kupon je dobil vsakdo, ki je kupil blago v vrednosti najmanj 27 dolarjev. Ena od trgovin pa je uvedla sistem barvnih kuponov - vsak dan ima svojo barvo, zato je kupec, ki vsak dan v tednu porabi določeno vsoto denarja, udeležen v žrebanju za najdragocenejšo nagrado.

Kupce vabijo z nagradnimi žrebanji tudi brezcarinske trgovine na letališču v Dubaju, ki vsako leto samo za najdragocenejše nagrade, avtomobile, namenijo sto tisoč dolarjev. Lani so srečni dobitniki nagrad dobili tudi avtomobile znamk Bentley, Porsche in Mercedes.

»Pri nas prodamo največ BMW 850 na svetu,« je dejal direktor centra in poudaril, da je v bobnu za žrebanje vsako leto kakih sto tisoč lističev. Nagradjenci postanejo čez noč milijonarji. Nekateri avtomobilov ne potrebujejo, zato so oglasi, ki ponujajo »tovarniško nova vozila«, v vseh pomembnejših časnikih. Nekateri, ki ze imajo avto in so na nagradnem žrebanju zadeli se enega, bi radi novo vozilo prodali: »Avto, nagrada s kamelje dirke, naprodaj.«

Preprodajalci avtomobilov si manejo roke, saj se mnogi dobitniki nagrad, predvsem delavci iz Indije, zavedajo, da dragih avtomobilov ne bodo mogli vzdrževati. »Preprodajalci so kot ptice roparice. Prezijo na nagradjence in jim za avto ponujajo veliko manj od resnične vrednosti vozila. Na ta račun kar lepo zaslužijo,« je dejal nek poznavalec tamkajšnjih razmer.

Hilary Gush,
Reuter

Luksuzni avtomobili so z nekaj sreče dosegli tudi manj premožnim prebivalcem emiratov

ZAHODNA EVROPA / POTOVANJA Z VLAKOM

Hitri »hoteli« na železniških tirih

Sodobni spalniki prihranijo denar in čas

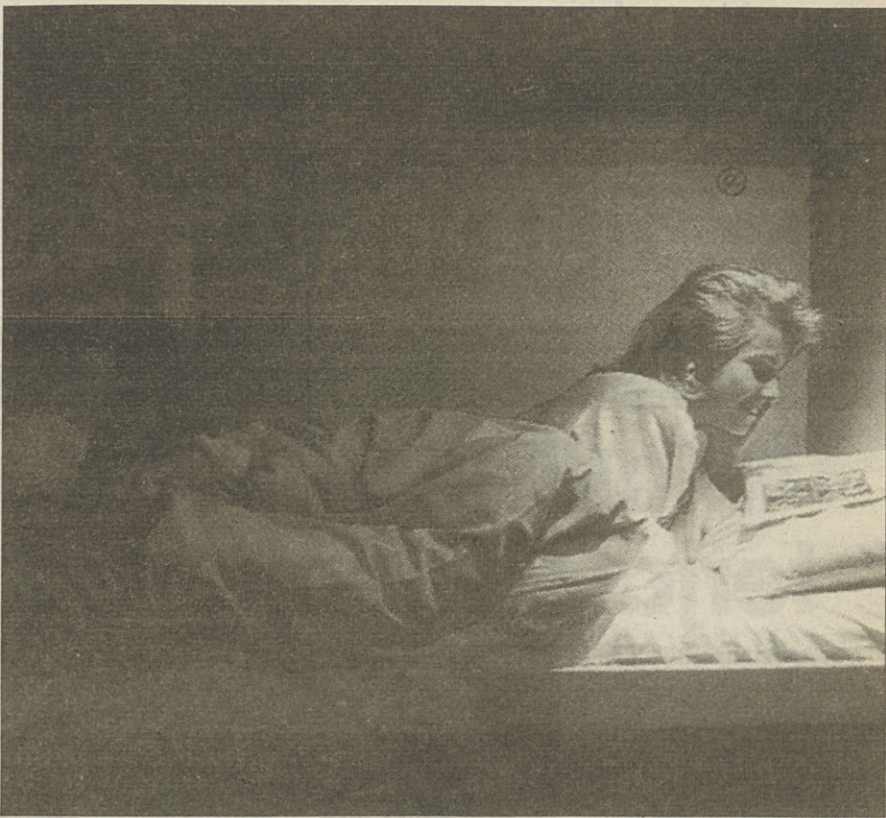
Ceprav so poslovneži se do nedavnega potovali po Evropi le z letali, se jih v zadnjem času vedno več odloča za potovanje s hitrimi vlaki. Ker pa bi radi pri potovanju varčevali s časom in se izognili visokim cenam prenočevanja v hotelih, bo treba uvesti hitre nočne linije.

Avstrijska, nemška in švicarska železnica so tako pred kratkim uvedle skupno nočno linijo City Night Line. Z vlaki, ki vozijo na tej progi, se lahko potniki prepeljejo prek velikega dela stare celine. Vsak vlak ima 90 spalnikov. Skupna naložba z imenom DACH Hotelzug je stala 240 milijonov švicarskih frankov in uresničuje zastavljeno politiko Evropske unije, po kateri naj bi evropske železnice uvajale dobičkonosne linije. Tako imenovani hotelski vlaki

vozijo od Dunaja proti Zurichu in Kölnu, ustavijo pa se tudi v Frankfurtu in Bonnu. Jeseni bodo odprte linije tudi proti Hamburgu in Berlinu. Temno modri vlaki imajo klimatiziran spalni vagon z dvema ležišcema in nastavljivimi sedeži ter seveda jedilni vagon. Vlak se ustavi le vsakih sedem ur, zato lahko potniki ponoči mirno spijo. Vsak spalni vagon ima tudi dva luksuzno opremljena kupeja s tušem, devet dvoposteljnih oddelkov s tekoco vodo ter dva stiri-

posteljna družinska oddelka z umivalnikom. Vsi kupeji so s telefonom povezani s postrežno službo.

Euronight vlaki bodo prihodnje leto vozili tudi med Londonom in Amsterdamom, Bonnom, Kölnom in Frankfurtom, Glasgowom in Plymouthom ter Swansea in Parizom. Namenjeni bodo predvsem potovanju poslovnih ljudi, zato bodo v njih prostori, opremljeni kot v hotelih; v vsakem bo umivalnik, v šestih tudi tuši. Vsak bo imel tudi omaro in telefon, potnik si bo v kupeju lahko pripravil tudi pijaco. V vsakem vagonu bo poseben prostor za pravo osvežilnih in toplih pijac ter zajtrka.

Potovanja s hitrimi nočnimi vlaki so vse bolj priljubljena

LUKSEMBURG

Majhna, zanimiva in bogata država (3)

V zadnjih desetletjih je Luksemburg postal pomembno evropsko finančno središče, skupaj z Brusljem in Strasbourgom pa velja za eno od treh prestolnic združene Evrope. Do zavirljivega položaja pa niso prisli po naključju, saj si v Luksemburgu že dolgo prizadevajo za tako opevani enotni evropski trg in stremijo k svobodnemu pretoku blaga in kapitala, kar ustrezno podpira tudi ugodna davčna zakonodaja.

Mali Luksemburg je z radijskimi in televizijskimi programi, ki so znani tudi daleč prek svojih meja, praveca medijska vesela.

Glavno mesto
Luxembourg

Luxembourg je vseka-

kor ena najmanjših prestolnic na svetu, saj ima le okoli 75 tisoč prebivalcev. Mesto se ponasa s slikovito lego na skalni planoti, ki se dviguje visoko nad sotokom rek Alzette in Petrusse.

Tod imajo svoj sedež številne banke, zavarovalnice in investicijski skladi. Lahko bi rekli, da je to mesto bank in mostov. Mostov je več kot sto, toda banke pa jih po številu se prekašajo. Med mostovi je morda najpomembnejši eden od petih viaduktov, Most velike vojvodinje Charlotte, ki se pne kar 85 metrov nad reko Alzetto in povezuje stari del mesta s širokimi bulevarji nove mestne četrti, v kateri so nasle svoj prostor tudi številne evropske ustanove. Prestolnica istoi-

menske države morda privabi se največ naključnih popotnikov, ki jih pritegne predvsem staro mestno jedro in številni umetnostni spomeniki. K najbolj klasičnemu ogledu sodi vojvodska palača, nekdanja mestna hiša, ki se dviguje sredi mesta. V njej se danes biva in uraduje vladar države, nadvojvoda Jean.

Pred palačo, ki so jo zgradili v spanski dobi, pravzaprav ni kaj početi, razen če vas navdusujejo uniformirani stražarji, ki s skoraj avtomatičnimi kretnjami korakajo sem in tja.

Med številnimi cerkvami velja omeniti vsaj veliko stolnico z renesančnim pročeljem, v kateri počivajo luksemburški vojvode. Vsekakor je tre-

ba prehoditi stari del mesta, če zelite občutiti utrip slikovitih ulic in trgov. Med najprivlačnejše sodi trg v središču prestolnice - Place d'Arme (Paradenplatz), kjer si lahko odpočijete v eni izmed prijetnih kavarn ali naberete prospektov in brosur v turističnem uradu (Tourist Office, Place d'Armes, L-1136 Luxembourg). Na trgu je vedno živahno, se posebej pa vsako drugo soboto, ko prodajalce in nostalgike ljubitelje starin privabi boljši trg. Stojnice so res prava paša za oči, saj je to res pravi bolsjak in ne kakšen kramarsko-preprodajalski sejem, ki se pri nas vse prepogosto kiti s tem imenom.

Igor Fabjan
(Se nadaljuje)

Luxembourg je ena izmed treh prestolnic Evropske skupnosti

VREMENSKA SLIKA

Nad severnim Atlantikom je območje nizkega zračnega pritiska s frontami. Drugod po Evropi pa je območje enakomernega zračnega pritiska. Oslabljena fronta, ki je včeraj zajela naše kraje, se bo umaknila na osrednji Balkan. Ob šibkih severozahodnih vetrovih bo nad našimi kraji še bolj vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.28 in
zaslo ob 20.48. Dan bo dolg
15 ur in 20 minut. Luna bo
vzšla ob 23.52 in zasla ob
12.34.

TEMPERATURE MORJA IN REK

Trst	22	Mura	18,6
Portoroz	22	Sava (Radovljica)	13,4
Porec	23	Sora	15,9
Malinska	24	Ljubljana	17,6
M. Losinj	25	Paka	20,6
Split	25	Vipava	12,2
Dubrovnik	25	Bohinjsko jezero	21,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju:
zjutraj:
NE 5 do 10 vozlov

popoldne:
NE 5 do 10 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.14 najvisje 13 cm, ob 7.29 najnižje -33 cm, ob 14.35 najvisje 34 cm, ob 21.20 najnižje -12 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	23
1000 m	18
1500 m	13
2000 m	10
2500 m	8
2864 m	6

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na počutje ljudi bo ugoden.

VOX POPULI

Veselim se ga kakor
sončnega vzhoda.

☺ ☺ ☺

Kdor poleti zgubi en
dan, jih je pozimi lačen
deset.

DANES

Slovenija: Cez dan se b delno zjasnilo. Najnizje j tranje temperature bod od 13 do 18, najvisje dne vne pa od 24 do 28° C.

Sosednje pokrajine: Ce dan se bo ob zahoda deln zjasnilo.

JUTRI

V Sloveniji: Sončno b
in spet vroče.
Obeti: V četrtek bo tu
sončno in vroče.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Morilski val vročine je v ZDA terjal življenje več kot 200 ljudi

WASHINGTON - Ta konec tedna je se podaljšal seznam žrtev morilskega vala vročine, ki od srede pesti ameriški Midwest in vzhodno obalo, saj so oblasti uradno navedle, da je zaradi izredno visokih temperatur umrlo več kot 200 ljudi.

Končni obracun bo nedvomno se hujsi, saj morajo samo v Chicagu ugotoviti vzroke smrti 215 oseb. Kot navajajo krizni stabi, je prav v Chicagu položaj najhujsi, ker se je mesto znaslo tudi v primežu smoga in ne samo vročine in izredne vlage. Cikaski župan Richard Daley je na tiskovni konferenci navedel, da je bilo od srede v Chicagu 339 nenasilnih smrti, ki jim je skoraj gotovo botrovala vročina. To bodo morale seveda ugotoviti obdukcije. V cikaskih mrtvašnicah ni več prostora, tako da so oblasti rekvirirale tovarnjake - hladilnike.

Po mnenju izvedencev je za tako dramatičen stavek krivo predvsem dolgo obdobje izredno visokih temperatur. Nad Chicagom je nastala plast smoga, ki kot pokrov preprečuje ohlajitev v nočnih urah, tako da je iz dneva v dan toplejše. Stanovanja, ki nimajo klimatskih naprav, se spreminjajo v prave pečice, ki so lahko usodne za starejše ljudi in za mlajše otroke. Zdrav-

Pred čikaško mrtvašnico parkirani tovornjaki-hladilniki, v katerih čakajo trupa na obdukcijo (Telefoto:AP)

stvene oblasti poudarja-
jo, da morajo ostareli in
otroci obvezno popiti
ogromne količine brez-
alkoholnih pijač, odras-
lim osebampa tega ni
treba ukazati, ker imajo
bolje razvit občutek za
zejo. Obласти obenem
pozivajo vse starše, naj
ne puščajo otrok v par-
kiranih avtomobilih, ker
je že več otrok zaradi te-
ga umrlo.

V Milwaukeeju so od srede ugotovili že 38 primerov smrtni, največ v Philadelphijski, kjer je umrlo 21 oseb. Že ta podatek zgornovo dokazuje, da je položaj na podeželju sprejemljivejši, ker se vasi ne razbelijo toliko kot mesta, noči pa so hladnejše. Tezave pa so seveda na farmah, kjer kmetje ne vedo več, kako bi zaustavili pogi-

ne govedi in perutnine. V Iowi je poginilo že 850 tisoč puranov in piščancev ter več tisoč glav zivine. V ozkih in slabo prezračenih prostorih industrijsko rejene zivali ne vzdržijo tako visokih temperatur. To velja tudi za hišne zivali (pse in macke), ki v razbeljenih stanovanjih trpijo toploto se bolj kot ljudje.

Meteorologi pa napovedujejo za prihodnje dni postopne ohladitve, saj se iz New Englanda proti jugozahodu pomika hladna fronta. Prodor hladnejšega zraka v tak razbeljen kotel pa bo povzročil silovite nevihte. V državi New York in Ohio je predsinocnimj zaradi nevihtnih udarov vetra in strel izgubilo življenje šest oseb.

Solna kislina v reki

LONDON - V britanskem Sussexu je predsinočnjim prislo do ekološke katastrofe, ker se je 10 ton solne kisline izlilo v reko Cuckmere, iz katere zajemajo vodo vodovodi vseh grofij jugovzhodno od Londona. Do izlivanja je prislo v kemičnem obratu v Hailshamu. Reševalnim ekipam je uspelo z nasipom zaustaviti 10 ton kisline, drugih deset pa se je izlilo v reko. Ob dotiku kisline z organskimi snovmi in vodo je nastal strupen oblak, ki pa se je k sreči razpršil. V Hailshamu so prisle gasilske ekipe, ki poskušajo z apnom nevtralizirati kislino.

Na kongresu božičkov prisotni tudi sv. trije kralji

KØBENHAVN - Svetovno združenje božičkov se ne prestando širi, tako da se letosnjega že 32. kongresa v Københavnu udeležuje kar 132 božičkov, medtem ko jih je bilo lani le osemdeset. Letosnja novost pa je prihod španskih sv. treh kraljev, ki hočejo brzkone omiliti nadvlado severnoevropskih protestantskih božičkov.

Tolpe tudi v vojski ZDA

WASHINGTON - Tednik Newsweek je v svoji zadnji številki zapisal, da se je pojav mestnih mladinskih tolpa razširil tudi na ameriške oborožene sile. Generalštabi poskušajo prikriti ta pojav, ker meče slabo luč na vojsko. Newsweek pa se je dokopal do zaupnih dokumentov, iz katerih je razvidno, da je mornarica že uvedla računalniški sistem, v katerega vnašajo vsa nasilna dejanja, ki so jih zagrešili mornarji. Z računalniško obdelavo nato ugotovijo, ali gre za osamljene primera nasilja posameznikov, ali pa za organizirano nasilje mornariških tolpa.

Pingvini v nevarnosti

SYDNEY - Tasmanski pingvini so v nevarnosti zaradi 500 ton nafte, ki se je razlila v morje, potem ko je pred teden dni na cehih pred reko Tamar nasedla tovorna ladja Iron Baron. Seveda so se takoj mobilizirali naravovarstveniki, ki so že resili 700 pingvinov in jih po čiščenju namestili v neke vrste zbirno taborišče, kjer bodo počakali, da pristovoljci očistijo obalo in morje.

Varnostniki za Diano

LONDON - Potem ko je princesa Diana prejela grozljivo pismo, jo je Scotland Yard prepiral, da pristane na oboroženo spremstvo, ko se bo podala v »nevarnejše kraje in okolice«. Ločena žena britanskega prestolonaslednika se je namreč leta 1993 odpovedala telesnim strazarjem, ker so jo »utesnjevali«. Sedaj pa nanje pristaja le v izjemnih primerih, saj se boji, da bi jo napadel kak neuravnovesenec.